

ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลด้านการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี

จัดทำโดย....

คณะกรรมการจัดทำฐานข้อมูลกลางและสารสนเทศด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี
เอกสารสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี เลขที่ 26/2562

คำนำ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นหน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่หลักในการจัดทำยุทธศาสตร์การเกษตร และวางแผนพัฒนาการ เกษตรของจังหวัด รวมทั้งติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ ของการปฏิบัติการตามแผนงานและโครงการ พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งจะต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ทำหน้าที่บริหารจัดการฐานข้อมูลและประสาน ความร่วมมือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่เป็นแหล่งข้อมูล ให้เป็นผู้เข้าข้อมูล และปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยและน่าเชื่อถือ ดังนั้น เพื่อให้บังเกิดผลอย่างแท้จริงในทางปฏิบัติ จำเป็นต้องให้ ความสำคัญกับการเผยแพร่ข้อมูลสถิติและสารสนเทศให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้จัดทำ “ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลด้าน การเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี” ทั้งนี้ ข้อมูลที่นำเสนอได้ระบุนีมาของข้อมูลไว้ได้ตารางสถิติทุกตาราง เพื่อให้ ผู้ใช้ข้อมูลสามารถสืบค้น ทารายละเอียดเชิงลึกเพิ่มเติมได้อย่างสะดวกมากขึ้น

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี หวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการ นำไปใช้วางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดสุพรรณบุรี ต่อไป

คณะทำงานจัดทำฐานข้อมูลกลาง
และสารสนเทศด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี

มิถุนายน 2562

สารบัญ

1. ข้อมูลด้านกายภาพ 1

1.1 สภาพทั่วไป..... 1

- ประวัติศาสตร์ของจังหวัดสุพรรณบุรี 1
- ตราประจำจังหวัด..... 2
- ธงประจำจังหวัด..... 2
- ดอกไม้ประจำจังหวัด..... 2
- ต้นไม้ประจำจังหวัด..... 3
- สัตว์น้ำประจำจังหวัด..... 3
- คำขวัญประจำจังหวัด..... 3
- วิสัยทัศน์จังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ. 2561-2564)..... 3
- วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี)..... 3

1.2 ที่ตั้งและอาณาเขต 4

1.3 สภาพภูมิประเทศและการใช้ประโยชน์ที่ดิน..... 4

- แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน 5
- พื้นที่ป่า 7
- ทรัพยากรแร่ธาตุ 11

1.4 สภาพภูมิอากาศ..... 12

1.5 แหล่งน้ำที่สำคัญ 15

- แหล่งน้ำธรรมชาติ 15
- แหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี..... 17

1.6 การคมนาคม..... 21

1.7 ข้อมูลสาธารณสุข..... 22

2. ข้อมูลด้านสังคม..... 23

2.1 การแบ่งเขตการปกครอง..... 23

- การแบ่งเขตการปกครองจำแนกรายอำเภอ 23
- จำนวนประชากร/จำนวนบ้าน 24
- จำนวนครัวเรือนยากจน..... 24
- ประชากรในวัยแรงงาน/ผู้มีงานทำ ผู้ว่างงาน แรงงานต่างด้าว 25

สารบัญ (ต่อ)

2.2 ด้านศาสนา.....	26
- การนับถือศาสนา.....	26
- ศาสนสถาน.....	26
2.3 ด้านการศึกษา.....	27
2.4 ด้านสาธารณสุข.....	28
2.5 รัฐวิสาหกิจ.....	28
2.6 หน่วยงานเอกชน.....	28
2.7 องค์กรอิสระ.....	28
3. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ.....	29
3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว.....	29
3.2 ด้านเกษตรกรรม.....	30
3.2.1 สภาพความเหมาะสมและการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร.....	30
3.2.2 การถือครองที่ดินทางการเกษตร.....	30
3.2.3 จำนวนครัวเรือนเกษตรกร.....	33
3.2.4 ข้อมูลสารสนเทศด้านพืช.....	33
3.2.5 ข้อมูลสารสนเทศด้านปศุสัตว์.....	47
3.2.6 ข้อมูลสารสนเทศด้านประมง.....	69
3.2.7 ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรชนิดต่างๆ.....	84
3.2.8 องค์กรเกษตรกร สถาบันเกษตรกร.....	84
3.2.9 แหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร.....	85
3.2.10 ฐานข้อมูลระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่.....	86
3.2.11 อาสาสมัครด้านการเกษตร.....	91
3.2.12 ข้อมูลด้านชลประทาน.....	92
3.2.13 ข้อมูลด้านการปฏิรูปที่ดิน.....	96
3.2.14 โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร.....	98
3.3 ด้านอุตสาหกรรม.....	101
- โรงงานอุตสาหกรรมอื่น.....	101
4. ข้อมูลการเตือนภัยด้านการเกษตร.....	103
4.1 ข้อมูลการเกิดสาธารณภัย.....	103
4.2 การให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลัง.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	แสดงจำนวนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติคงเหลือในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	9
ตารางที่ 2	แสดงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในป่าสงวนแห่งชาติในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	10
ตารางที่ 3	กลุ่มแร่และชนิดของแหล่งแร่ในจังหวัดสุพรรณบุรี จัดกลุ่มตามการใช้ประโยชน์.....	12
ตารางที่ 4	ปริมาณน้ำฝน จำนวนวันฝนตก อุณหภูมิ อุณหภูมิสูงสุด อุณหภูมิต่ำสุด..... และอุณหภูมิเฉลี่ยปี 2557-2561	13
ตารางที่ 5	ลักษณะลมฟ้าอากาศ และสภาวะประกอบอุตุนิยมวิทยารายเดือน ปี พ.ศ. 2561.....	14
ตารางที่ 6	ข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นา จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2556-2560	18
ตารางที่ 7	แหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2560.....	19
ตารางที่ 8	ข้อมูลด้านชลประทาน ปี 2561	20
ตารางที่ 9	แสดงการให้บริการรถไฟ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	22
ตารางที่ 10	การแบ่งเขตการปกครอง และจำนวนประชากรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกรายอำเภอ ปี 2561	23
ตารางที่ 11	แสดงจำนวนประชากร และจำนวนบ้าน จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2557-2561	24
ตารางที่ 12	ข้อมูลครัวเรือนจากการเก็บข้อมูล จปฐ ปี 2561.....	24
ตารางที่ 13	จำนวนประชากร จำแนกตามสถานภาพแรงงาน และเพศ จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2561.....	25
ตารางที่ 14	แสดงจำนวนวัดและพระภิกษุ ในจังหวัดสุพรรณบุรี	26
ตารางที่ 15	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต.....	29
ตารางที่ 16	การใช้ที่ดินของจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2560	30
ตารางที่ 17	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี	30
ตารางที่ 18	ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี	30
ตารางที่ 19	การปรับเปลี่ยนการปลูกพืชพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นสินค้าใหม่ พื้นที่เป้าหมายการปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ผลิตพืชเดิม (N)	31
ตารางที่ 20	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี แยกรายอำเภอ ปี 2561.....	32
ตารางที่ 21	ครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2559-2561.....	33
ตารางที่ 22	ข้อมูลการผลิตพืช จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561	33
ตารางที่ 23	ข้อมูลการผลิตพืช จังหวัดสุพรรณบุรี 5 ปีย้อนหลัง	37
ตารางที่ 24	ข้าวนาปี : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ระดับอำเภอ..... ปี 2557-2561 ที่ความชื้น 15%	38
ตารางที่ 25	ข้าวนาปรัง : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ระดับอำเภอ..... ปี 2557-2561 ที่ความชื้น 15%	39
ตารางที่ 26	สับปะรด : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่..... ระดับอำเภอ ปี 2557-2561	40

สารบัญตาราง

ตารางที่ 27	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่.....	40
	ระดับอำเภอ ปี 2557-2561	
ตารางที่ 28	มันสำปะหลัง : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่	41
	ระดับอำเภอ ปี 2557-2561	
ตารางที่ 29	ปาล์มน้ำมัน : เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่.....	42
	ระดับอำเภอ ปี 2557-2561	
ตารางที่ 30	ยางพารา : เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่กรี๊ดได้ ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่	43
	ระดับอำเภอ ปี 2557-2561	
ตารางที่ 31	ข้อมูลสถิติด้านปศุสัตว์ ปี 2557-2561	47
ตารางที่ 32	รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี 2561	49
ตารางที่ 33	รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ และจำนวนโคเนื้อ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี 2561	50
ตารางที่ 34	รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และจำนวนโคนม ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี 2561	51
ตารางที่ 35	รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ และจำนวนกระบือ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี 2561	52
ตารางที่ 36	รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร และจำนวนสุกร ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี 2561	53
ตารางที่ 37	รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ และจำนวนไก่ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี 2561	54
ตารางที่ 38	รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ด และจำนวนเป็ด ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี 2561	55
ตารางที่ 39	รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ และจำนวนแพะ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี 2561	56
ตารางที่ 40	รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแกะ และจำนวนแกะ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี 2561	57
ตารางที่ 41	รายงานเกษตรกรรายย่อยผู้เลี้ยงสัตว์อื่น ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561	58
ตารางที่ 42	จำนวนฟาร์มมาตรฐานจังหวัดสุพรรณบุรี.....	59
ตารางที่ 43	รายละเอียดมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ.2560.....	60
ตารางที่ 44	จำนวนฟาร์มปลอดสารเร่งเนื้อแดงจังหวัดสุพรรณบุรี.....	61
ตารางที่ 45	จำนวนผู้ประกอบการโครงการปศุสัตว์โอเคจังหวัดสุพรรณบุรี.....	61
ตารางที่ 46	โรงผลิตภัณฑ์นมจังหวัดสุพรรณบุรี	62
ตารางที่ 47	โรงงานผลิตอาหารสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี	63
ตารางที่ 48	ร้านขายอาหารสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี	63
ตารางที่ 49	ข้อมูลชนิดสัตว์น้ำของจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2557-2561	69
ตารางที่ 50	ฐานข้อมูลฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ – ผลผลิตสัตว์น้ำ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี2560.....	70
ตารางที่ 51	แสดงต้นทุนการผลิต ภาคกลาง	84
ตารางที่ 52	จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2562	84
ตารางที่ 53	จำนวนและสมาชิกสหกรณ์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2562	85
ตารางที่ 54	จำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561	85

สารบัญตาราง

ตารางที่ 55	รายชื่อศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดสุพรรณบุรี.....	86
ตารางที่ 56	ข้อมูลระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2559-2562.....	86
ตารางที่ 57	ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี	91
ตารางที่ 58	โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	94
ตารางที่ 59	ข้อมูลด้านชลประทาน ปี 2561	95
ตารางที่ 60	อำเภอที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561.....	96
ตารางที่ 61	พื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินของรัฐและเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรี	97
	ตั้งแต่ พ.ศ.2521 - พ.ศ.2561	
ตารางที่ 62	จำนวนผู้ประกอบการค้าข้าวที่จดทะเบียนตาม พ.ร.บ.การค้าข้าว พ.ศ.2489.....	100
ตารางที่ 63	แสดงจำนวนโรงงานและจำนวนคนงาน จังหวัดสุพรรณบุรี	101
ตารางที่ 64	แสดงจำนวนโรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี แยกตามอำเภอ	101
ตารางที่ 65	แสดงสถิติจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี	102
ตารางที่ 66	สถิติการเกิดสาธารณภัยจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561.....	103
ตารางที่ 67	ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ประเภทอัคคีภัย.....	104
	จังหวัดสุพรรณบุรี	

1. ข้อมูลด้านกายภาพ

1.1 สภาพทั่วไป

ประวัติศาสตร์ของจังหวัดสุพรรณบุรี

สุพรรณบุรี เป็นเมืองเก่าแก่สมัยโบราณเมืองหนึ่ง มีอายุไม่ต่ำกว่า 3,000 - 4,000 ปี ตามหลักฐานทางโบราณคดีที่ขุดพบ มีทั้งยุคหินใหม่ ยุคสัมฤทธิ์ ยุคเหล็ก และสืบทอดทางวัฒนธรรม ต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ ฟูนัน อมรวดี ทวารวดี ศรีวิชัย ลพบุรี อุทอง อยุธยา จนตราบทุกวันนี้

สุพรรณบุรีเดิมมีชื่อเรียกว่า **“ทวารวดีศรีสุพรรณภูมิ”** ซึ่งในราว พ.ศ.700-800 อาณาจักรสุวรรณภูมิ อันมีเมืองนครปฐมเป็นราชธานี ต้องตกเป็นเมืองออกของวินละ (เขมร) ต่อมาราว พ.ศ.1113 พวกไทยเมืองละโว้กู้อิสรภาพได้สำเร็จ อาณาจักรสุวรรณภูมิโบราณนี้ได้กลับมามีความเจริญรุ่งเรืองอีกครั้งหนึ่ง และมีชื่อใหม่ว่า **“อาณาจักรทวารวดี”** เมืองทวารวดี (นครปฐม) เจริญแล้วเสื่อมลงตามความเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์บ้าง จากสงครามบ้าง บางคราวถึงกับทิ้งร้างไปนานๆ มาถึงสมัยอุทอง พระยาพานได้พยายามบูรณะใหม่ ตั้งแต่น้ำท่าไม่อุดมสมบูรณ์เหมือนสมัยโบราณ พระยาพานจึงได้แต่ซ่อมเพียงองค์พระปฐมเจดีย์แล้วสถาปนา **“เมืองพันธุมบุรี”** ที่บนฝั่งแม่น้ำ (ท่าจีน) ขึ้นแทนระหว่าง พ.ศ.1420-1425 และได้ครอบครองเมืองนี้ต่อมาจนสวรรคตในราว พ.ศ.1459 พระพรรษาได้ครองราชย์แทน แต่แล้วกลับเสด็จไปครองเมืองอุทอง ซึ่งใหญ่กว่า เมืองอุทอง จึงเป็นราชธานีเรียกว่า **“เมืองศรีอยุธยา”** อยู่พักหนึ่งต่อจากนั้นเหตุการณ์ **“เมืองพันธุมบุรี”** ได้เฝ้าหายไประาวสองศตวรรษ มาปรากฏเรื่องราวอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระเจ้ากาแตเชื้อสายมอญ ได้เสวยราชย์ในเมืองอุทอง แล้วย้ายราชธานี กลับมาอยู่ที่ **“เมืองพันธุมบุรี”** ได้มอบให้มอญน้อย (พระญาติ) สร้างวัดสนามไชย และบูรณะวัดลานมะขวิด (วัดป่าเลไลยก์) ในบริเวณ **“เมืองพันธุมบุรี”** เสียใหม่ เมื่อบูรณะแล้ว ข้าราชการได้เกิดศรัทธาในพระพุทธศาสนา และชวนกันออกบวชถึงสองพันคน จึงได้เรียกชื่อเมืองใหม่ว่า **“เมืองสองพันบุรี”**

ครั้นถึงสมัยอุทอง มีกษัตริย์ครองราชย์สืบต่อมาหลายพระองค์เรียกว่า **“พระเจ้าอุทอง”** ทั้งสิ้น และพระราชธิดาของพระเจ้าอุทองได้อภิเษกสมรสกับพระเจ้าราม โอรสพระเจ้าศิริชัยเชียงแสน ต่อมาพระเจ้ารามขึ้นครองเมืองอุทองแทน (พ่อตา) คนทั่วไปก็เรียกว่า **“พระเจ้าอุทอง”** เมื่อขุนหลวงพระจั่ว (พื้มเหสี) ขึ้นครอง **“เมืองสองพันบุรี”** และได้ย้ายไปครองเมืองอุทอง เมืองอุทองต้องกลายเป็นเมืองร้าง เพราะแม่น้ำจระเข้สามพันเปลี่ยนทางเดินใหม่และตื้นเขิน ช้ำร้ายยังเกิดท่า (อหิวาตกโรค) อีกด้วย ขุนหลวงพระจั่วจึงย้ายกลับมาประทับที่ **“เมืองสองพันบุรี”** และภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเมืองนี้เสียใหม่ว่า **“เมืองสุพรรณบุรี”** เมื่อ พ.ศ.1890 (เมืองสุพรรณบุรีที่สร้างขึ้นในสมัยอุทองนั้น ตั้งอยู่ทางขวาของแม่น้ำสุพรรณบุรี (ท่าจีน) ยังมีอยู่ และกำแพงเมืองปรากฏอยู่จนตราบทุกวันนี้ แต่ตัวเมืองในปัจจุบันตั้งอยู่ที่ตำบลท่าพี่เลี้ยงทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำสันนิษฐานว่าคงย้ายมาเมื่อสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เพราะในสมัยกรุงธนบุรี กำลังมีศึกพม่าเข้ามาประชิดติดพัน คงไม่มีเวลาว่างที่จะทรงคิดในเรื่องการสร้างบ้านเมืองใหม่ขึ้น)

สุพรรณบุรีเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญของอยุธยาด้านตะวันตก และยังเป็นเมืองอู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญ จากการศึกษาไทยรบกับพม่า 33 ครั้ง ตามประวัติศาสตร์เป็นการรบติดพันใกล้กับเมืองหลวง โดยมีสุพรรณบุรีเป็นสมรภูมิจึงถึง 6 ครั้ง ชาวสุพรรณบุรีจึงเป็นสายเลือดนักรบโดยแท้ การรบที่ดุเดือดและสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์การกอบกู้เอกราชของไทยคือ สงครามยุทธหัตถี ที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงมีชัยเหนือสมเด็จพระมหาอุปราชาแห่งพม่า ณ สมรภูมิตอนเจดีย์เป็นมหาวีรกรรม คชยุทธอันยิ่งใหญ่ ที่ได้ถูกจารึกไว้ และมีการจัดงานเฉลิมฉลองทุกปีเพื่อเทิดพระเกียรติ

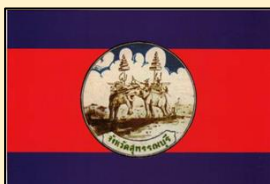
ในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อมีการปกครองมณฑล เทศบาลเมืองสุพรรณบุรีก็รวมอยู่ในมณฑลนครชัยศรี ซึ่งประกอบด้วย เมืองนครชัยศรี สุพรรณบุรี และสมุทรสาคร ในปี พ.ศ.2438 จนกระทั่ง ในปี พ.ศ.2456 มีการเปลี่ยนแปลงชื่อเมืองมาเป็นจังหวัด เมืองสุพรรณบุรี จึงเป็น **“จังหวัดสุพรรณบุรี”** ตั้งแต่นั้นมา

ตราประจำจังหวัด

เป็นรูปยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชาแห่งพม่า บริเวณที่ทำยุทธหัตถิ์อยู่ในท้องที่อำเภอดอนเจดีย์ เหตุที่ใช้เครื่องหมายนี้ก็เพราะเห็นว่า การศึกครั้งนี้ ใน พ.ศ.2135 ทำให้เมืองไทยได้รับอิสรภาพชัยชนะดังกล่าว ได้เผยแพร่ชื่อเสียงและกิตติคุณของพระมหากษัตริย์ไทยออกไปนอกประเทศ และบริเวณที่กระทำยุทธหัตถิ์ก็อยู่ในท้องที่อำเภอดอนเจดีย์ สุพรรณบุรีเป็นเมืองเก่าสมัยทวารวดี นักโบราณคดีกล่าวว่า ชื่อสุพรรณบุรีเปลี่ยนมาจากคำว่า อู่ทอง และ สุพรรณภูมิ

ธงประจำจังหวัด

เป็นรูปการกระทำยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชาแห่งพม่าในพื้นที่ธงสีเหลี่ยมผืนผ้าสีน้ำเงินสด

ดอกไม้ประจำจังหวัด

สุพรรณิการ์ (ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cochlospermum regium*) เป็นไม้ผลัดใบที่มีถิ่นกำเนิด ในแถบทุ่งหญ้าเขตร้อนแสรคา (Cerrado) ในทวีปอเมริกาใต้ (บริเวณประเทศบราซิล โบลิเวีย ปารากวัย) แต่ปัจจุบันพบได้ทั่วไปในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เช่นกัน สุพรรณิการ์มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ใกล้เคียงกับฝ้ายคำมาก ข้อแตกต่างที่สำคัญประการหนึ่งคือ ฝ้ายคำจะออกดอกเพียงชั้นเดียว มี 5 กลีบ และบานทีละดอก ในขณะที่สุพรรณิการ์จะมีทั้งชนิดที่ออกดอกชั้นเดียวและชนิดที่ออกดอกซ้อนกัน เป็นกระจุกแน่น โดยบานพร้อมๆ กัน

ในประเทศไทยนิยมปลูกสุพรรณิการ์เป็นไม้ประดับ โดยได้รับการกำหนดให้เป็นพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดนครนายก และเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดนครนายก สระบุรี บุรีรัมย์ สุพรรณบุรี และอุทัยธานี

ต้นไม้ประจำจังหวัด

ต้นมะเกลือ (Diospyros mollis) เป็นไม้มิ่งมงคลที่ได้รับพระราชทานจาก สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระราชทานเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2537 เพื่อให้พสกนิกรชาวสุพรรณบุรีนำมาปลูกเป็นสิริมงคล ต้นมะเกลือเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีความสูงประมาณ 8-15 เมตร บางต้นที่มีความสมบูรณ์มากอาจสูงถึง 30 เมตร ลักษณะลำต้นตรง เรือนยอดเป็นพุ่มกลม กิ่งอ่อนมีขนนุ่มทั่วไป แตกกิ่งก้านสาขาทุกส่วนของลำต้น เปลือกนอกเป็นสีดำขรุขระ ประโยชน์ของต้นมะเกลือมีมากมาย และใช้ประโยชน์ได้ทั้งต้น คือ ลำต้นใช้ทำไม้ถักบ (กบไสไม้) ทำเครื่องตกแต่งบ้าน ผลมะเกลือใช้ย้อมผ้า ใช้เป็นยาถ่ายพยาธิ เปลือกใช้ผสมเครื่องตีพื้นเมืองบางชนิดเพื่อกันบูด

สัตว์น้ำประจำจังหวัด

ปลาหมอ (Boesemania microlepis) มีรูปร่างเพรียวเล็กไปทางด้านท้ายลำตัว หัวค่อนข้างเล็ก หน้าผากเว้าลึก ตาอยู่สูงไปทางด้านบนของหัว ปากกว้างอยู่ด้านล่างของจะงอยปาก ใต้คางมีรูเล็กๆ 5 รู ครีบหลังยาวตลอดส่วนหลัง ตอนหน้าเป็นก้านแข็ง ตอนท้ายเป็นก้านอ่อน โคนหางเรียวเล็ก ครีบกันมีก้านแข็งอันใหญ่หนา ครีบอกยาว ครีบท้องมีปลายเป็นเส้นยาวเช่นเดียวกับครีบหาง เกล็ดมีความเล็กมาก ลำตัวสีเทาอ่อนอ่อน เหลืองเงิน ด้านหลังมีสีคล้ำ ด้านข้างลำตัวมีแถบสีคล้ำจางๆ เป็นแนวเฉียงหลายแถบ ด้านท้องสีจาง ครีบใส จัดเป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวเท่านั้นที่อยู่ในสกุล Boesemania

คำขวัญประจำจังหวัด

เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง

วิสัยทัศน์จังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ.2561-2564)

สุพรรณบุรี เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร และอาหารปลอดภัยชั้นนำ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ บ้านเมืองสะอาด ธรรมชาติสมบูรณ์ ศูนย์การศึกษาและการกีฬา ประชาชนคุณภาพชีวิตดี

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี)

ศูนย์กลางสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม และบริการเพื่อสุขภาพครบวงจร การท่องเที่ยวหลากหลาย เชื่อมโยงอารยธรรมทวารวดี การค้าการลงทุนระดับสากล ที่มีความสามารถในการแข่งขันและการค้าผ่านแดนสู่เอเชีย

1.2 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ในภาคกลางด้านตะวันตกของประเทศไทย มีแม่น้ำสุพรรณบุรี หรือแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตามแนวยาวของจังหวัดจากเหนือจรดใต้ จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา 4 ลิปดา ถึง 15 องศา 5 ลิปดาเหนือ และระหว่างเส้นแวงที่ 99 องศา 17 ลิปดา ถึง 100 องศา 16 ลิปดา ตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 3-10 เมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5,358 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,348,755 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.2 ของพื้นที่ภาคกลาง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางรถยนต์ 107 กิโลเมตร (ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 340) และทางรถไฟ 142 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดอุทัยธานี

1.3 สภาพภูมิประเทศและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบสูง โดยมีความลาดเทระหว่าง 0-3 เปอร์เซ็นต์ อยู่ทางด้านตะวันตกของจังหวัด ตลอดแนวเหนือจรดใต้ พื้นที่ต่ำสุดอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง 3 เมตร ส่วนทางเหนือของจังหวัดอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 10 เมตร

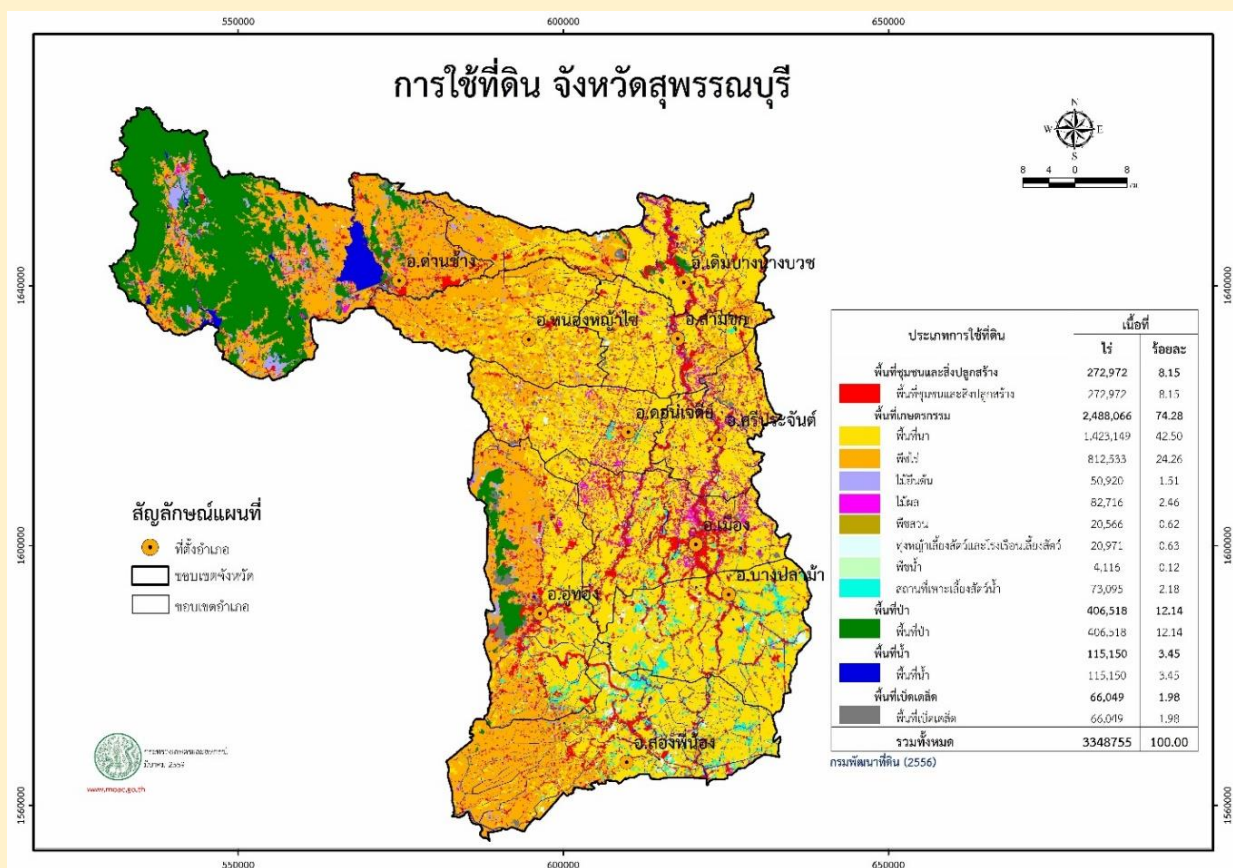

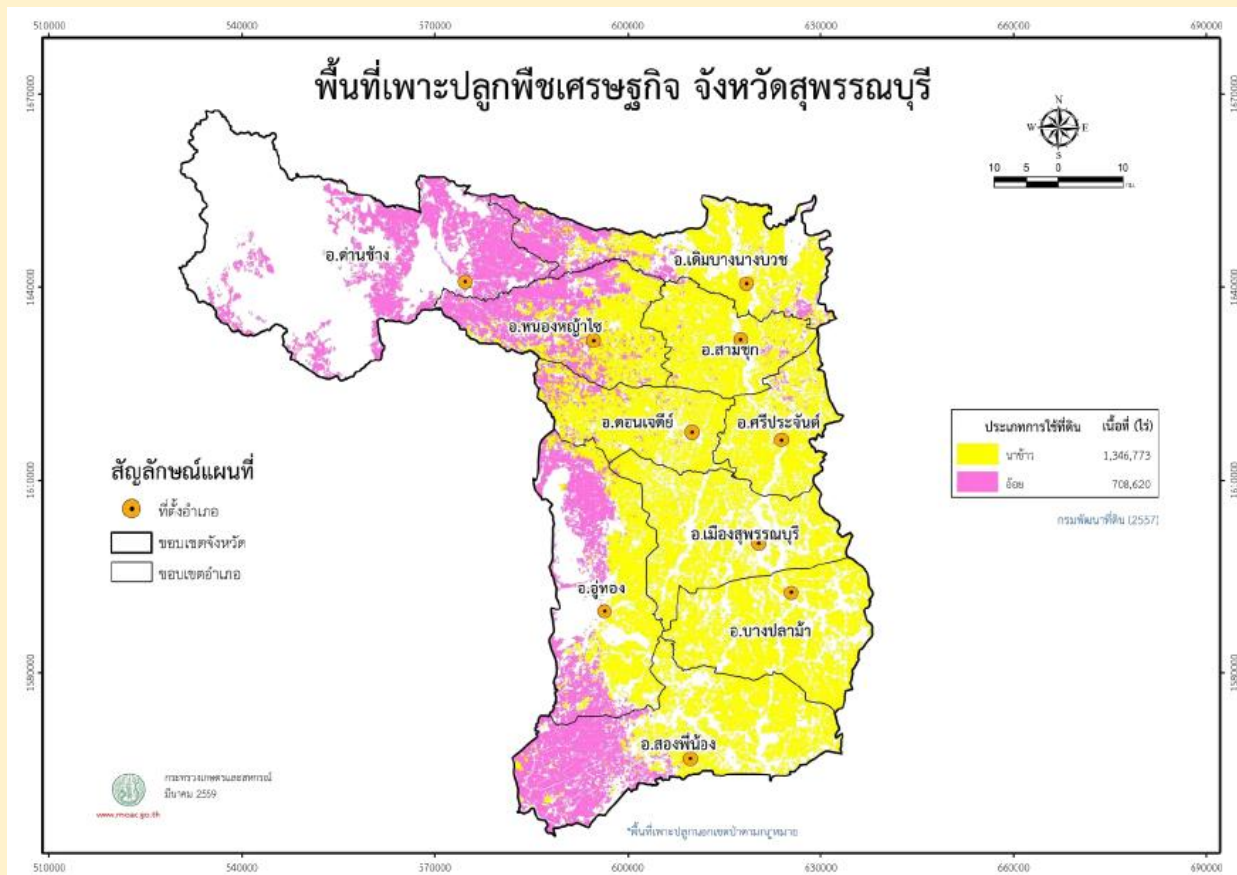
พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้ทำนาข้าว มีแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง อยู่ทั่วไป แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านจากเหนือสุดถึงใต้สุด ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี ในฤดูน้ำหลากจะมีน้ำท่วมขังในเขต อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า และอำเภอสองพี่น้อง พื้นที่ทางตอนเหนือ และตะวันตกของจังหวัดมีสภาพเป็นภูเขาและที่ราบสูง โดยเฉพาะในเขตพื้นที่อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง รวมทั้งในบางพื้นที่ของอำเภอดอนเจดีย์ และอำเภอหนองหญ้าไซ

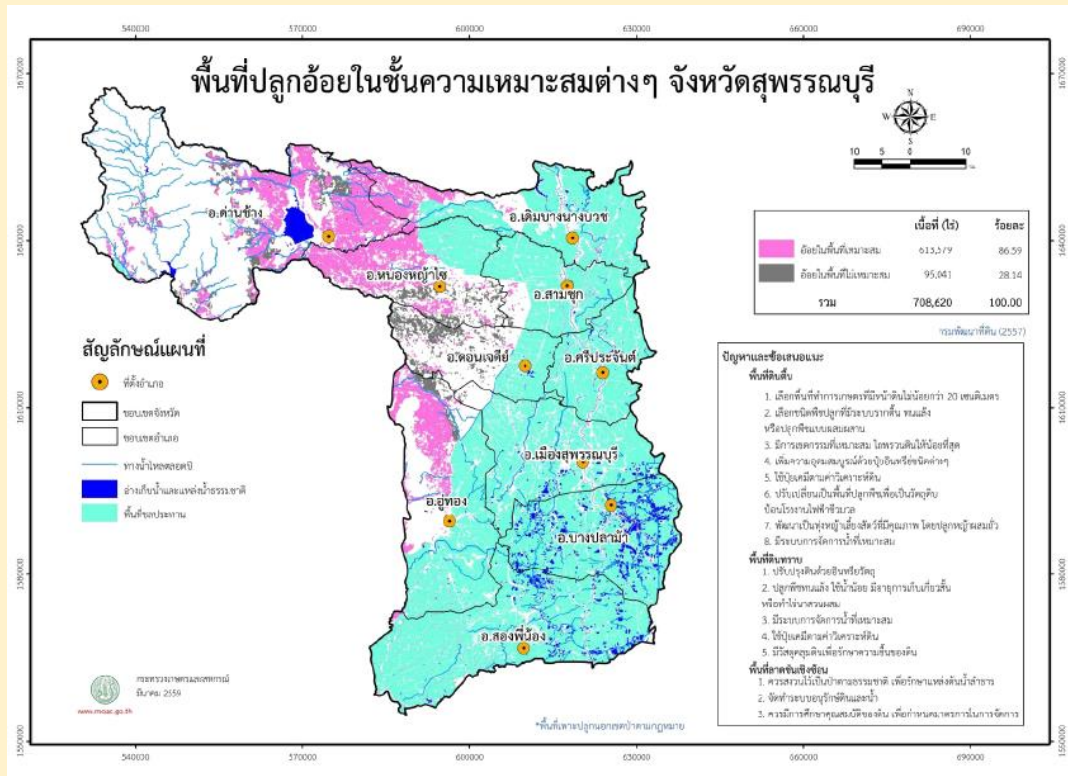
บริเวณเทือกเขาสูงและพื้นที่ลอนสลับลอนชัน เริ่มตั้งแต่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภออุทุมพร ทอดตัวขึ้นไปทางเหนือขนานกับ เส้นแบ่งเขตระหว่างจังหวัดสุพรรณบุรีกับจังหวัดกาญจนบุรี ลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดสลับเชิงเขา ส่วนทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอด่านช้าง มีสภาพเป็นลูกคลื่นลอนลาดสลับซับซ้อนจนถึงเป็นเทือกเขาสูงชัน เป็นแนวเขาที่ติดกับเทือกเขาตะนาวศรี มียอดเขาสูงสุดคือเขาเทวดา มีความสูงประมาณ 1,220 เมตร จากระดับน้ำทะเล รองลงมาเป็นเขาพุเตย สูงประมาณ 760 เมตร จากระดับน้ำทะเล ถัดจากแนวเทือกเขาเป็นที่ราบหุบเขาทางตะวันออก จะเป็นแนวลูกคลื่นลอนชันถึงเนินเขา แล้วค่อยๆ ลาดเทมาทางทิศตะวันออกจนถึงแม่น้ำสุพรรณบุรีหรือแม่น้ำท่าจีน

บริเวณที่ราบลุ่ม อยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดตลอดแนว อยู่ริมฝั่งแม่น้ำสุพรรณตลอดแนวตั้งแต่เหนือจดใต้ อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 3 เมตร ส่วนทางทิศเหนืออยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 10 เมตร อยู่ในเขตอำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอสามชุก อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอศรีประจันต์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า อำเภอสองพี่น้อง และบางส่วนของอำเภออุทุมพร

แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน

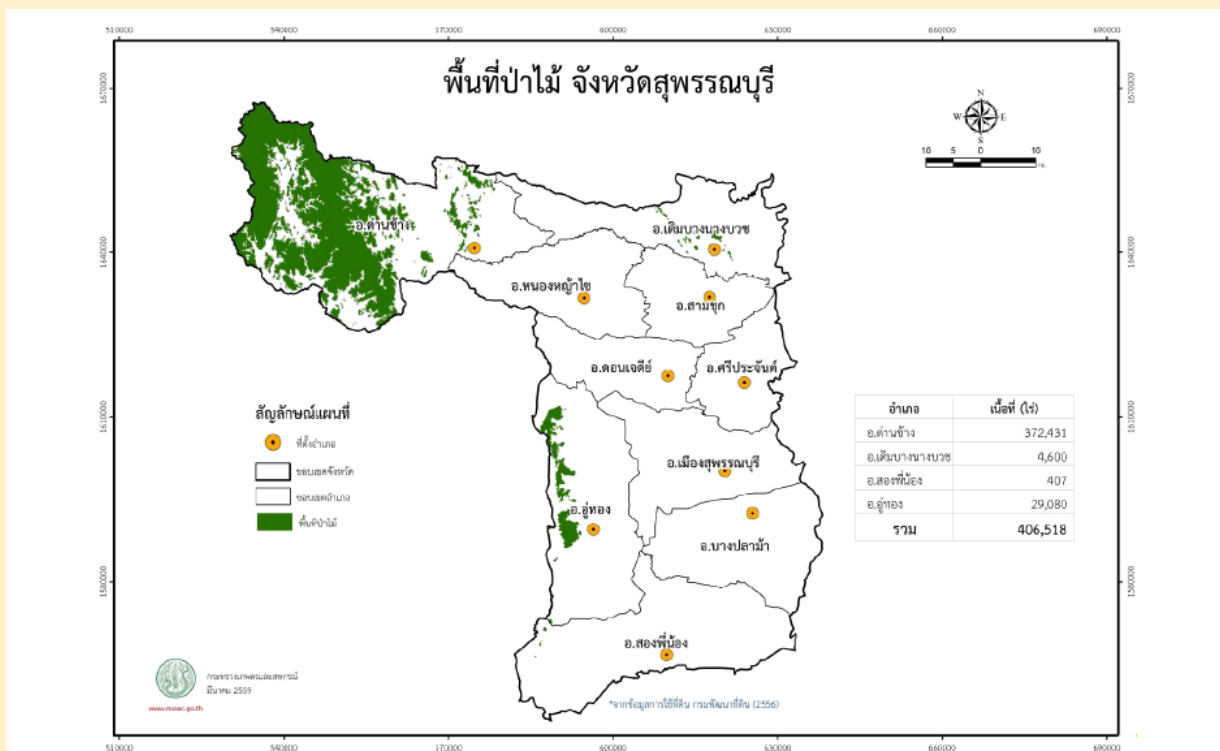

พื้นที่ป่า

ทรัพยากรป่าไม้ ลักษณะป่าไม้ของจังหวัดสุพรรณบุรี เดิมเป็นป่าไม้เบญจพรรณได้แก่ เต็ง มะค่าโมง ชาก มะค่าแต้ ชิงชัน ตะเคียนทอง ยมหอม แต่สภาพปัจจุบันได้ถูกชาวบ้านบุกรุกเข้าทำกินในเขต ป่าสงวนหลายแห่ง ถูกเปลี่ยนเป็นไร่อ้อย และใช้ทำนา เป็นต้น

อุทยานแห่งชาติพุเตย มีพื้นที่ประมาณ 192,000 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ในเขตตำบลห้วยขมิ้น ตำบลองค์พระ และตำบลวังยาว

- ป่าสนสองใบ อยู่บนเขาพุเตย ถือว่าเป็นป่าไม้ที่แปลกของจังหวัดสุพรรณบุรี เพราะป่าสนสองใบเป็นไม้เมืองหนาว โดยทั่วไปจะขึ้นบนภูเขาสูง ที่มีอากาศเย็นในภาคอีสาน และภาคเหนือ เช่น ที่ภูเรือ ภูกระดึง ทุ่งแสลงหลวง จะไม่มีในภาคตะวันออกและภาคใต้ ป่าสนบนเขาพุเตยอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 760 เมตร มีต้นสนสองใบขึ้นอยู่บนเนินชัน คละไปกับไม้เบญจพรรณ ในพื้นที่ประมาณ 2,000 ไร่ บางต้นใหญ่ขนาด 2-3 คนโอบ แต่ละต้นมีอายุกว่าร้อยปี ทั้งที่ภูเขาในบริเวณนั้นบางลูกสูงกว่า เขาพุเตย เช่น เขาเทวดา ที่บ้านตะเพินคี ซึ่งเป็นภูเขาที่สูงที่สุดของจังหวัดสุพรรณบุรี คือสูง 1,123 เมตร ก็ไม่มีสนสองใบ

ป่าบ้านตะเพินคี อยู่ติดกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จึงมีสัตว์ป่าอยู่เป็นจำนวนมาก

วนอุทยานพุม่วง อยู่ในเขตอำเภออู่ทอง ได้รับการประกาศเป็นวนอุทยานแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. 2526 มีแหล่งโบราณคดีสมัยทวารวดีอยู่ด้วย บนเขาถ้ำเสือมีซากเจดีย์สมัยทวารวดี ทำด้วยหินล้วน อยู่ 4-5 องค์ แต่อยู่ในสภาพหักพัง

- **น้ำตกพุ่มวง** เป็นน้ำตกที่สวยงาม เหนือบริเวณน้ำตกขึ้นไปเป็นที่ราบกว้างใหญ่มีพื้นที่ประมาณ 5,000 ไร่ มีต้นไม้และมีกลุ่มหินน้อยใหญ่เรียงรายลดหลั่นกันไป ในช่วงฤดูน้ำมากจะมีน้ำตกลงมาถึงห้าชั้น ไกลบริเวณน้ำตกมีถ้ำอยู่ 8 ถ้ำ เรียกว่า ถ้ำโบสถ์ ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ประดิษฐานอยู่

- **น้ำตกพุกระทิง** อยู่ที่บ้านคลองเหล็กไหล ตำบลองค์พระ น้ำตกพุกระทิงจะมีน้ำเฉพาะฤดูฝน เป็นน้ำตกที่สูงและสวยที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรี มีทั้งหมด 9 ชั้น และมีแอ่งน้ำขนาดใหญ่

ป่าโป่งลาน – ทุ่งคอก อยู่ในเขตตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง มีพื้นที่ประมาณ 20,431 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ ไม่มีหนองน้ำ ไม่มีภูเขา สภาพทั่วไปเป็นป่าเสื่อมโทรม ปัจจุบันทางราชการได้มอบพื้นที่ทั้งหมดให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เข้าทำการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม

ป่าเขาทุ่งดินดำ – เขาตาแก้ว อยู่ในเขตตำบลบ้านช้าง ดอนคา อำเภออู่ทอง มีพื้นที่ประมาณ 21,250 ไร่ สภาพทั่วไปเป็นภูเขาเกือบทั้งหมด มีที่ราบอยู่เพียงเล็กน้อย ไม้ที่มีค่าถูกตัดฟันไปหมด คงเหลือแต่ไม้เล็กๆ ไม้ไผ่ ไม้รวก

ป่าเขาตะโกปิดทอง – ป่าเขาเพชรน้อย อยู่ในเขตตำบลจรเข้สามพัน ตำบลหนองโอง อำเภออู่ทอง มีพื้นที่ประมาณ 14,972 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศและสภาพป่าโดยทั่วไป เช่นเดียวกับป่าเขาทุ่งดินดำ

ป่าสระยายโสม อยู่ในเขตตำบลสระยายโสม อำเภออู่ทอง มีพื้นที่ประมาณ 443 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ มีต้นสักขึ้นอยู่กระจัดกระจายในพื้นที่ประมาณ 60 ไร่ ปัจจุบันได้มอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เข้าไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

ป่าบ้านช้าง อยู่ในเขตอำเภออู่ทอง มีพื้นที่ประมาณ 10,069 ไร่ เป็นป่าเตรียมการสงวน ต้นไม้ใหญ่ถูกตัดโค่นไปหมด เหลือแต่ซากไม้เล็กๆ และไม้ไผ่

ป่าห้วยขมิ้น – น้ำพุร้อน – หนองหญ้าไซ อยู่ในเขตตำบลด่านช้าง ตำบลห้วยขมิ้น ตำบลหนองมะค่าโมง อำเภอด่านช้าง มีพื้นที่ประมาณ 318,561 ไร่ สภาพป่าเป็นป่าไม้เบญจพรรณ พื้นที่เป็นที่ราบขณะนี้ทางราชการกำลังดำเนินการมอบพื้นที่ทั้งหมดให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าดำเนินการ

ป่าองค์พระ – พระกำ – เขาห้วยพลู อยู่ในเขตตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง มีพื้นที่ประมาณ 439,375 ไร่ สภาพป่าโดยทั่วไปสมบูรณ์ ประมาณร้อยละ 60 ทางราชการได้มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เข้าดำเนินการปลูกสร้างสวนป่า หลังจากที่มีบริษัทเอกชนที่ได้รับสัมปทานทำไม้ออกไปแล้ว

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติคงเหลือในจังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ ประกาศตาม พ.ร.ฎ. (ไร่) (1)	พื้นที่ใช้ประโยชน์ ที่ดินในเขตป่า สงวนแห่งชาติ (ไร่) (2)	พื้นที่ป่าสงวนฯ คงเหลือ (ไร่) (3)=(1)-(2)	หมายเหตุ
ป่าองค์พระ ป่าเขาพระกำ และป่าเขาห้วยพลู	439,375	131,176	307,917	พื้นที่ในข้อ (3) มีการนับซ้ำในพื้นที่ เดียวกัน ได้แก่ 1) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ 198,422 ไร่ 2) นิคมสร้างตนเองฯ 7,625 ไร่
ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุน้ำร้อน และป่าหนองหญ้าไซ	318,561	243,176	75,385	พื้นที่ในข้อ (3) มีการนับซ้ำในพื้นที่ เดียวกัน ได้แก่ นิคมสร้างตนเองฯ 12,064 ไร่
ป่าทุ่งดินดำ และป่าเขาตาแก้ว	21,250	9,479	11,771	
ป่าโป่งลาน และป่าทุ่งคอก	20,431	20,431	0	
ป่าเขาตะโกปิดทอง และป่าเขาเพชรน้อย	14,972	2,396	12,576	พื้นที่ในข้อ (3) มีการนับซ้ำในพื้นที่ เดียวกัน ได้แก่ 1) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ 1,725 ไร่ 2) อ่างเก็บน้ำ 28 ไร่
ป่าบ้านโฆ้ง	10,069	9,394	675	
ป่าสระยายโสม	443	443	0	
รวม	825,101	416,777	409,324	

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2558)

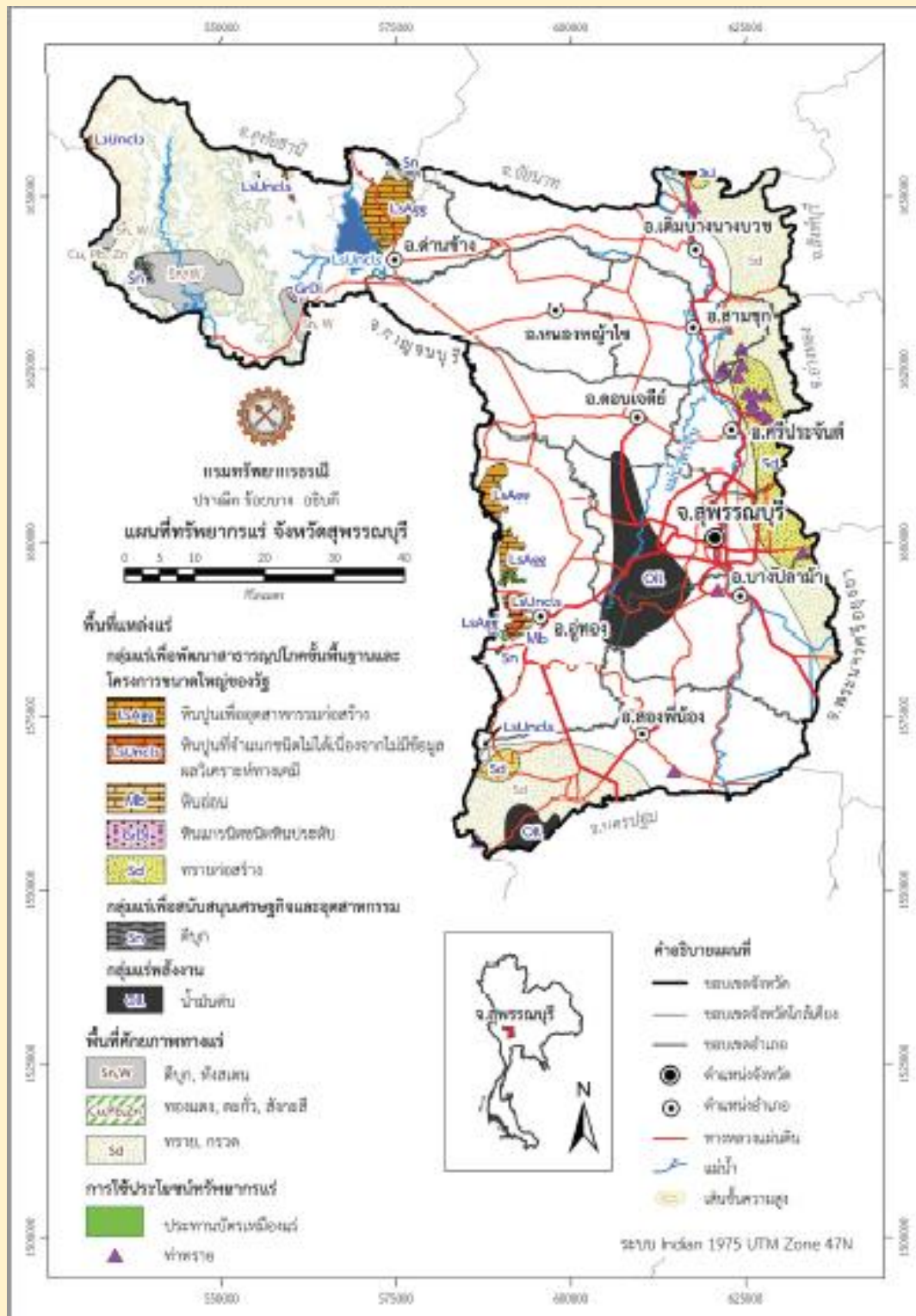
ตารางที่ 2 แสดงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในป่าสงวนแห่งชาติในจังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อป่าสงวน	พื้นที่ประกาศตาม พ.ร.ฎ.	การใช้ประโยชน์ที่ดินในป่าสงวนแห่งชาติ (ไร่)										พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ไร่)
		สปก.	กรมชลประทาน	สทกรณ	อำเภอ	วัด	โรงเรียน	อป.	เหมืองแร่	ทำสวนป่า	กรมปศุสัตว์	
ป่าองค์พระ ป่าเขาพระกำและป่าเขาห้วยพลู	439,375	107,846	5,125			128		10,961		4,546	2,852	131,458
ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุน้ำร้อนและป่าหนองหญ้าไซ	318,561	139,600	35,000	65,414	2,705	210			247			243,176
ป่าทุ่งดินดำและป่าเขาตาเก้า	21,250	8,537	277			665						9,479
ป่าโป่งลานและป่าทุ่งคอก	20,431	20,431										20,431
ป่าเขาตะโกปิดทองและป่าเขาเพชรน้อย	14,972								2,396			2,396
ป่าบ้านไช้	10,069	9,394										9,394
ป่าสระยายโสม	443	280					163					443
รวม	825,101	286,088	40,402	65,414	2,705	1,003	163	10,961	2,643	4,546	2,852	416,777

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2558)

ทรัพยากรแร่ธาตุ

จังหวัดสุพรรณบุรี มีทรัพยากรแร่สำคัญทางเศรษฐกิจ 5 ชนิด คือ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรม ก่อสร้าง หินปูนที่จำแนกชนิดไม่ได้เนื่องจากไม่มีข้อมูลผลวิเคราะห์ทางเคมี หินอ่อน หินแกรนิตชนิดหินประดับ ดีบุก และน้ำมันดิบ มีเนื้อที่แหล่งแร่รวม 356.95 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 6.66 ของพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี นอกจากนี้ยังพบว่ามีพื้นที่แหล่งทรายก่อสร้าง มีเนื้อที่ 186.96 ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 3 กลุ่มแร่และชนิดของแหล่งแร่ในจังหวัดสุพรรณบุรี จัดกลุ่มตามการใช้ประโยชน์

ชนิดแร่	จำนวนแหล่งแร่	เนื้อที่แหล่งแร่ (ตร.กม.)	ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองที่มีศักยภาพเป็นไปได้* (ล้านตัน)	มูลค่าแหล่งแร่** (ล้านบาท)
1. กลุ่มแร่เพื่อพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ				
แร่เพื่อการก่อสร้าง				
- หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง	4	94.79	17,828.70	1,872,014
- หินแกรนิตชนิดหินประดับ	1	0.98	100.76	594,456
- หินอ่อน	1	3.26	548.80	178,360***
- หินปูนที่จำแนกชนิดไม่ได้เนื่องจากไม่มีข้อมูลผลวิเคราะห์ทางเคมี	21	20.85	3,096.91	325,175
2. กลุ่มแร่เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม				
- แร่ดีบุก	3	9.48	5,416****	4,112
3. กลุ่มแร่พลังงาน				
- น้ำมันดิบ	2	227.59	*****	*****
รวม	32	356.95	21,575.17	2,970,005

* ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองที่มีศักยภาพเป็นไปได้ ได้จากประเมินปริมาณทรัพยากรแร่เบื้องต้น (Mineral Resource Class 4) UNFC-2009 ระดับ 334

** มูลค่าแหล่งแร่ ประเมินจากปริมาณทรัพยากรแร่สำรองที่มีศักยภาพเป็นไปได้ x ราคาแร่ ณ เวลานั้น (ประกาศราคาแร่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่)

*** มูลค่าแหล่งแร่ของหินอ่อน ประเมินจากราคาแร่ของหินอ่อนที่ไม่สามารถทำเป็นแผ่นหรือรูปทรงอื่นใดเพื่อการประดับหรือตกแต่งในเชิงพาณิชย์ได้ (หินอ่อนคุณภาพต่ำ)

**** แร่ดีบุก หน่วยเป็น ตัน

***** ไม่มีข้อมูลปริมาณทรัพยากรแร่สำรองที่มีศักยภาพเป็นไปได้ และมูลค่าแหล่งน้ำมันดิบ เนื่องจากในปัจจุบัน กรมทรัพยากรธรณีมิได้ดำเนินการด้านการสำรวจปิโตรเลียมแต่อย่างใด ข้อมูลที่น่าเสนอได้จากการรวบรวมข้อมูลการสำรวจที่เคยมีผู้ศึกษาไว้ มาเพื่อเป็นส่วนประกอบให้เห็นภาพรวมของทรัพยากรแร่ของจังหวัดสุพรรณบุรี

1.4 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศ จังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีประสบกับสภาวะหนาวเย็นและแห้ง กับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดปกคลุมในช่วงฤดูฝน ทำให้มีฝนและอากาศชุ่มชื้น

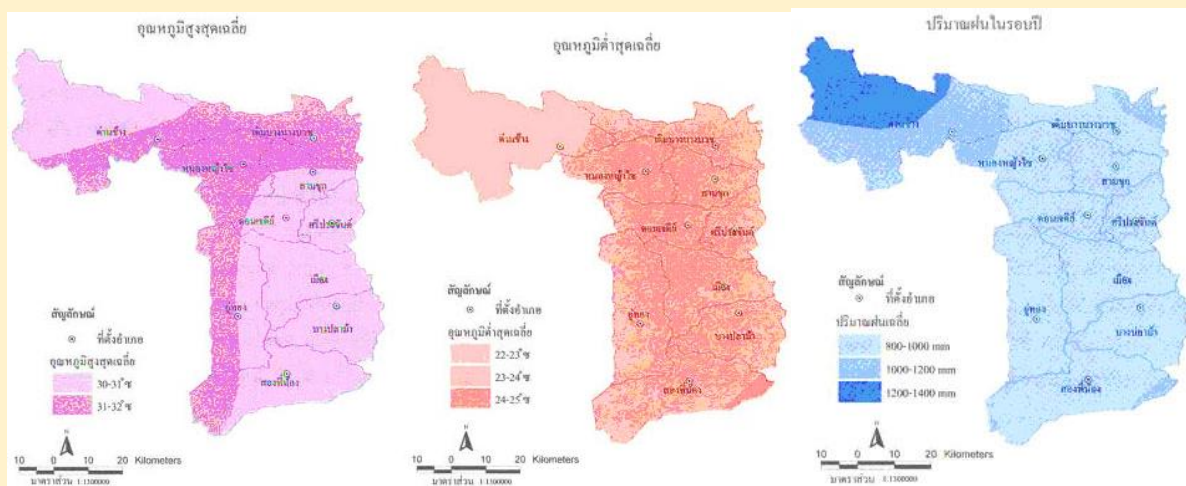
ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยนี้ ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูงเช่นเดียวกับเดือนตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีศูนย์กลางที่มณฑลซินเจียงและแห่งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลงคือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน แต่มีบางปีที่อากาศร้อนจัดที่สุดอยู่ในเดือนพฤษภาคม

อุณหภูมิจังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำ ลำคลองและหนองบึงโดยทั่วไป โดยมีภูเขาเตี้ยๆ อยู่บ้านเป็นบางส่วนของตอนเหนือ จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงและมีอากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวไม่หนาวมากนัก มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 28.70 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ ในปี 2561 ความชื้นสัมพัทธ์ตลอดปีเฉลี่ย 74.62 เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำในเดือนมีนาคมและเมษายน 35 เปอร์เซ็นต์ และสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ กรกฎาคม 99 เปอร์เซ็นต์

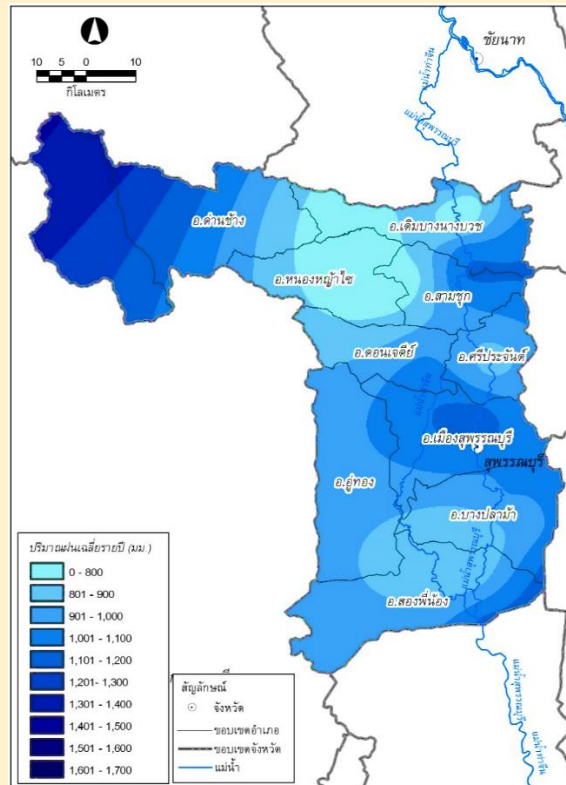

ตารางที่ 4 ปริมาณน้ำฝน จำนวนวันฝนตก อุณหภูมิสูงสุด อุณหภูมิต่ำสุด และอุณหภูมิเฉลี่ย ปี 2557 – 2561

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวัน ฝนตก(วัน)	อุณหภูมิ (C°)		
			สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
2557	953.7	82	39.5	12.6	28.49
2558	960.6	87	40.7	16.2	29.01
2559	1,090.9	95	42.2	13.5	29.19
2560	1,375.7	110	40.3	14.4	28.73
2561	901.9	101	39.6	16.4	28.72

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2562)

ปริมาณฝนเฉลี่ยรายปีในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 5 ลักษณะลมฟ้าอากาศ และสภาวะประกอบอุตุนิยมวิทยารายเดือน ปี พ.ศ.2561

เดือน	ฝนรวม ทั้งเดือน (ม.ม.)	จำนวน วันฝนตก (วัน)	อุณหภูมิ (C ⁰)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
			สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	0.4	2	35.1	16.4	26.85	96	41	72.54
กุมภาพันธ์	5.3	1	35.9	18.0	27.15	99	45	73.17
มีนาคม	45.0	4	37.5	21.2	29.51	97	35	73.00
เมษายน	105.5	8	39.6	20.6	29.58	97	35	72.15
พฤษภาคม	137.7	15	37.6	23.6	29.99	98	48	76.95
มิถุนายน	67.9	8	37.2	24.0	29.74	97	52	76.05
กรกฎาคม	52.4	14	35.7	24.5	29.04	99	48	74.89
สิงหาคม	82.8	16	36.5	24.3	28.48	96	46	75.11
กันยายน	184.3	16	37.3	23.9	29.19	98	42	77.28
ตุลาคม	186.2	13	36.4	22.9	29.10	98	39	77.93
พฤศจิกายน	16.3	2	36.1	20.0	28.38	97	40	75.15
ธันวาคม	18.1	2	35.9	20.8	27.66	97	39	71.22
รวม / เฉลี่ย	901.9	101	36.7	21.7	28.70	97.4	42.5	74.62

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2562)

1.5 แหล่งน้ำที่สำคัญ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดสุพรรณบุรีมีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญและสามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม ดังนี้

1) แม่น้ำสุพรรณบุรี (ท่าจีน) เป็นแม่น้ำที่ไหลแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตตำบลท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี แล้วไหลผ่านจังหวัดชัยนาทเรียกว่า แม่น้ำมะขามเฒ่า แล้วไหลเข้าสู่เขตจังหวัดสุพรรณบุรี ผ่านอำเภอดำเนินนางบวช อำเภอสามชูก อำเภอศรีประจันต์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า และอำเภอสองพี่น้อง ช่วงที่ไหลผ่านเขตจังหวัดสุพรรณบุรีเรียกว่า แม่น้ำสุพรรณบุรี จากนั้นไหลเข้าเขตจังหวัดนครปฐม ผ่านอำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี ช่วงนี้เรียก แม่น้ำนครชัยศรี จากนั้นไหลเข้าเขตจังหวัดสมุทรสาคร เรียกแม่น้ำท่าจีน ตามทางภูมิศาสตร์ การกำหนดชื่อแม่น้ำจะใช้ชื่อที่ปลายน้ำ ดังนั้นแม่น้ำสายนี้ซึ่งมีถึงสี่ชื่อ จึงได้ชื่อว่า **แม่น้ำท่าจีน**

แม่น้ำท่าจีนมีความยาวประมาณ 300 กิโลเมตร กว้างประมาณ 60 เมตร ในช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อถึงฤดูน้ำหลากก็จะเอ่อล้นท่วมบ้านเรือน ไร่นา กระแสน้ำไม่ไหลเชี่ยว ก่อนที่จะมีการสร้างเขื่อนเจ้าพระยา (เขื่อนชัยนาท) และเขื่อนภูมิพล (เขื่อนยันฮี) ในฤดูที่น้ำไม่หลากคือ ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนตุลาคม น้ำในแม่น้ำจะขึ้นลงตามกำลังหนุนของน้ำทะเล ในสามลักษณะคือ น้ำขึ้น น้ำทรง และน้ำลง แต่หลังจากที่ได้สร้างเขื่อนทั้งสองแล้ว กระแสน้ำจะไหลลงสู่ทะเลอย่างเดียว

2) ลำห้วยกระเสียว เป็นลำห้วยที่เป็นสาขาสำคัญของแม่น้ำสุพรรณบุรี เป็นสาขาใหญ่ และมีความยาวที่สุดคือ ยาว 140 กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่ระหว่างเขาเหลว กับเขาใหญ่เหนืออำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ไหลเข้าสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ในเขตอำเภอดำเนินนางบวช ไปบรรจบแม่น้ำสุพรรณบุรีที่บ้านทิง อำเภอสามชูก ลำห้วยกระเสียวมีลาดเขามาก และมีพื้นที่รับน้ำมากกว่าลำห้วยอื่นๆ จึงได้ดำเนินการโครงการกระเสียว ซึ่งประกอบด้วยเขื่อนเก็บน้ำ เขื่อนทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำ และถนนขนส่ง เริ่มสร้างเมื่อปี พ.ศ.2522 แล้วเสร็จในปี พ.ศ.2524 ใช้งบประมาณ 927 ล้านบาท

เขื่อนเก็บน้ำกระเสียวสร้างระหว่างเขาโล้นกับเขาวังเดือนห้า ในเขตตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง เป็นเขื่อนอุกฤตดินเหนียวแห่งแรกของประเทศไทย ยาว 425 เมตร สูง 35 เมตร สันเขื่อนกว้างสุด 170 เมตร ระดับสันเขื่อนสูง 92.50 เมตรจากระดับน้ำทะเล

อ่างเก็บน้ำเขื่อนกระเสียว เก็บกักน้ำได้ 390 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำยาว 12 กิโลเมตร กว้าง 7 กิโลเมตร มีพื้นที่รับน้ำฝน 1,200 ตารางกิโลเมตร พื้นที่อ่างเก็บน้ำ 48 ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ 1,000 มิลลิเมตร ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างประมาณ 168 ล้านลูกบาศก์เมตร

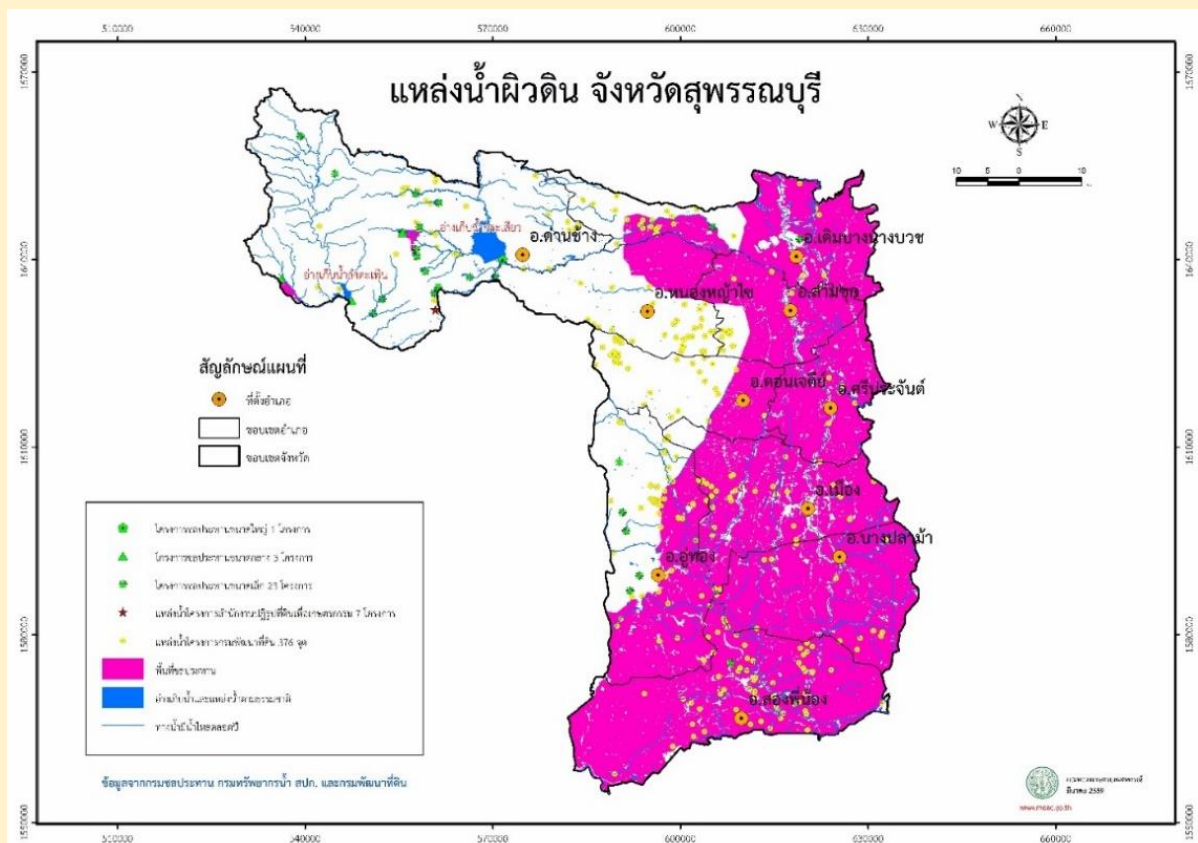
เขื่อนทดน้ำสร้างปิดกั้นลำห้วยกระเสียวทางใต้เขื่อนห่างออกไปประมาณ 20 กิโลเมตร เพื่อทดน้ำในลำกระเสียวให้มีระดับสูงพอที่จะไหลเข้าคลองส่งน้ำเป็นเขื่อนคอนกรีต ระบายน้ำได้ 260 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

โครงการเขื่อนกระเสียวสามารถส่งน้ำไปช่วยการเพาะปลูกให้สามารถทำนาในฤดูฝนได้ 130,000 ไร่ และปลูกพืชไร่ในฤดูแล้งได้ 68,000 ไร่

3) คลองจรเข้สามพัน มีต้นน้ำแยกมาจากเทือกเขา จังหวัดกาญจนบุรีไหลเข้าสู่จังหวัดสุพรรณบุรีทางอำเภออู่ทอง โดยไหลผ่านตำบลอู่ทอง ตำบลกระเจียน ตำบลเจดีย์ อำเภออู่ทอง ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า ตำบลหัวโพธิ์ ตำบลบางพลับ อำเภอสองพี่น้อง มาสิ้นสุดที่คลองสองพี่น้อง ซึ่งไหลไปบรรจบกับแม่น้ำท่าจีน

4) แหล่งน้ำธรรมชาติผืนดินอื่นๆ มีแม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง 416 สาย มีหนอง บึง 67 แห่ง มีน้ำพุ น้ำซับ 13 แห่ง สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภค เพื่อทำเกษตรกรรม อาทิ คลองสองพี่น้อง คลองสาละย คลองบางยี่หวด และคลองบางลี่ เป็นต้น ซึ่งคลองเหล่านี้เมื่อได้รับการพัฒนา ขุดลอก ก็สามารถใช้ประโยชน์ด้านการทำเกษตรกรรม อุปโภค บริโภค และยังใช้เป็นทางระบายน้ำ ส่วนเกินความจำเป็นลงสู่แม่น้ำท่าจีนหรือแม่น้ำสุพรรณบุรีอีกด้วย ซึ่งช่วยลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ อันจะเกิดกับผลผลิตทางการเกษตรได้อีกทางหนึ่ง

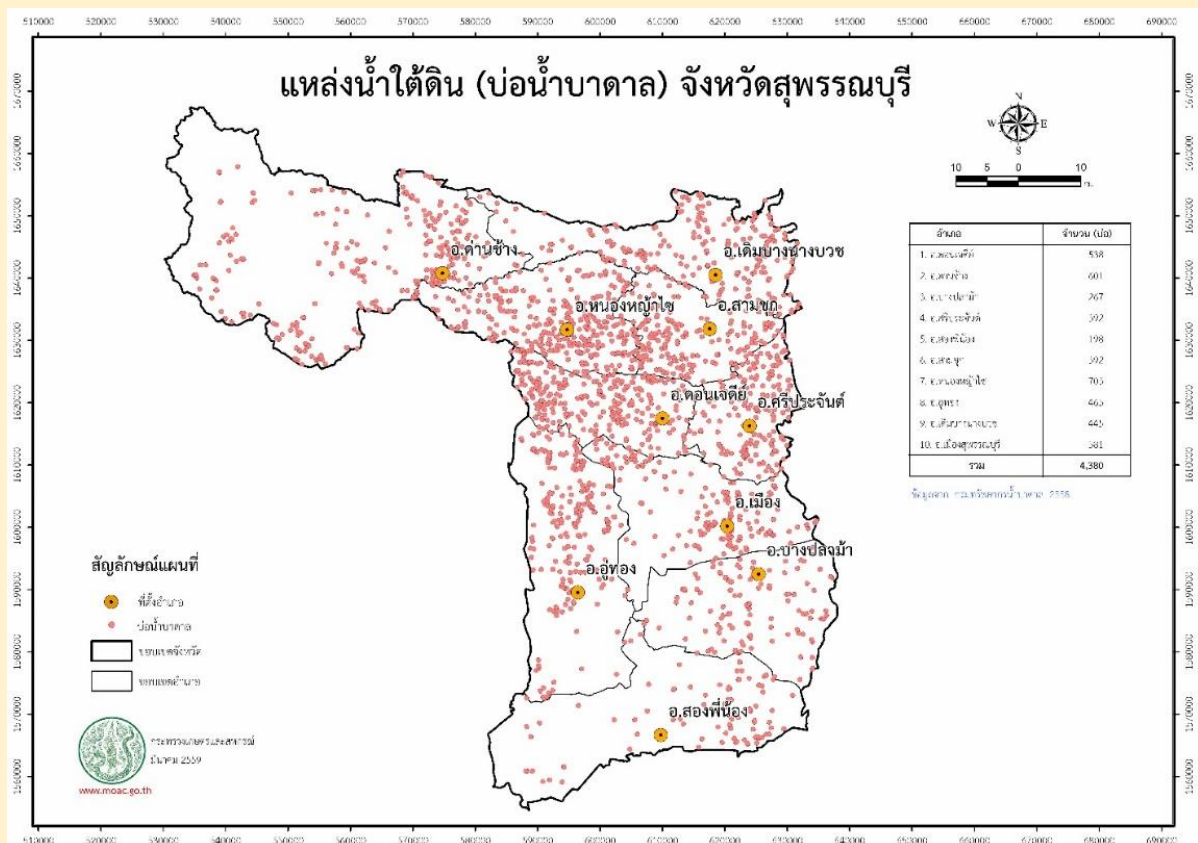

แหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลจังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งสิ้น 4,380 บ่อ แยกรายอำเภอได้ดังนี้

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	จำนวน 381 บ่อ
อำเภอดอนเจดีย์	จำนวน 538 บ่อ
อำเภอด่านช้าง	จำนวน 601 บ่อ
อำเภอเดิมบางนางบวช	จำนวน 445 บ่อ
อำเภอบางปลาม้า	จำนวน 267 บ่อ
อำเภอศรีประจันต์	จำนวน 392 บ่อ
อำเภอสองพี่น้อง	จำนวน 198 บ่อ
อำเภอสามชุก	จำนวน 392 บ่อ
อำเภอหนองหญ้าไซ	จำนวน 703 บ่อ
อำเภออู่ทอง	จำนวน 463 บ่อ

ที่มา : แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก Agri-Map

ตารางที่ 6 ข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นา จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2556-2560

อำเภอ	จำนวนบ่อ				
	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
เมืองสุพรรณบุรี	2		2	3	1
ดอนเจดีย์	64		15	4	19
ด่านช้าง	64		28		4
เดิมบางนางบวช	150	101	91		3
บางปลาม้า					
ศรีประจันต์					
สองพี่น้อง					
สามชุก	10		25	19	11
หนองหญ้าไซ		9	9		10
อู่ทอง	10		15	14	2
รวม	300	110	185	40	50

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2561)

ตารางที่ 7 แหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2560

อำเภอ	แหล่งน้ำขนาด 0-5 ไร่		แหล่งน้ำขนาด 5-10 ไร่		แหล่งน้ำขนาด 10-50 ไร่		แหล่งน้ำขนาด 50-100 ไร่		แหล่งน้ำขนาด >100 ไร่		รวม (แห่ง)	พื้นที่รวม (ไร่)
	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่ รวม	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่ รวม	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่รวม	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่รวม	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่รวม		
เมืองสุพรรณบุรี	7	16.5	-	-	9	205.4	6	490.4	3	539.0	25	1,251.3
ดอนเจดีย์	21	90.0	12	85.0	4	62.0	-	-	-	-	37	237.0
ด่านช้าง	-	-	-	-	15	324.0	6	506.0	13	32,049.0	34	32,879.0
เดิมบางนางบวช	19	33.3	7	55.0	20	490.5	2	145.0	5	3,006.0	53	3,729.8
บางปลาม้า	1	5.0	1	10.0	9	270.0	3	249.0	7	1,016.0	21	1,550.0
ศรีประจันต์	3	5.4	2	20.0	7	225.0	3	278.0	2	456.0	17	984.4
สองพี่น้อง	-	-	1	10.0	1	46.0	1	80.0	1	207.0	4	343.0
สามชุก	-	-	-	-	4	105.0	3	247.0	4	900.0	11	1,252.0
หนองหญ้าไซ	1	5.0	2	20.0	2	47.0	-	-	-	-	5	72.0
อู่ทอง	16	67.0	3	26.0	10	331.0	3	256.0	5	807.0	37	1,487.0
รวม	52	155.2	25	200.0	71	1,774.9	24	1,995.4	35	38,173.0	207	42,298.5

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2560)

ตารางที่ 8 ข้อมูลด้านชลประทาน ปี 2561

ที่	ชื่อโครงการชลประทาน	แหล่งน้ำ	พื้นที่รับประโยชน์รายอำเภอ (ไร่)										รวม
			เมือง	ดอนเจดีย์	อู่ทอง	สองพี่น้อง	บางปลาม้า	สามชุก	ศรีประจันต์	เดิมบางนางบวช	หนองหญ้าไซ	ด่านช้าง	
1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว	เขื่อนกระเสียว						20,683		36,691	53,189		110,563
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโบสถ์	แม่น้ำท่าจีนและคลองม-อ.						23,580		91,578			115,158
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก	แม่น้ำท่าจีน	61,855	27,226	6,327			69,568	123,217	19,116			307,309
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา	แม่น้ำท่าจีน	125,252			46,707	144,396		13,710				330,065
5	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์	คลองม-อ.	37,628	44,850	55,148			27,291					164,917
6	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบรมธาตุ	แม่น้ำเจ้าพระยา								39,349			39,349
7	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสุตร	แม่น้ำน้อย	3,020				2,850		2,375	22,355			30,600
8	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่	แม่น้ำน้อย					36,383						36,383
9	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด-บางยี่หน	แม่น้ำน้อยและแม่น้ำท่าจีน				61,550	84,110						145,660
10	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	แม่น้ำท่าจีน				5,430							5,430
11	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน	แม่กลอง			3,100	1,577							4,677
12	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสองพี่น้อง	แม่กลอง			152,290	186,310							338,600
13	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน	แม่กลอง				85,057							85,057
รวม			227,755	72,076	216,865	386,631	267,739	141,122	139,302	209,089	53,189	0	1,713,768

ที่มา : โครงการชลประทานสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 24 เมษายน 2562)

1.6 การคมนาคม

ทางหลวงแผ่นดิน จังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 340 ประมาณ 107 กิโลเมตร เป็นถนนคอนกรีต 6 เลน แยกเส้นทางไป-กลับ ถนนเส้นนี้เป็นถนนเชื่อมต่อระหว่างภาคเหนือและภาคใต้ โดยไม่ต้องผ่านกรุงเทพฯ การคมนาคมโดยทางรถยนต์ทั้งภายในจังหวัด และระหว่างจังหวัด มีความสะดวกรวดเร็วมาก เนื่องจากได้ปรับปรุงถนนในเขตจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันกล่าวได้ว่าระบบโครงข่ายเส้นทางคมนาคมขนส่งในจังหวัด มีความสมบูรณ์มาก นอกจากนี้ยังมีรถโดยสารประจำทางทั้งประเภทปรับอากาศ ไม่ปรับอากาศ และรถตู้ วิ่งให้บริการตลอดเวลา

รายละเอียดระยะทางจากอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ถึง อำเภอต่างๆ มีดังนี้

1. อำเภอบางปลาม้า	10 กิโลเมตร
2. อำเภอศรีประจันต์	20 กิโลเมตร
3. อำเภอดอนเจดีย์	31 กิโลเมตร
4. อำเภออู่ทอง	32 กิโลเมตร
5. อำเภอสามชุก	39 กิโลเมตร
6. อำเภอเดิมบางนางบวช	54 กิโลเมตร
7. อำเภอหนองหญ้าไซ	58 กิโลเมตร
8. อำเภอสองพี่น้อง	70 กิโลเมตร
9. อำเภอด่านช้าง	77 กิโลเมตร

ระยะทางติดต่อภายนอกเขตจังหวัด สามารถติดต่อได้ตามเส้นทางดังนี้

<u>ทางหลวงแผ่นดิน</u>	<u>ระยะทาง (กม.)</u>
(1) สุพรรณบุรี-บางบัวทอง-กรุงเทพฯ	107
(2) สุพรรณบุรี-กำแพงแสน-นครปฐม-กรุงเทพฯ	160
(3) สุพรรณบุรี-กำแพงแสน-นครปฐม	105
(4) สุพรรณบุรี-กาญจนบุรี	91
(5) สุพรรณบุรี-ชัยนาท-นครสวรรค์	160
(6) สุพรรณบุรี-พระนครศรีอยุธยา	68
(7) สุพรรณบุรี-สิงห์บุรี	84
(8) สุพรรณบุรี-ชัยนาท	96
(9) สุพรรณบุรี-อ่างทอง	44
(10) สุพรรณบุรี-โคกสำโรง	143

ทางรถไฟสายตะวันตก เริ่มต้นจากสถานีรถไฟธนบุรี ตามแนวรถไฟสายใต้ แล้วแยกเข้า จังหวัดสุพรรณบุรี ที่สถานีหนองปลาดุก ในเขตอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผ่านจังหวัดนครปฐม เข้าสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ผ่านอำเภอสองพี่น้อง อำเภอบางปลาม้า และอำเภอเมืองสุพรรณบุรี รวมระยะทางประมาณ 142 กิโลเมตร ปัจจุบันมีรถไฟธรรมดา เริ่มออกจากสถานีวัดป่าเลไลยก์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี สู่ปลายทางสถานีรถไฟกรุงเทพฯ รถออกวันละ 1 เที่ยว เวลาประมาณ 05.19 น. ถึงปลายทางเวลาประมาณ 08.20 น. และจากสถานีกรุงเทพฯ ถึงสถานีวัดป่าเลไลยก์ มีรถออกวันละ 1 เที่ยว เวลา 16.40 น. ถึงปลายทางเวลาประมาณ 19.30 น.

ตารางที่ 9 แสดงการให้บริการรถไฟ จังหวัดสุพรรณบุรี

สถานีต้นทาง-ปลายทาง	จำนวน (เที่ยว/วัน)	เวลาออกจากสถานีต้นทาง	เวลาถึงสถานีปลายทาง
สุพรรณบุรี-บางกอกน้อย	1	05.19 น.	08.20 น.
บางกอกน้อย-สุพรรณบุรี	1	16.40 น.	19.30 น.

1.7 ข้อมูลสาธารณูปโภค

โทรศัพท์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดย บริษัท ทศท. คอร์ปอเรชั่น จำกัด มหาชน เปิดโทรศัพท์ แก่บ้านเรือน หน่วยราชการ และหน่วยงานธุรกิจ และบริการโทรศัพท์

การไปรษณีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีที่ทำการไปรษณีย์ประเภทรับ-จ่าย สำหรับให้บริการ ประชาชน และอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารแก่ประชาชน 16 แห่ง ได้แก่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี 4 แห่ง อำเภอดอนเจดีย์ สองพี่น้อง อุทัย อำเภอละ 2 แห่ง และอำเภอด่านช้าง เดิมบางนางบวช บางปลาม้า ศรีประจันต์ สามชุก และหนองหญ้าไซ อำเภอละ 1 แห่ง

การไฟฟ้า การบริการด้านกระแสไฟฟ้าในจังหวัดสุพรรณบุรี ครอบคลุมเกือบครบทุก หมู่บ้าน โดยบริการที่อยู่อาศัย สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม สถานที่ราชการ สาธารณะ และอื่นๆ

การประปา จังหวัดสุพรรณบุรี มีสำนักงานประปา 5 แห่ง ได้แก่ สาขาสุพรรณบุรี สำนักงานประปาอำเภอดอนเจดีย์บางนางบวช สำนักงานประปาอำเภออุทัย สำนักงานประปาอำเภอศรีประจันต์ สำนักงานประปาอำเภอด่านช้าง

2. ข้อมูลด้านสังคม

2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

การแบ่งเขตการปกครองจำแนกรายอำเภอ

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1) **การบริหารราชการส่วนภูมิภาค** แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 110 ตำบล 1,008 หมู่บ้าน

2) **การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น** แบ่งเขตการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 43 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 81 แห่ง

ตารางที่ 10 การแบ่งเขตการปกครอง และจำนวนประชากรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
จำแนกรายอำเภอ ปี 2561

อำเภอ	พื้นที่ ตร.กม. ¹	ตำบล	อบต. ²	เทศบาล เมือง ²	เทศบาล ตำบล ²	จำนวน หมู่บ้าน ¹	จำนวน บ้าน ¹	จำนวนประชากร ¹		
								ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
1. เมืองสุพรรณบุรี	540.917	20	14	1	7	124	63,404	79,803	88,460	168,263
2. ดอนเจดีย์	252.081	5	5	-	2	50	16,110	22,424	23,813	46,237
3. ด่านช้าง	1,193.599	7	7	-	1	93	26,356	33,775	34,577	68,352
4. เดิมบางนางบวช	552.330	14	8	-	8	121	26,637	34,729	37,507	72,236
5. บางปลาม้า	481.298	14	11	-	7	127	25,724	37,722	39,903	77,625
6. ศรีประจันต์	180.986	9	4	-	6	64	22,440	29,589	32,402	61,991
7. สองพี่น้อง	750.381	15	14	1	1	140	41,199	62,695	65,452	128,147
8. สามชุก	355.917	7	6	-	1	68	20,948	25,958	28,314	54,272
9. หนองหญ้าไซ	420.209	6	6	-	1	66	16,978	24,176	25,222	49,398
10. อุทัย	630.290	13	6	-	9	155	39,287	59,370	62,829	122,199
รวม	5,358.008	110	81	2	43	1,008	299,083	410,241	438,479	848,720

ที่มา : 1. ที่ทำการปกครองจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ปี 2561

2. สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ปี 2561

3. จำนวนประชากรและจำนวนบ้าน (<http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/>)

จำนวนประชากร / จำนวนบ้าน

ประชากร จากข้อมูลและสถิติประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ ธันวาคม 2561 จังหวัดสุพรรณบุรี มีประชากรทั้งสิ้น 848,720 คน เป็นชาย 410,241 คน (48.34%) หญิง 438,479 คน (51.66%) จำนวนบ้าน 299,083 หลัง

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนประชากร และจำนวนบ้าน จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2557-2561

ปี พ.ศ.	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน/หลัง
2557	411,089	437,964	849,053	283,486
2558	411,295	438,404	849,699	287,985
2559	410,617	437,950	848,567	292,289
2560	412,089	439,914	852,003	295,968
2561	410,241	438,479	848,720	299,083

ที่มา : ข้อมูลจากที่ทำการปกครองจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี)

จำนวนครัวเรือนยากจน

ตารางที่ 12 ข้อมูลครัวเรือนจากการเก็บข้อมูล จปฐ. ปี 2561

ที่	อำเภอ	จำนวนตำบล	จำนวนครัวเรือนจากข้อมูลจปฐ. ปี 2561	ครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. (38,000 บาท/คน/ปี)	ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทตามข้อมูล จปฐ.	ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ผู้ว่างงานหรือมีรายได้ในปี 2559 ทั้งสิ้นไม่เกิน 100,000 บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	20	42,462	2	9,083	22,493
2	เดิมบางนางบวช	14	18,195	1	4,323	12,330
3	ด่านช้าง	7	20,416	10	4,397	11,091
4	บางปลาม้า	14	18,742	14	3,625	10,734
5	ศรีประจันต์	9	15,727	30	4,397	9,845
6	ดอนเจดีย์	5	13,280	-	3,864	5,698
7	สองพี่น้อง	15	29,652	14	8,031	17,950
8	สามชุก	7	14,820	-	2,974	9,582
9	อู่ทอง	13	23,790	13	5,728	20,020
10	หนองหญ้าไซ	6	12,944	98	3,701	8,620
	รวม	110	210,028	182	50,123	128,363

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2562)

ประชากรในวัยแรงงาน/ผู้มีงานทำ ผู้ว่างงาน แรงงานต่างด้าว

ประชากรในวัยแรงงาน จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ทำการสำรวจสถานะการทำงานของประชากรในจังหวัด พบว่า จังหวัดสุพรรณบุรี มีผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป 719,027 คน และเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน 478,202 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 66.51 เป็นผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 240,825 คน คิดเป็นร้อยละ 33.49

ตารางที่ 13 จำนวนประชากร จำแนกตามสถานภาพแรงงาน และเพศ จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2561

สถานภาพแรงงาน	รวม	ร้อยละ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
ประชากรรวมทั้งหมด	848,720	100.00	410,241	100.00	438,479	100.00
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	719,027	84.72	341,649	83.28	377,378	86.07
1. ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน	478,202	66.51	261,156	76.44	217,046	57.51
1.1 ผู้มีงานทำ	474,251	99.17	258,929	99.15	215,322	99.21
1.2 ผู้ว่างงาน	1,410	0.29	1,091	0.42	319	0.15
1.3 ผู้ที่รอฤดูกาล	2,542	0.54	1,137	0.43	1,405	0.64
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	240,825	33.49	80,492	23.56	160,333	42.49
2.1 ทำงานบ้าน	63,608	26.41	6,082	7.56	57,526	35.88
2.2 เรียนหนังสือ	35,029	14.55	14,814	18.40	20,215	12.61
2.3 อื่นๆ (เด็ก/คนชรา)	142,188	59.04	59,596	74.04	82,592	51.51
ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี	129,693	15.28	68,592	16.72	61,101	13.93
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน		99.17		99.15		99.21
อัตราการว่างงาน		0.29		0.42		0.15

หมายเหตุ : ผลรวมจำนวนชาย-หญิง อาจไม่เท่ากับยอดรวม เนื่องจากการปัดเศษทศนิยม

ที่มา: รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี ไตรมาส 4 ปี 2561 (ตุลาคม - ธันวาคม 2561)

ผู้ว่างงาน ในกลุ่มผู้อยู่ในวัยทำงานมีผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 478,202 คน จำแนกเป็นผู้มีงานทำ 474,251 คน คิดเป็นร้อยละ 99.17 ขณะที่ผู้ว่างงานอยู่ 1,410 คน คิดเป็นร้อยละ 0.29 และผู้รอฤดูกาล จำนวน 2,542 คน คิดเป็นร้อยละ 0.53 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ซึ่งพบว่าในไตรมาสนี้มีผู้ว่างงานลดลง และผู้มีงานทำเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกิดภาวะภัยแล้งได้คลี่คลายลง ประชาชนจึงสามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้เป็นปกติ อัตราส่วนการมีงานทำของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ซึ่งคำนวณจากผู้มีงานทำต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 99.17 กล่าวคือ ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 1,000 คน จะเป็นผู้มีงานทำประมาณ 992 คน ซึ่งอัตราส่วนของผู้มีงานทำในไตรมาสนี้มีสัดส่วนลดลงจากไตรมาสที่ผ่านมาเพียงเล็กน้อย และเมื่อพิจารณาผู้มีงานทำระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่า เพศชายมีอัตราส่วนการมีงานทำมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีอัตราส่วนการมีงานทำคิดเป็นร้อยละ 54.60 (จำนวน 258,929 คน) ส่วนเพศหญิงมีอัตราส่วนการมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 45.40 (จำนวน 215,322 คน) ของผู้มีงานทำ

หมายเหตุ

1. อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงานจังหวัด = $\frac{\text{ผู้มีงานทำในจังหวัด} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงานในจังหวัด}}$
2. อัตราการว่างงาน = $\frac{\text{ผู้ว่างงานในจังหวัด} \times 100}{\text{กำลังแรงงานของจังหวัด}}$

แรงงานต่างด้าว ในส่วนแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานตามมติ ครม.จังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวน 17,431 คน จำแนกตามสัญชาติมี 3 สัญชาติ ได้แก่ เมียนมา ลาวและกัมพูชา ซึ่งแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการพิสูจน์สัญชาติ (เดิม) ณ ธันวาคม 2561 ตามทะเบียนจังหวัดสุพรรณบุรีมีจำนวนทั้งหมด 2,777 คน เป็นสัญชาติเมียนมา จำนวน 2,479 คน คิดเป็นร้อยละ 89.27 สัญชาติลาว จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 4.21 และสัญชาติกัมพูชาจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 6.52 และมีจำนวนนายจ้างรวม จำนวน 1,419 ราย

ที่มา: รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี ไตรมาส 4 ปี 2561 (ตุลาคม - ธันวาคม 2561)

http://suphanburi.mol.go.th/system/files/raayngaansthaankaarnaerngngaancchanghwadsuphrnrburi_aitrmaas_4_pii_2561.pdf

2.2 ด้านศาสนา

การนับถือศาสนา

- พุทธ	จำนวน	842,991 คน	(ร้อยละ 99.21)
- คริสต์	จำนวน	6,181 คน	(ร้อยละ 0.73)
- อิสลาม	จำนวน	391 คน	(ร้อยละ 0.05)
- อื่นๆ	จำนวน	136 คน	(ร้อยละ 0.02)

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2559)

ศาสนสถาน

วัด จังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวน 590 วัด (วัดร้าง 229 วัด) แยกเป็น มหานิกาย จำนวน 581 วัด ธรรมยุต จำนวน 8 วัด อนัมนิกาย จำนวน 1 วัด จำแนกตามรายอำเภอดังนี้

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนวัดและพระภิกษุ ในจังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอ	วัด				พระภิกษุ	สามเณร
	มหานิกาย	ธรรมยุต	อนัมนิกาย	รวม		
1. เมืองสุพรรณบุรี	98	1		99	1,163	71
2. ดอนเจดีย์	38	1		39	402	22
3. ด่านช้าง	58	1		59	603	19
4. เดิมบางนางบวช	58			58	506	23
5. บางปลาม้า	75			75	709	48
6. ศรีประจันต์	41	1		42	333	30
7. สองพี่น้อง	60		1	61	836	139
8. สามชุก	36	1		37	349	23
9. หนองหญ้าไซ	38	2		40	309	9
10. อุทัย	79	1		80	674	47
รวม	581	8	1	590	5,884	431

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ ปี 2561)

คริสตจักร จังหวัดสุพรรณบุรีมีคริสตจักร จำนวน 30 แห่ง ดังนี้

- เมืองสุพรรณบุรี	7 แห่ง
- ดอนเจดีย์	1 แห่ง
- ด่านช้าง	5 แห่ง
- เดิมบางนางบวช	4 แห่ง
- บางปลาหมอ	- แห่ง
- ศรีประจันต์	1 แห่ง
- สองพี่น้อง	1 แห่ง
- สามชุก	2 แห่ง
- หนองหญ้าไซ	1 แห่ง
- อุททอง	8 แห่ง

ที่มา : <https://tuthai.org/directory/area/สุพรรณบุรี>

มัสยิด จังหวัดสุพรรณบุรี มีมัสยิดเพียงแห่งเดียว คือ **มัสยิดนูรเราะห์มาน** ตั้งอยู่ที่ 919 ซอยดาบฟ้าพื้น 1 ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

2.3 ด้านการศึกษา

สถานศึกษา

จังหวัดสุพรรณบุรี มีสถานศึกษาที่เปิดสอนในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา จำนวน 495 แห่ง และศึกษานอกระบบ 10 แห่ง รวมทั้งหมด 505 แห่ง ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	จำนวน	435 แห่ง
2. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	จำนวน	28 แห่ง
3. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	13 แห่ง
4. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	จำนวน	7 แห่ง
5. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	จำนวน	4 แห่ง
6. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม	จำนวน	2 แห่ง
7. กระทรวงสาธารณสุข	จำนวน	2 แห่ง
8. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน	1 แห่ง
9. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	จำนวน	1 แห่ง
10. สำนักงานพระพุทธศาสนาฯ	จำนวน	2 แห่ง
11. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	จำนวน	10 แห่ง

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี (<http://www.moesuphan.go.th/suphan/images/5910/07.pdf>)

2.4 ด้านสาธารณสุข

จังหวัดสุพรรณบุรี มีสถานบริการสาธารณสุข จำนวน 205 แห่ง ดังนี้

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	1	แห่ง
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	10	แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สาธารณสุขชุมชน	174	แห่ง
- โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป	2	แห่ง
- โรงพยาบาลเอกชน	5	แห่ง
- โรงพยาบาลชุมชน / สมเด็จพระยุพราช	8	แห่ง
- ศูนย์สุขภาพชุมชน/บริการสาธารณสุข	3	แห่ง
- ศูนย์วิชาการ	2	แห่ง

ที่มา : ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทรัพยากรสุขภาพ (<http://gishealth.moph.go.th/healthmap/resource.php>)

2.5 รัฐวิสาหกิจ

จังหวัดสุพรรณบุรี มีหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ดังนี้

1. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี
2. การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสุพรรณบุรี
3. องค์การโทรศัพท์
4. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี
5. ที่ทำการไปรษณีย์จังหวัดสุพรรณบุรี
6. สำนักงานบริการลูกค้า กสท.สุพรรณบุรี
7. สำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัดสุพรรณบุรี
8. ธนาคารออมสินเขตสุพรรณบุรี
9. ธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาสุพรรณบุรี
10. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
11. สถานีเดินรถสุพรรณบุรี

2.6 หน่วยงานเอกชน

จังหวัดสุพรรณบุรี มีหน่วยงานเอกชน ดังนี้

1. หอการค้าจังหวัดสุพรรณบุรี
2. สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสุพรรณบุรี
3. สภาเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี
4. สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี

2.7 องค์การอิสระ

จังหวัดสุพรรณบุรี มีองค์กรอิสระ ดังนี้

1. สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสุพรรณบุรี
2. สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัดสุพรรณบุรี
3. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรี
4. สำนักงาน ปปช.ประจำจังหวัดสุพรรณบุรี
5. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบลจังหวัดสุพรรณบุรี

3. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. 2559 เท่ากับ 80,896 ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี 2558) มีมูลค่า เท่ากับ 82,542 ล้านบาท ลดลง 1,646 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.03

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. 2559 มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ 93,999 บาท ลดลงจากปีที่แล้ว (ปี 2558) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี 96,135 บาท จำนวน 2,136 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.27

ตารางที่ 15 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต

(ล้านบาท)

	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
ภาคเกษตรกรรม	21,958	18,055	22,092	31,927	30,405	28,099	25,777	23,266
1.เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	21,958	18,055	22,092	31,927	30,405	28,099	25,777	23,266
นอกภาคเกษตรกรรม	41,848	43,040	49,603	52,837	51,976	51,416	56,765	57,630
2.การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,369	1,965	2,120	2,122	2,242	2,136	6,005	3,144
3.การผลิต	10,301	11,595	15,813	12,758	11,853	11,179	10,908	12,598
4.ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	1,022	1,054	1,069	1,223	1,345	1,455	1,330	1,352
5.การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	218	221	225	230	321	336	335	430
6.การก่อสร้าง	2,199	2,042	2,269	3,070	2,997	2,692	3,189	3,573
7.การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และ จักรยานยนต์	7,853	6,908	6,941	9,186	8,703	9,158	9,879	10,206
8.การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	1,246	1,221	1,299	1,552	1,554	1,680	2,168	2,138
9.ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	172	205	221	258	331	394	599	658
10.ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	451	449	485	506	452	497	497	368
11.กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	3,053	3,087	3,321	3,820	4,255	4,536	4,874	5,299
12.กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	4,091	3,775	3,820	3,847	3,806	3,071	3,082	3,532
13.กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	14	12	13	15	20	28	28	28
14.กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	235	226	214	127	130	146	188	152
15.การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประ สังกมภาคบังคับ	2,424	2,740	3,079	3,655	3,132	2,402	2,681	2,894
16.การศึกษา	4,478	4,767	5,837	7,224	7,447	8,177	7,294	7,298
17.กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	2,157	2,223	2,293	2,480	2,603	2,711	2,858	3,043
18.ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	120	161	192	238	240	241	242	303
19.กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	449	390	389	525	547	578	610	617
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	63,805	61,095	71,695	84,764	82,381	79,515	82,542	80,896
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	75,092	72,293	84,525	99,581	96,464	92,869	96,135	93,999
จำนวนประชากร (1,000 คน)	850	845	848	851	854	856	859	861

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3.2 ด้านเกษตรกรรม

3.2.1 สภาพความเหมาะสมและการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร

ตารางที่ 16 การใช้ที่ดินของจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2560

เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ป่าไม้ (ไร่)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ ทางการเกษตร (ไร่)	ขนาดของฟาร์ม (ไร่/ครัวเรือน)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ นอกการเกษตร
3,348,755	393,926	2,315,778	35.39	639,051

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

ตารางที่ 17 เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร				
		นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ไม้ ดอกไม้ประดับ	เนื้อที่ใช้ ประโยชน์ทาง การเกษตรอื่นๆ
2556	2,314,496	1,304,990	836,902	19,643	30,114	122,848
2557	2,314,576	1,305,526	836,532	19,597	30,091	122,830
2558	2,315,389	1,304,370	838,264	19,597	30,210	122,948
2559	2,316,357	1,305,033	838,281	19,684	30,379	122,980
2560	2,315,778	1,305,042	838,048	19,582	30,176	122,930

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

3.2.2 การถือครองที่ดินทางการเกษตร

ตารางที่ 18 ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

ปี	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร				
	เนื้อที่ทั้งหมด	เนื้อที่ของ ตนเอง	เนื้อที่ของคนอื่น		
			เช่าผู้อื่น	รับจ้าง/รับ ขายฝาก/ได้ทำ ฟรี	รวม
2556	2,314,496	1,052,096	1,130,340	132,059	1,262,399
2557	2,314,576	1,052,350	1,130,113	132,112	1,262,226
2558	2,315,389	1,053,065	1,129,911	132,413	1,262,324
2559	2,316,357	1,053,735	1,129,931	132,691	1,262,622
2560	2,315,778	1,053,645	1,129,426	132,707	1,262,133

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

ตารางที่ 19 การปรับเปลี่ยนการปลูกพืชพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นสินค้าใหม่ พื้นที่เป้าหมายการปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ผลิตพืชเดิม (N)

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (เดิม) จำแนกตามความเหมาะสมของดิน (ไร่)						สินค้าใหม่	ปี 2560		ปี 2561		ปี 60-61	รวมพื้นที่ N เหลือ (ไร่)
	S1	S2	S3	N (ร้อยละของทั้งหมด)	รวมพื้นที่ (ไร่)	S3+N (ร้อยละของทั้งหมด)		เปลี่ยน (ไร่/ราย)	รวมพื้นที่ (ไร่)	เปลี่ยน (ไร่/ราย)	รวมพื้นที่ (ไร่)	รวมปรับเปลี่ยน (ไร่)	
ข้าว	1,082,624	222,362	18,361	23,469 (1.74)	1,346,816	41,830 (3.11)	- เป็นเกษตรผสมผสาน - เป็นปลากินพืช - พืชอาหารสัตว์	87 / 8 (เกษตร) 19 / 3 (ประมง) 15 / 3 (ปศุสัตว์)	121			121	23,348
อ้อยโรงงาน	465,972	161,068	35,307	65,406 (8.99)	727,753	100,713 (13.84)	- เป็นเกษตรผสมผสาน	104 / 8 (สหกรณ์)	104	200 / 30 (สปก.)	200	304	65,102
มันสำปะหลัง	142	16,426	8,551	3,600 (12.54)	28,719	12,151 (42.31)	- ปลูกหม่อน	144 / 23 (หม่อนไหม)	144	158 / 32 (หม่อนไหม)	158	302	3,298
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	521	1,276	16,591	1,385 (7.00)	19,773	17,976 (90.91)							1,385
รวม				93,860				369 / 45	369	358 / 62	358	727	93,133

โดยกรมพัฒนาที่ดิน

- สนับสนุนน้ำหมักชีวภาพ สูตร พด.2 ให้เกษตรกร ปี 2560 ที่ปรับเปลี่ยนการปลูกพืช (มันสำปะหลัง) มาปลูกหม่อน รายละ 200 ลิตร (ทุกราย รวม 42 ราย)
- สนับสนุนปุ๋ยหมักให้เกษตรกร ปี 2560 ที่ปรับเปลี่ยนการปลูกพืช (มันสำปะหลัง) มาปลูกหม่อน รายละ 1 ตัน (เฉพาะรายที่เปลี่ยนมาปลูกหม่อน รวม 23 ราย)

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 17 เมษายน 2561)

ตารางที่ 20 เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี แยกรายอำเภอ ปี 2561

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่) ¹	พื้นที่ทางการเกษตร										
		พืช ²								พื้นที่ปลูกหญ้า/ พืชอาหารสัตว์ ทุ่งหญ้า สาธารณะ ³	พื้นที่ทำ การประมง ⁴	รวมพื้นที่ การเกษตร
		ที่นา	พืชไร่	ไม้ผล	ไม้ ยืนต้น	พืชผัก	ไม้ดอก	อื่นๆ	รวม			
เมืองสุพรรณบุรี	338,073	176,255	816	14,165	39	1,363	136	0	192,774	55	4,167	196,996
ดอนเจดีย์	157,551	73,330	20,792	2,501	132.75	295.5	63.75	24	97,139	337	1,512	98,988
ด่านช้าง	746,000	2,852	275,624	3,946	9,332	1925	0	13	293,692	1,331	54	295,077
เดิมบางนางบวช	345,206	152,977	68,200	2,515	480	299	20	594	225,085	114	752	225,951
บางพลาม้า	300,811	204,596	175	822	27	715	199	0	206,534	29	18,341	224,904
ศรีประจันต์	113,116	84,248	8,142	3,599	313	573	104	0	96,979	116	388	97,483
สองพี่น้อง	468,988	136,732	105,681	136	546	2,646	1,550	17	247,308	40	15,999	263,347
สามชุก	222,448	113,533	20,319	7,113	1794	570	1008	514	144,851	515	674	146,040
หนองหญ้าไซ	262,631	92,743	112,649	771	823	1,208	191	0	208,385	531	70	208,986
อู่ทอง	393,931	110,449	122,589	780	166	1,291	61	17	235,353	56	3,042	238,451
รวม	3,348,755	1,147,715	734,987	36,348	13,653	10,886	3,333	1,179	1,948,100	3,124	44,999	1,996,223

ที่มา : ¹ ที่ทำการปกครองจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

² สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

³ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

⁴ สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

3.2.3 จำนวนครัวเรือนเกษตรกร

ตารางที่ 21 ครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2559-61

จังหวัด/อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร		
	2559	2560	2561
เมืองสุพรรณบุรี	9,232	8,777	9,279
ดอนเจดีย์	4,818	4,680	4,183
ด่านช้าง	7,036	3,250	5,393
เดิมบางนางบวช	8,439	7,529	8,197
บางปลาม้า	6,859	6,473	6,820
ศรีประจันต์	5,762	4,919	7,188
สองพี่น้อง	9,229	7,300	7,425
สามชุก	5,518	5,137	5,478
หนองหญ้าไซ	6,592	6,056	6,535
อู่ทอง	8,671	7,357	8,410
รวม	72,156	61,478	68,908

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

3.2.4 ข้อมูลสารสนเทศด้านพืช

ข้อมูลการปลูกพืช ปี 2561

ตารางที่ 22 ข้อมูลการผลิตพืช จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

ชนิดพืช	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	เก็บเกี่ยว (ไร่)	เสียหาย (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ราคาหน้าฟาร์ม (บาท/ตัน)
ข้าว						
ข้าวนาปี (ปี 2560/61)	1,238,409.00	1,210,535.00	-	893,960.00	0.73	7,110
ข้าวนาปรัง	906,036.00	905,381.00	-	650,768.00	0.72	6,900
พืชไร่						
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (รุ่นที่ 1)	45,450.00	45,450.00	-	34,241.00	0.75	7,240
ถั่วเขียวผิวมัน	12,102.00	9,296.25	-	1,095.98	0.12	22,940
เผือก	438.00	268.00	-	966.00	3.60	25,170
มันเทศ	2,525.00	1,951.00	-	12,880.20	6.60	6,660
ยาสูบ	30.00	30.00	-	7.50	0.25	70,000
แห้ว	2,524.50	1,144.50	-	2,856.70	2.50	30,260
อ้อยเคี้ยว	31.00	26.00	-	91.00	3.50	10,000
อ้อยโรงงาน	733,010.00	603,603.00	-	6,672,236.00	11.05	970

ชนิดพืช	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	เก็บเกี่ยว (ไร่)	เสียหาย (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ราคาหน้าฟาร์ม (บาท/ตัน)
สับปะรด	2,492.50	2,433.00	-	8,172.00	3.36	2,290
กล้วยเลี้ยงสัตว์	643.00	830.00	-	2,732.00	3.29	3,620
มันสำปะหลังโรงงาน	31,643.00	30,890.00	-	98,792.00	3.20	2,230
ไม้ยืนต้น						
ปาล์มน้ำมัน	1,583.00	541.00	-	832.60	1.54	2,160
มะพร้าว	230.00	14.00	-	5.50	0.39	10,910
ยางพารา	6,622.25	967.00	-	1,474.76	1.53	42,740
ยูคาลิปตัส	1,360.00	-	-	-	-	-
ไม้สัก	179.00	-	-	-	-	-
หมาก	8.00	-	-	-	-	-
ไผ่	30.00	10.00	-	46.50	4.65	10,160
ไม้ผล						
กล้วยน้ำว้า	1,177.00	979.00	-	1,371.50	1.40	14,180
กล้วยหอม	86.00	3.00	-	9.00	3.00	10,000
ขนุนหนัง	32.00	5.00	-	2.30	0.46	20,000
เงาะ	20.50	20.50	-	17.501	0.85	28,570
ทุเรียน	10.00	-	-	-	-	-
ฝรั่ง	86.50	76.50	-	239.90	3.14	19,520
พุทรา	666.50	623.50	-	287.89	0.46	6,010
มะกรูด	10.00	10.00	-	0.15	0.02	20,000
มะขาม	104.00	84.00	-	18.40	0.22	34,890
มะขามเทศ	120.00	120.00	-	17.40	0.15	35,000
มะนาว	1,095.00	775.00	-	996.82	1.29	5,050
มะม่วง	33,504.25	11,888.25	-	18,632.17	1.57	17,710
มะยงชิด	15.00	-	-	-	-	-
มะละกอ	645.00	615.00	-	1,876.00	3.05	12,820
ลองกอง	2.00	-	-	-	-	-
ลำไย	573.00	355.00	-	436.00	0.80	21,490
ส้มเขียวหวาน	62.00	30.00	-	9.00	0.30	20,000
ส้มโอ	74.00	18.00	-	4.22	0.23	20,000
แก้วมังกร	11.00	-	-	-	-	-
ไม้ผลอื่นๆ	70.00	30.00	-	10.00	0.33	3,270,000

ชนิดพืช	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	เก็บเกี่ยว (ไร่)	เสียหาย (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ราคาหน้าฟาร์ม (บาท/ตัน)
พืชผัก						
กระเจี๊ยบเขียว	561.00	877.00	-	758.20	0.86	18,290
กระเจ็ด	82.00	902.00	-	1,353.00	1.50	11,270
กะเพรา	21.00	110.00	-	94.40	0.86	15,850
กุยช่าย	4.00	16.00	-	4.80	0.30	30,830
ข่า	922.00	673.00	-	2,273.50	3.38	16,680
ข้าวโพดฝักอ่อน	413.00	361.00	-	546.12	1.51	18,190
ข้าวโพดรับประทาน ฝักสด	300.00	263.00	-	258.90	0.98	4,760
ข้าวโพดหวาน	1,003.00	813.00	-	1,520.80	1.87	7,970
คะน้า	2,211.00	1,807.00	-	3,518.27	1.95	13,570
แคนตาลูป	19.00	17.00	-	24.60	1.45	36,220
ชะอม	49.00	235.00	-	55.20	0.23	22,160
ตะไคร้	29.00	25.00	-	55.00	2.20	8,000
ตังโอ๋	11.00	11.00	-	7.70	0.70	12,000
แตงกวา	57.00	57.00	-	63.50	1.11	9,830
แตงร้าน	85.00	75.00	-	232.50	3.10	6,110
แตงโมเนื้อ	200.00	155.00	-	575.00	3.71	6,000
แตงโมเมล็ด	105.00	105.00	-	157.50	1.50	6,000
แตงโมอ่อน	109.00	134.00	-	147.90	1.10	10,510
ถั่วฝักยาว	685.00	818.00	-	994.16	1.22	15,980
บวบ	524.00	547.00	-	757.80	1.39	9,100
ผักกวางตุ้ง	363.00	341.00	-	345.32	1.01	12,640
ผักกาดหอม	866.00	784.00	-	1,008.20	1.29	19,550
ผักคะน้า	273.00	233.00	-	338.00	1.45	36,670
ผักโขม	10.00	-	-	-	-	-
ผักชี	254.00	250.00	-	23.41	0.09	64,010
ผักบุ้งจีน	135.00	121.00	-	150.80	1.25	11,630
ผักบุ้งน้ำ	1,555.00	7,059.00	-	9,477.00	1.34	9,360
ผักหวาน	2.00	-	-	-	-	-
พริกชี้หนูเม็ดเล็ก (พริกชี้หนูสวน)	245.00	388.00	-	3,376.90	0.97	23,300
พริกชี้หนูเม็ดใหญ่	246.00	735.00	-	705.50	0.96	32,540

ชนิดพืช	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	เก็บเกี่ยว (ไร่)	เสียหาย (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ราคาหน้าฟาร์ม (บาท/ตัน)
พริกใหญ่	60.00	280.00	-	232.00	0.83	23,740
พริก/เผง	44.00	57.00	-	90.90	1.59	8,340
พริกทอง	9.00	15.00	-	21.00	1.40	10,710
มะเขือเทศบรื๋อสด	110.00	300.00	-	472.50	1.58	19,050
มะเขือเปราะ	185.00	778.00	-	2,443.85	3.14	10,900
มะเขือม่วง	30.00	135.00	-	202.50	1.50	7,780
มะเขือยาว	20.00	13.00	-	19.90	1.53	18,410
มะเขืออื่นๆ	30.00	20.00	-	50.00	2.50	8,500
มะระจีน	870.00	822.00	-	1,060.10	1.29	16,970
สาระแหน่	10.00	110.00	-	5.01	0.05	10,000
หน่อไม้ฝรั่ง	610.00	3,172.00	-	1,363.94	0.43	62,780
หอมแบ่ง (ต้นหอม)	548.00	505.00	-	284.50	0.56	39,670
โหระพา	289.00	2,103.00	-	2,516.40	1.20	25,650
ดอกขจร	73.00	113.00	-	29.70	0.26	24,140
เมล่อนญี่ปุ่น	457.00	285.00	-	1,368.00	4.80	45,000
แค	17.00	-	-	-	-	-
ผักอื่นๆ	25.00	22.00	-	4.40	0.20	30,000
ไม้ดอก						
กล้วยไม้ (ไม้ตัดดอกเมืองร้อน)	124.00	1,466.00	-	106.39	0.07	30,580
บัวหลวง	1,500.00	10,700.00	-	14,160.00	1.32	3,150
กุหลาบตัดดอก	30.00	5.00	-	425.40	85.08	800
กุหลาบร้อยมาลัย	54.00	44.00	-	666.00	15.14	25,000
จำปี-จำปา	70.00	70.00	-	550.00	7.86	20,000
ดาวเรือง	17.00	6.00	-	0.90	0.15	1,500
มะลิ (ไม้ตัดดอก)	72.00	16.00	-	0.02	0.00	650,000
ดอกกรัก	60.00	40.00	-	6.00	0.15	60,000
มะลิ (ไม้ดอกกระถาง)	5.00	45.00	-	20.00	0.44	98,500

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

ตารางที่ 23 ข้อมูลการผลิตพืช จังหวัดสุพรรณบุรี 5 ปีย้อนหลัง

ชนิดพืช	ปี 2557			ปี 2558			ปี 2559			ปี 2560			ปี 2561		
	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)
ข้าวนาปี	1,470,174	1,469,818	1,224,655	1,468,465	1,468,465	932,120	1,202,932	1,197,904	871,495	1,274,028	1,245,941	907,045	1,238,409	1,210,535	893,960
ข้าวนาปรัง	1,078,658	1,075,318	759,530	599,188	598,030	434,765	428,678	427,151	304,677	817,470	816,280	581,641	906,036	905,381	650,768
อ้อยโรงงาน	539,793	137,301	1,561,112	655,707	406,795	3,339,037	812,840	421,912	4,522,475	988,496	528,038	6709,681	733,010	603,603	6,672,236
มันสำปะหลัง	39,949	39,575	129,199	41,925	44,322	132,504	40,552	39,592	128,760	43,313	42,353	134,733	31,643	30,890	98,792
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	40,361	40,361	33,257	40,361	26,872	29,582	43,493	43,364	31,157	44,305	44,305	31,540	45,450	45,450	34,241
สับปะรด	4,412	3,925	11,755	4,412	3,925	11,775	1,536	1,536	4,831	4,315	3,213	11,962	2,492.50	2,433	8,172
มันเทศ	1,182	846	2,732	1,116	926	2,972	1,528	308	1,018	1,914	1,240	1,478	2,525	1,951	12,880.20
แห้วจีน	2,678	1,869	7,681	2,189	1,304	8,807	2,794	1,439	6,373	3,554	2,240	5,253	2,524.50	1,144.50	2,856.70
พืชไร่อื่นๆ	1,324	579	1,328	595	595	1,007	8,953	8,191	2,250	10,679	9,757	3,612	13,244	10,450.25	4,802.48
ไม้ผล	30,751	23,972	45,373	45,358	39,152	18,185	21,614	8,191	34,640	40,726	21,706	32,568	38,363.75	15,632.75	23,928.25
พืชผักต่างๆ	14,352	10,671	21,604	17,647.25	10,831.75	53,365	20,397	13,321	54,614	20,614	18,149	46,440			
ไม้ดอกไม้ประดับ	230	198	52,150	339	194	565	294	199	4,967.55				1,932	12,392	15,934.71
รวม (พื้นที่ไม่รวมข้าวนาปรัง)	2,145,069	1,729,465	3,084,656	2,877,302	2,601,412	936,152,557	2,585,611	2,163,108	5,967,258	3,249,414	2,733,222	8,465,953			

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ)

ตารางที่ 24 **ข้าวนาปี** : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ระดับอำเภอ ปี 2557-2561 ที่ความชื้น 15%

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)					เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก)				
	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561
เมืองสุพรรณบุรี	190,847	209,967	184,470	194,804		190,847	195,336	183,031	187,901		138,746	141,619	133,796	138,107		727	725	731	735	
ดอนเจดีย์	97,651	90,868	82,658	95,460		97,295	80,612	81,858	95,460		76,571	58,282	60,166	70,354		787	723	735	737	
ด่านช้าง	1,131	1,005	1,450	1,728		1,131	1,005	1,400	1,728		293	410	571	743		259	408	408	430	
เดิมบางนางบวช	172,503	178,908	173,453	175,308		172,503	177,281	173,252	171,333		124,720	129,238	127,513	128,157		723	729	736	748	
บางปลาม้า	204,110	192,276	182,235	183,599		204,110	191,924	181,523	170,344		154,919	144,135	132,330	126,055		759	751	729	740	
ศรีประจันต์	126,445	102,813	84,265	89,557		126,445	102,563	84,244	89,557		92,811	76,102	62,088	67,257		734	742	737	751	
สองพี่น้อง	154,066	178,523	162,499	145,820		154,066	177,646	162,085	145,245		117,090	133,767	117,350	106,319		760	753	724	732	
สามชุก	122,615	127,087	120,023	132,811		122,615	115,342	119,141	132,039		88,651	83,738	88,164	100,614		723	726	740	762	
หนองหญ้าไซ	96,705	88,641	86,277	87,107		96,705	88,338	86,259	87,077		64,986	59,098	58,311	61,563		672	669	676	707	
อู่ทอง	140,345	138,850	125,602	132,215		140,345	134,048	125,111	129,851		102,171	98,391	91,206	94,791		728	734	729	730	
รวม	1,306,418	1,308,938	1,202,932	1,238,409	1,244,207	1,306,062	1,264,095	1,197,904	1,210,535	1,239,242	960,958	924,780	871,495	893,960	904,310	736	732	728	738	727

หมายเหตุ : ปี 2561 เป็นข้อมูลจากการพยากรณ์ (F)

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

ตารางที่ 25 **ข้าวนาปรัง** : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ระดับอำเภอ ปี 2557-2561 ที่ความชื้น 15%

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)					เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก)				
	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561
เมืองสุพรรณบุรี	150,063	66,922	34,901	121,732	160,457	149,975	66,722	34,857	121,695	160,401	105,132	48,040	24,783	85,795	114,687	701	720	711	705	715
ดอนเจดีย์	46,743	15,755	2,180	20,250	16,633	46,290	15,737	2,153	20,234	16,614	28,885	11,349	1,511	13,941	11,813	624	727	702	689	711
ด่านช้าง	63,947	-	-	-	-	63,885	-	-	-	-	44,847	-	-	-	-	702	-	-	-	-
เดิมบางนางบวช	134,898	41,445	29,272	128,308	142,807	134,816	41,375	29,238	128,156	142,744	91,810	29,707	20,379	88,940	101,348	681	718	697	694	710
บางปลาม้า	206,573	178,209	167,062	172,350	196,780	206,406	177,859	166,951	172,271	196,690	153,360	132,505	120,205	125,586	140,437	743	745	720	729	714
ศรีประจันต์	89,374	81,487	14,302	58,630	60,245	88,578	81,439	13,756	58,545	60,118	60,853	58,636	9,781	42,269	44,668	687	720	711	722	743
สองพี่น้อง	183,441	159,065	114,040	129,652	134,954	183,298	158,890	113,752	129,604	134,896	131,975	114,719	81,105	93,056	96,855	720	722	713	718	718
สามชุก	100,346	11,350	4,810	72,505	62,836	100,313	11,151	4,782	72,464	62,775	70,319	7,895	3,352	51,015	45,575	701	708	701	704	726
หนองหญ้าไซ	-	5,550	1,324	41,988	47,604	-	5,525	1,309	41,975	47,571	-	3,873	891	30,390	35,631	-	701	681	724	749
อู่ทอง	103,273	39,405	60,787	72,055	83,720	101,757	39,332	60,353	71,336	83,572	72,349	28,044	42,670	60,649	59,754	711	713	707	710	715
รวม	1,078,658	599,188	428,678	817,470	906,036	1,075,318	598,030	427,151	816,280	905,381	759,530	434,765	304,677	581,641	650,768	706	727	713	713	719

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

ตารางที่ 26 **สับปะรด** : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ระดับอำเภอ ปี 2557-2561

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)					เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก)				
	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561
ด่านช้าง	2,952	1,982	1,536	1,371	1,958	2,952	1,902	1,536	1,266	1,865	9,219	5,875	4,831	4,154	5,845	3,123	3,089	3,145	3,281	3,134
รวม	2,952	1,982	1,536	1,371	1,958	2,952	1,902	1,536	1,266	1,865	9,219	5,875	4,831	4,154	5,845	3,123	3,089	3,145	3,281	3,134

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 (ข้อมูลสำรวจ ณ กุมภาพันธ์ 2562)

ตารางที่ 27 **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ระดับอำเภอ ปี 2557-2561

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)					เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก)				
	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561
เมืองสุพรรณบุรี	-	-	9	-		-	-	9	-		-	-	6	-	-	-	-	667	-	
ดอนเจดีย์	-	-	189	-		-	-	189	-		-	-	128	-	-	-	-	667	-	
ด่านช้าง	26,712	27,780	28,998	27,926		26,615	27,705	28,998	27,926		19,003	19,726	21,082	21,308	-	714	712	727	763	
เดิมบางนางบวช	-	-	178	-		-	-	178	-		-	-	140	-	-	-	-	787	-	
หนองหญ้าไซ	-	-	681	-		-	-	681	-		-	-	494	-	-	-	-	725	-	
อุทอง	15,270	15,713	14,250	17,524		15,184	15,659	14,250	17,524		10,583	11,431	9,690	12,933	-	697	730	680	738	
รวม	41,982	43,493	44,305	45,450	46,854	41,799	43,364	44,305	45,450	46,806	29,586	31,157	31,540	34,241	35,995	708	718	712	753	769

หมายเหตุ : ปี 2561 เป็นข้อมูลจากการพยากรณ์ (F)

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

ตารางที่ 28 **มันสำปะหลัง** : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ระดับอำเภอ ปี 2557-2561

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)					เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก)				
	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561
เมืองสุพรรณบุรี	-	-	-	-	110	-	-	-	-	110	-	-	-	-	327	-	-	-	-	2,973
ดอนเจดีย์	3,853	3,265	2,729	2,743	2,832	3,821	3,241	2,570	2,584	2,817	10,385	9,749	7,723	7,600	8,488	2,718	3,008	3,005	2,941	3,013
ด่านช้าง	22,857	26,902	28,249	29,356	20,574	22,659	26,659	27,673	28,780	19,990	76,545	88,455	91,459	93,103	66,247	3,334	3,318	3,305	3,235	3,314
เดิมบางนางบวช	4,561	4,970	5,243	6,238	6,166	4,519	4,955	5,143	6,138	6,055	14,298	15,266	15,856	18,524	17,681	3,164	3,081	3,083	3,081	2,920
บางปลาม้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ศรีประจันต์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สองพี่น้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สามชุก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หนองหญ้าไซ	1,327	1,410	1,304	1,431	1,499	1,315	1,330	1,266	1,393	1,468	4,215	4,366	3,961	4,267	4,620	3,205	3,283	3,129	3,063	3,147
อู่ทอง	5,049	3,402	3,027	3,545	462	5,014	3,390	2,940	3,458	450	16,757	11,363	9,761	11,239	1,429	3,342	3,352	3,320	3,250	3,176
รวม	37,647	39,949	40,552	43,313	31,643	37,328	39,575	39,592	42,353	30,890	121,200	129,199	128,760	134,733	98,792	3,247	3,265	3,252	3,181	3,198

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

ตารางที่ 29 **ปาล์มน้ำมัน** : เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ระดับอำเภอ ปี 2557-2561

อำเภอ	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)					เนื้อที่ให้ผล (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก)				
	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561
เมืองสุพรรณบุรี			12	12				12	12				10	14				835	1,135	
ดอนเจดีย์			-	-				-	-				-	-				-	-	
ด่านช้าง			1,646	1,582				493	1,045				540	1,357				1,096	1,299	
เดิมบางนางบวช			109	109				40	59				29	51				735	860	
บางปลาม้า			-	-				-	-				-	-				-	-	
ศรีประจันต์			-	-				-	-				-	-				-	-	
สองพี่น้อง			64	64				64	64				98	112				1,535	1,753	
สามชุก			-	-				-	-				-	-				-	-	
หนองหญ้าไซ			98	98				98	98				146	216				1,494	2,200	
อู่ทอง			172	172				172	172				157	208				911	1,211	
รวม	2,604	2,256	2,101	2,037	2,037	1,147	879	879	1,450	2,037	1,281	959	980	1,958	2,375	1,117	1,091	1,115	1,350	1,116

หมายเหตุ : ปี 2561 เป็นข้อมูลจากการพยากรณ์ (F)
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

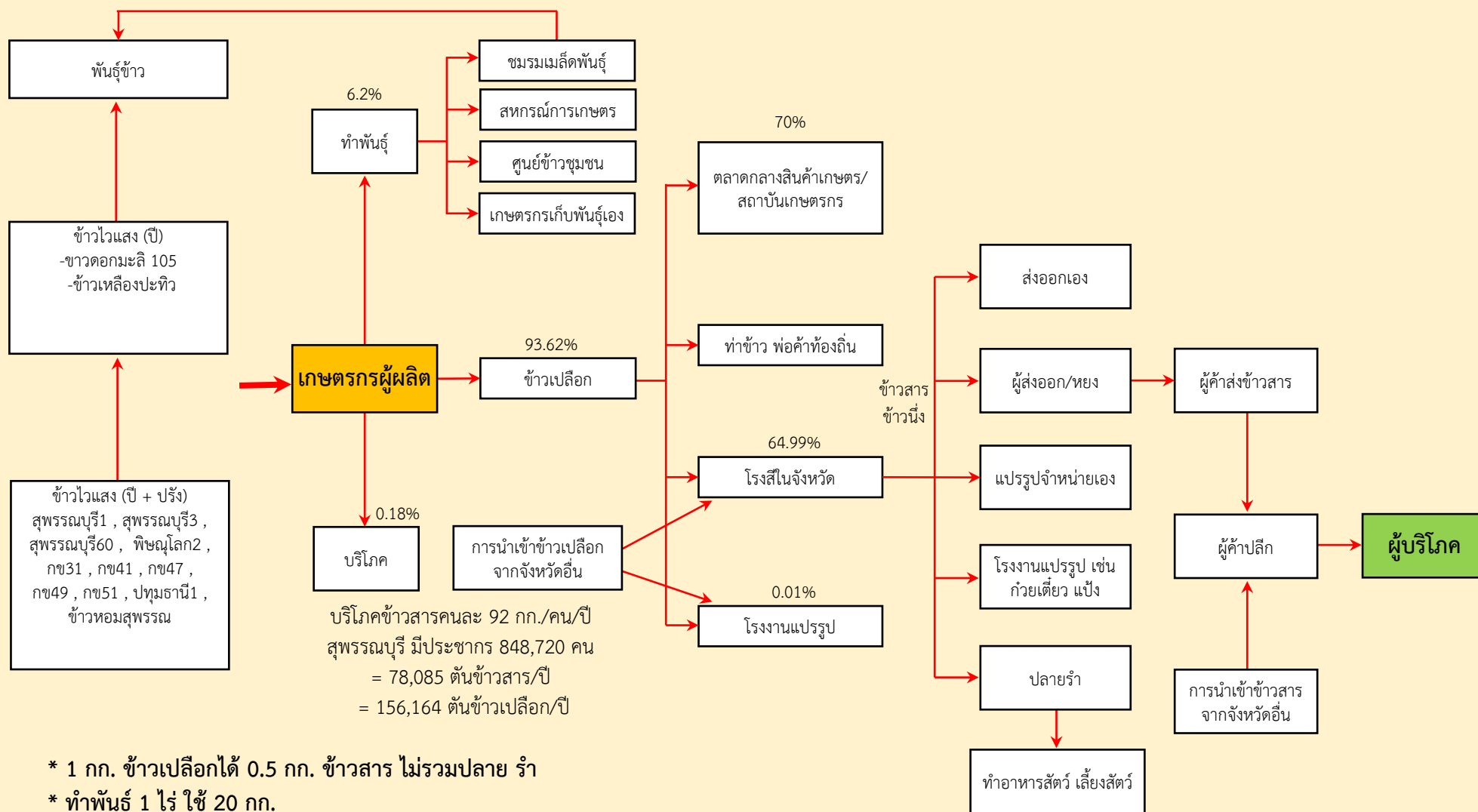
ตารางที่ 30 ยางพารา : เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่กรีดยางได้ ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ระดับอำเภอ ปี 2557-2561

อำเภอ	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)					เนื้อที่กรีดยางได้ (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ก.ก)				
	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561	2557	2558	2559	2560	2561
เมืองสุพรรณบุรี			15	15				5	5				1	1				200	207	
ดอนเจดีย์			213	213				149	168				21	23				141	134	
ด่านช้าง			6,519	6,487				1,112	1,831				163	260				147	142	
เดิมบางนางบวช			332	330				160	254				19	33				119	131	
บางปลาม้า			-	-				-	-				-	-				-	-	
ศรีประจันต์			-	-				-	-				-	-				-	-	
สองพี่น้อง			-	-				-	-				-	-				-	-	
สามชุก			10	10				-	-				-	-				-	-	
หนองหญ้าไซ			26	26				14	14				1	1				71	74	
อู่ทอง			-	-				-	-				-	-				-	-	
รวม	6,146	7,168	7,115	7,081	7,065	1,915	1,440	1,440	2,272	4,391	302	200	205	318	566	158	139	142	140	129

หมายเหตุ : ปี 2561 เป็นข้อมูลจากการพยากรณ์ (F)
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

วิธีการตลาดพืชที่สำคัญ

วิธีการตลาดข้าวจังหวัดสุพรรณบุรี

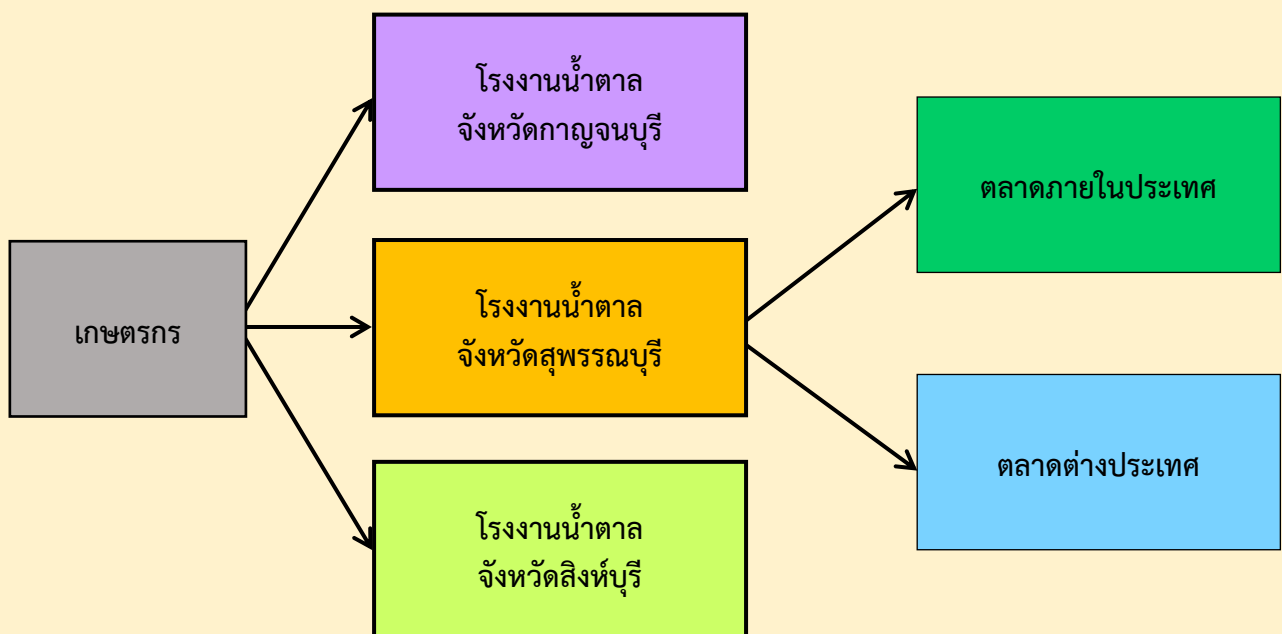
- * 1 กก. ข้าวเปลือกได้ 0.5 กก. ข้าวสาร ไม่รวมปลาย รำ
- * ทำพันธุ์ 1 ไร่ ใช้ 20 กก.
- * เกษตรกรเก็บพันธุ์ข้าวนาปีไว้ทำพันธุ์เอง มักไม่เก็บข้าวนาปรัง

ตลาดข้าวจะประกอบด้วย ตลาดข้าวเปลือก และ ตลาดข้าวสาร

- **วิธีการตลาดข้าวเปลือก** จะเริ่มจากการขายข้าวเปลือกของชาวนา ผ่านพ่อค้ารวบรวมท้องถิ่น สถาบันเกษตรกร เช่น ท้าข้าว สหกรณ์การเกษตร และตลาดกลางข้าวเปลือก เป็นต้น ซึ่งข้าวเปลือกดังกล่าวจะถูกรวบรวมแล้วส่วนหนึ่งไปยังโรงสีในจังหวัด หรือโรงงานแปรรูป

- **วิธีการตลาดข้าวสาร** จะเริ่มจากโรงสี ซึ่งเป็นผู้แปรรูปข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสาร แล้วส่งผ่านข้าวสารไปยังพ่อค้าขายส่งในประเทศ เพื่อใช้ในประเทศ สำหรับการส่งออกจะส่งผ่านหยังหรือนายหน้า หรือส่งให้กับพ่อค้าผู้ส่งออกโดยตรง

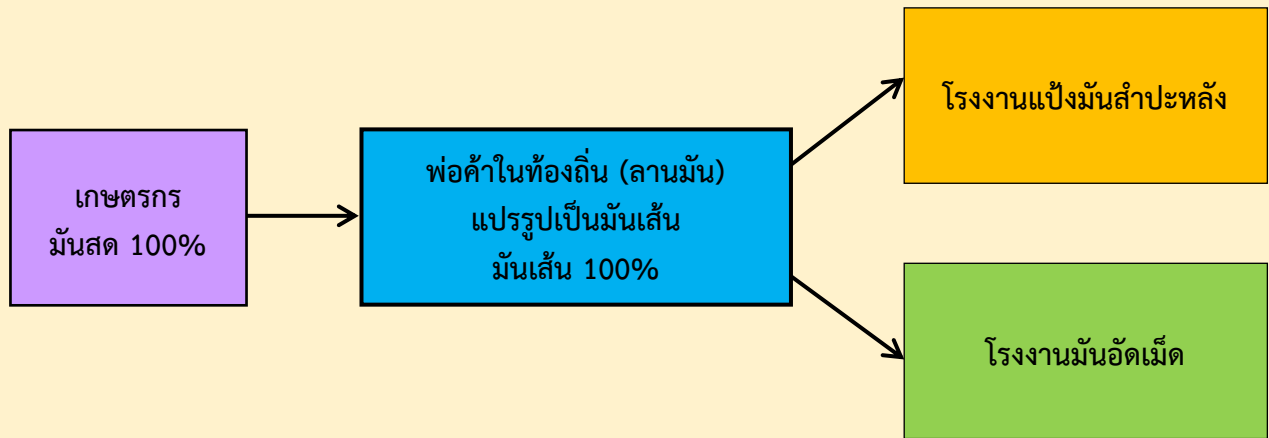
วิธีการตลาดอ้อยโรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี

ตลาดอ้อยโรงงาน

เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่จะขายให้แก่โรงงานน้ำตาล ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรี มีโรงงานน้ำตาล 3 แห่ง คือโรงงานน้ำตาลมิตรผล โรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาลสุพรรณบุรี และโรงงานน้ำตาลอุตสาหกรรมอุทอง และมีบางส่วนขายให้พื้นที่จังหวัดข้างเคียง ได้แก่ โรงงานน้ำตาลจังหวัดกาญจนบุรี และโรงงานน้ำตาลจังหวัดสิงห์บุรีด้วย ก่อนจะส่งไปยังตลาดภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ

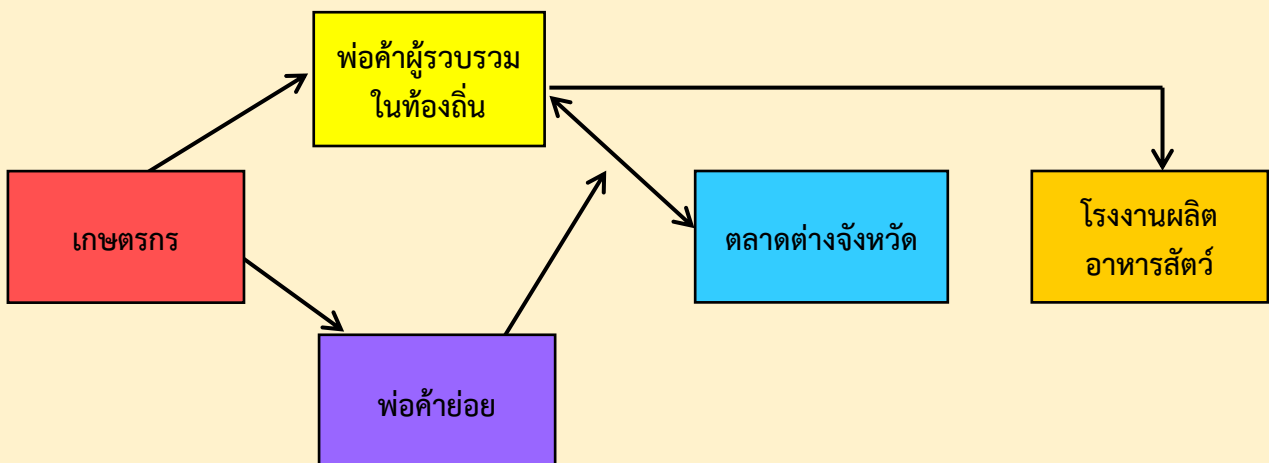
วิธีการตลาดมันสำปะหลังจังหวัดสุพรรณบุรี

ตลาดมันสำปะหลัง

เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังจังหวัดสุพรรณบุรี ขายผลผลิตในรูปหัวมันสดไปยังพ่อค้าในท้องถิ่น (ลานมัน) เพื่อแปรรูป ก่อนจะส่งไปยังผู้ประกอบการโรงงานผลิตแป้งมันสำปะหลัง และโรงงานมันอัดเม็ด ซึ่งอยู่จังหวัดข้างเคียง เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรี ไม่มีโรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง

วิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี

ตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ประมาณร้อยละ 100 เกษตรกรจะจำหน่ายให้แก่พ่อค้าผู้รวบรวมในท้องถิ่นและพ่อค้ารายย่อย โดยจำหน่ายในลักษณะคละ ไม่มีการจัดชั้นคุณภาพสินค้า หลังจากนั้นผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จะถูกส่งไปยังตลาดระดับภูมิภาคต่อไป

ตลาดที่สำคัญ ได้แก่ โรงงานผลิตอาหารสัตว์ ประมาณ 65% (กทม./พระนครศรีอยุธยา/ลพบุรี/สระบุรี/พิษณุโลก) ผู้ประกอบการส่งออก ประมาณ 30% (กทม.) ส่วนปริมาณข้าวโพดที่เหลือประมาณ 5% ขายให้ฟาร์มสัตว์ในจังหวัด

3.2.5 ข้อมูลสารสนเทศด้านปศุสัตว์

ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ ปี 2557 - 2561

ตารางที่ 31 ข้อมูลสถิติด้านปศุสัตว์ ปี 2557-2561

ชนิดปศุสัตว์	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
โคพื้นเมืองเทศผู้+เทศเมีย	21,740	940	15,568	899	21,740	940	15,568	899	11,896	662
โคพันธุ์และโคลูกผสมเทศผู้+เทศเมีย	73,989	3,327	72,618	3,392	73,989	3,327	72,618	3,392	101,279	3,818
โคขุน	26,190	608	34,651	729	26,190	608	34,651	729	25,742	569
โคนมเทศผู้+เทศเมีย	945	30	928	23	945	30	928	23	1,418	21
กระบือเทศผู้+เทศเมีย	1,965	141	2,495	176	1,965	141	2,495	176	2,594	235
สุกรพื้นเมือง	2,721	149	3,806	160	2,721	149	3,806	160	4,179	214
สุกรพันธุ์(พ่อพันธุ์+แม่พันธุ์+ลูกสุกร)	15,331	610	23,158	524	15,331	610	23,158	524	2,016	690
สุกรขุน	235,906	1,031	288,232	1,006	235,906	1,031	288,232	1,006	249,293	883
แพะเนื้อเทศผู้+เทศเมีย	10,435	223	14,302	275	10,435	223	14,302	275	17,176	502
แพะนมเทศผู้+เทศเมีย	682	13	700	14	682	13	700	14	1136	25
แกะเทศผู้+เทศเมีย	571	15	589	16	571	15	589	16	1421	46
ไก่พื้นเมือง	1,045,223	25,071	1,083,703	25,784	1,045,223	25,071	1,083,703	25,784	872,899	27,099
ไก่เนื้อ	8,598,969	624	9,451,027	338	8,598,969	624	9,451,027	338	11,576,665	297
ไก่ไข่	2,836,450	592	2,902,421	513	2,836,450	592	2,902,421	513	2,842,779	986

ชนิดปลูสัตว์	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
ไก่เนื้อพันธุ์	6,021	4	6,001	2	1		157	3	136	4
ไก่ไข่พันธุ์	1	1	51,613	7	39		35	3	30	3
เปิดเทศ	38,818	1,645	38,521	1,537	38,924	2,733	40,883	1,757	40,794	1,731
เปิดเนื้อ	28,542	109	42,127	103	2,242		9,482	110	11,217	122
เปิดไข่	808,318	1,011	995,396	1,102	667,266		1,499,727	1,233	1,715,063	1,459
เปิดเนื้อไล่ทุ่ง	77,950	11	5,422	4	13,040		10,016	8	68,763	16
เปิดไข่ไล่ทุ่ง	1,096,450	369	1,068,548	343	888,580		1,327,427	329	1,264,652	255
ม้า	66	13	61	7	48		85	17	142	23
ลา	66	2	15	1	15	140	15	1	31	2
ช้าง									0	0
กวาง	75	3	10	1					0	0
ห่าน	370	66	186	43	144		397	85	1,369	163
หมูป่า			11	2	19		25	6	66	10
ไก่วง	8	2	13	2	136		553	13	682	15
นกกระทาพันธุ์ไข่	1,099,000	27	1,120,200	25	1,012,000		1,171,030	24	1,390,180	26
นกกระจอกเทศ	62	2	60	1					63,001	3
นกอีมู	6	2	8	2	3		3	1	3	1
นก/สัตว์ปีกสวยงาม	683	101	1,009	239	359		528	144	1,071	120
รวม	16,027,553	36,742	17,223,414	37,271	16,893,069	35,049	19,699,925	40,330	20,267,693	40,000

ที่มา : ข้อมูลจำนวนปลูสัตว์ในประเทศไทย ปี 2557 – 2561

ตารางที่ 32 รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)	สัตว์ชนิดอื่นๆ (ตัว)
เมืองสุพรรณบุรี	1,932	5,509	208	102	32,364	1,078,858	314,517	1,130	5	667,155
ดอนเจดีย์	3,461	6,379		149	6,725	893,597	153,858	1,968	73	49
ด่านช้าง	3,796	8,624	43	4	23,133	955,011	3,649	2,542	91	517
เดิมบางนางบวช	2,128	1,916	35	29	6,907	1,581,672	1,002,746	788	99	550,224
บางพลาม้า	3,130	1,430	136	64	6,705	210,120	42,886	784	188	72,444
ศรีประจันต์	2,422	27,818		865	78,525	3,920,338	99,303	766		78,015
สองพี่น้อง	4,561	8,073		354	40,136	2,600,547	870,407	4,115	632	11,626
สามชุก	3,372	12,105		405	33,487	608,780	187,853	1,937	76	67
หนองหญ้าไซ	4,503	58,145	869	224	60,038	2,043,194	362,502	4,018	203	3,116
อู่ทอง	2,453	9,191	201	216	2,992	992,203	12,934	952	39	8
รวม	31,758	139,190	1,493	2,412	291,012	14,884,320	3,050,655	19,000	1,406	1,372,401

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 33 รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ และจำนวนโคเนื้อ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อรวม (ฟาร์ม)	โคพื้นเมือง (ตัว)				โคพันธุ์+โคลูกผสม (ตัว)				โคขุน (ตัว)	โคเนื้อรวม (ตัว)
		เพศผู้	เพศเมีย		โคพื้นเมือง (รวม)	เพศผู้	เพศเมีย		โคพันธุ์+โคลูกผสม (รวม)		
			แรกเกิดถึงโคสาว	ตั้งท้องแรกขึ้นไป			แรกเกิดถึงโคสาว	ตั้งท้องแรกขึ้นไป			
เมืองสุพรรณบุรี	206	2,215	1,637	1,011	4,863	119	112	73	304	342	5,509
ดอนเจดีย์	186		10	4	14	825	1,422	2,700	4,945	1,420	6,379
ด่านช้าง	265					2,914	1,793	3,342	8,049	575	8,624
เดิมบางนางบวช	100	582	713	572	1,867	1	25	23	49		1,916
บางปลาม้า	184	277	333	193	803	139	217	179	535	92	1,430
ศรีประจันต์	1,082	6	9	9	24	1,889	5,819	6,784	14,492	13,302	27,818
สองพี่น้อง	439	203	186	76	465	1,159	2,900	3,315	7,374	234	8,073
สามชุก	684	9	20	11	40	2,155	2,977	5,153	10,285	1,780	12,105
หนองหญ้าไซ	981	2,161	711	273	3,145	18,984	14,101	14,285	47,370	7,630	58,145
อู่ทอง	579	644	1,104	77	1,845	2,094	1,293	2,956	6,343	1,003	9,191
รวม	4,706	6,117	4,723	2,226	13,066	30,279	30,659	38,810	99,746	26,378	139,190

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 34 รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และจำนวนโคนม ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม รวม (ฟาร์ม)	เพศเมีย (ตัว)				เพศผู้ (ตัว)	น้ำนมที่รีดได้ ณ วันที่สำรวจ	โคนม รวม (ตัว)
		แรกเกิด ถึง 1 ปี	1 ปี ถึง ตั้งท้องแรก	โคกำลัง รีดนม	โคแห้งนม			
เมืองสุพรรณบุรี	3	30	79	58	25	16	679	208
ดอนเจดีย์								
ด่านช้าง	1	8	4	11	8	12	112	43
เดิมบางนางบวช	1	7	10	10	4	4	80	35
บางปลาม้า	4	14	41	62	12	7	560	136
ศรีประจันต์								
สองพี่น้อง	1					1		1
สามชุก								
หนองหญ้าไซ	3	156	210	300	200	3	3,000	869
อู่ทอง	9	34	46	93	7	21	475	201
รวม	22	249	390	534	256	64	4,906	1,493

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 35 รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ และจำนวนกระบือ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือรวม (ฟาร์ม)	กระบือพื้นเมือง (ตัว)			กระบือรวม (ตัว)
		เพศผู้	เพศเมีย		
			แรกเกิด ถึงกระบือสาว	ตั้งท้องแรกขึ้นไป	
เมืองสุพรรณบุรี	9	23	44	35	102
ดอนเจดีย์	9	19	47	83	149
ด่านช้าง	3	1	2	1	4
เดิมบางนางบวช	6	7	16	6	29
บางพลาม้า	4	50	6	8	64
ศรีประจันต์	50	123	265	477	865
สองพี่น้อง	21	68	205	81	354
สามชุก	23	76	112	217	405
หนองหญ้าไซ	91	35	141	48	224
อู่ทอง	23	101	57	58	216
รวม	239	503	895	1,014	2,412

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 36 รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร และจำนวนสุกร ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร รวม (ฟาร์ม)	สุกรพื้นเมือง	พ่อพันธุ์	แม่พันธุ์	ลูกสุกร	สุกรขุน	สุกรรวม (ตัว)
เมืองสุพรรณบุรี	136	1,148	9	1,030	2,227	27,950	32,364
ดอนเจดีย์	98	53	15	262	447	5,948	6,725
ด่านช้าง	141	119	127	6,353	9,484	7,044	23,133
เดิมบางนางบวช	121	1,550	49	759	358	4,173	6,907
บางพลาม้า	64	2	78	445	681	5,394	6,705
ศรีประจันต์	181	14	21	9,866	171	68,453	78,525
สองพี่น้อง	295	213	520	2,335	7,518	29,486	40,136
สามชุก	68	12	61	1,806	4,549	27,039	33,487
หนองหญ้าไซ	287	1,080	141	4,675	1,089	52,887	60,038
อู่ทอง	76	225	16	1,588	21	1,126	2,992
รวม	1,467	4,416	1,037	29,119	26,545	229,500	291,012

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 37 รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ และจำนวนไก่ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ รวม (ฟาร์ม)	ไก่พื้นเมือง (ตัว)	ไก่เนื้อพันธุ์ (ตัว)	ไก่ไข่พันธุ์ (ตัว)	ไก่เนื้อพันธุ์ (ตัว)	ไก่ไข่พันธุ์ (ตัว)	ไก่รวม (ตัว)
เมืองสุพรรณบุรี	1,547	44,717	3,525	975,489	55,007		120
ดอนเจดีย์	3,220	82,689		808,546	2,357		5
ด่านช้าง	3,726	127,292		822,104	5,615		
เดิมบางนางบวช	1,898	67,276		691,700	822,696		
บางปลาม้า	3,052	74,185	21,000	59,059	55,849		2
ศรีประจันต์	1,659	44,411		3,872,197	3,730		
สองพี่น้อง	3,739	99,994	10,126	628,901	1,861,526		
สามชุก	3,160	118,159		488,623	1,998		
หนองหญ้าไซ	3,941	133,254	3,574	1,874,931	31,274	14	58
อู่ทอง	2,047	58,189		931,287	2,727		
รวม	27,989	850,166	38,225	11,152,837	2,842,779	14	185

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 38 รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ด และจำนวนเป็ด ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดรวม (ฟาร์ม)	เป็ดเทศ (ตัว)	เป็ดเนื้อ (ตัว)	เป็ดไข่ (ตัว)	เป็ดเนื้อไล่ทุ่ง (ตัว)	เป็ดไข่ไล่ทุ่ง (ตัว)	เป็ดรวม (ตัว)
เมืองสุพรรณบุรี	318	4,078	242	199,022	1,110	110,075	314,517
ดอนเจดีย์	220	2,943	392	39,123		111,400	153,858
ด่านช้าง	125	2,819	800	30			3,649
เดิมบางนางบวช	363	4,765	6,350	548,931	53,500	389,200	1,002,746
บางพลาม้า	296	2,865	59	17,220	2,000	20,742	42,886
ศรีประจันต์	242	2,898	923	24,822	3,010	67,650	99,303
สองพี่น้อง	545	1,864	686	506,767	7,055	354,035	870,407
สามชุก	786	21,589	136	62,237	2,047	101,844	187,853
หนองหญ้าไซ	349	7,392	719	260,983	84	93,324	362,502
อู่ทอง	222	209	735	11,990			12,934
รวม	3,466	51,422	11,042	1,671,125	68,796	1,248,270	3,050,655

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 39 รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ และจำนวนแพะ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ รวม (ฟาร์ม)	แพะเนื้อ (ตัว)			แพะนม (ตัว)			แพะรวม (ตัว)
		เพศผู้	เพศเมีย	แพะเนื้อรวม	เพศผู้	เพศเมีย	แพะนมรวม	
เมืองสุพรรณบุรี	34	333	797	1,130				1,130
ดอนเจดีย์	38	550	1,418	1,968				1,968
ด่านช้าง	78	770	1,689	2,459	25	58	83	2,542
เดิมบางนางบวช	16	146	519	665	1	122	123	788
บางปลาม้า	15	71	693	764	2	18	20	784
ศรีประจันต์	16	191	575	766				766
สองพี่น้อง	108	302	3,730	4,032	7	76	83	4,115
สามชุก	42	244	1,623	1,867	4	66	70	1,937
หนองหญ้าไซ	109	523	3,033	3,556	36	426	462	4,018
อู่ทอง	30	151	794	945	1	6	7	952
รวม	486	3,281	14,871	18,152	76	772	848	19,000

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 40 รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแกะ และจำนวนแกะ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงแกะรวม (ฟาร์ม)	แกะเพศผู้ (ตัว)	แกะเพศเมีย (ตัว)	แกะรวม (ตัว)
เมืองสุพรรณบุรี	1	1	4	5
ดอนเจดีย์				
ด่านช้าง	4	27	64	91
เดิมบางนางบวช	3	24	49	73
บางปลาม้า	2	11	88	99
ศรีประจันต์	7	12	176	188
สองพี่น้อง	11	36	596	632
สามชุก	2	17	59	76
หนองหญ้าไซ	2	2	37	39
อู่ทอง	8	21	182	203
รวม	40	151	1,255	1,406

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 41 รายงานเกษตรกรรายย่อยผู้เลี้ยงสัตว์อื่นๆ ระดับจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

พื้นที่	เกษตรกร รายย่อย (ฟาร์ม)	ลา (ตัว)	ล่อ (ตัว)	ช้าง (ตัว)	ม้า (ตัว)	ห่าน (ตัว)	ไก่วง (ตัว)	นก กระทา พันธุ์เนื้อ (ตัว)	นกกระทา พันธุ์ไข่ (ตัว)	นก กระจอก เทศ	นก อีมู	กวาง	อูฐ	หมู ป่า	นก/ สัตว์ปีก สวยงาม	สัตว์ปีก อื่นๆ
เมืองสุพรรณบุรี	36	16			1	104	630	15,000	651,180						205	19
ดอนเจดีย์	5				1	48										
ด่านช้าง	3					517										
เดิมบางนางบวช	33					86	18		550,000						72	48
บางพลาม้า	68	15				138	3		72,000		3			11	114	160
ศรีประจันต์	4					15		68,000	10,000							
สองพี่น้อง	78				41	191	20	1						16	363	174
สามชุก	6					29								38		
หนองหญ้าไซ	141				80	189	11		2,530						247	59
อู่ทอง	2					8										
รวม	376	31			123	1,325	682	83,001	1,285,710		3			65	1,001	460

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ตารางที่ 42 จำนวนฟาร์มมาตรฐานจังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอ	จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม															
	ไก่เนื้อ	จำนวนสัตว์	สุกร	จำนวนสัตว์	โคเนื้อ	จำนวนสัตว์	เปิดพันธุ์	จำนวนสัตว์	ไก่ไข่	จำนวนสัตว์	โคนม	จำนวนสัตว์	ไก่พันธุ์	จำนวนสัตว์	นกกระทา	จำนวนสัตว์
เมืองสุพรรณบุรี	23	984,924	10	11,155							1	163			2	300,000
เดิมบางนางบวช	12	904,040	4	4,850	2	5,516										
บางปลาม้า	95	826,593							2	291,220						
ศรีประจันต์	6	189,008	3	6,700					1	13,705						
สองพี่น้อง	26	748,075	6	12,207	1	40			2	62,000					2	104,450
สามชุก	8	1,427,692	6	43,830												
อู่ทอง	46	2,892,987	28	72,705							1	722				
ดอนเจดีย์	72	3,763,866	84	94,870									1	150,000		
ด่านช้าง	36	553,714	7	13,943	1	57	1	240								
หนองหญ้าไซ	13	1,075,048	18	22,603												
รวม	337	13,365,947	166	282,863	4	5,613	1	240	5	366,925	2	885	1	150,000	4	404,450

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มิถุนายน 2562)

ตารางที่ 43 รายละเอียดมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2560

ลำดับ ที่	ชื่อโรงฆ่าที่ได้รับใบอนุญาต	ที่ตั้ง			
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ
1	โรงฆ่าสุกรแม่เล็กพูลทรัพย์	5/1	2	สระแก้ว	เมือง
2	โรงฆ่าสุกรวัดศรีเฉลิมเขต	56	6	ดอนมะนาว	สองพี่น้อง
3	โรงฆ่าโค - กระบือ บ้านดอนสุโข	104	5	สระพังลาน	อู่ทอง
4	โรงฆ่าสุกรดอนตำลึง	219	4	บ่อสุพรรณ	สองพี่น้อง
5	โรงฆ่าสุกรกฤษณะ	354	4	บ่อสุพรรณ	สองพี่น้อง
6	โรงฆ่าสุกรวังยาว	20	7	วังยาว	ด่านช้าง
7	โรงฆ่าโค - กระบือ หนองบัวแดง	160	2	สนามคลี	เมืองสุพรรณบุรี
8	โรงฆ่าสุกรเจ็ญหมูอินเตอร์	39	6	ดอนก่ายาน	เมืองสุพรรณบุรี
9	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี	76/1 ถ.พันศรโยธา		รั้วใหญ่	เมืองสุพรรณบุรี
10	บริษัท เอฟแอนด์เอฟ ฟู้ด จำกัด	61	3	บ่อสุพรรณ	สองพี่น้อง
11	บริษัท บีพีพร จำกัด	44	10	เขาพระ	เดิมบางนางบวช
12	โรงฆ่าสุกรเทศบาลตำบลหนองหญ้าไซ	ถ.เทศบาล 10	2	หนองหญ้าไซ	หนองหญ้าไซ
13	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองสองพี่น้อง	5 ถ.ราษฎร์บำรุง		สองพี่น้อง	สองพี่น้อง
14	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลด่านช้าง	-	5	หนองมะค่าโมง	ด่านช้าง
15	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลเขาพระ	-	5	เขาพระ	เดิมบางนางบวช
16	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลนางบวช	-	4	นางบวช	เดิมบางนางบวช
17	โรงฆ่าโค - กระบือ ดีดีฮาลาล ฟู้ดส์	779	5	ดอนเจดีย์	ดอนเจดีย์
18	โรงฆ่าโค - กระบือ บังชาฮาลาล ฟู้ดส์	33/2	4	สระกระโจม	ดอนเจดีย์
19	โรงฆ่าโค - กระบือ อัสลามฮาลาล ฟู้ดส์	34/7	4	ย่านยาว	สามชุก
20	โรงฆ่าสัตว์ปีก วรานิษฐ์	177/2	9	ดอนก่ายาน	เมืองสุพรรณบุรี
21	บริษัท พรีเมียมบริฟ จำกัด (เทศบาลต.หนองหญ้าไซ)	ถ.เทศบาล 10	2	หนองหญ้าไซ	หนองหญ้าไซ
22	โรงฆ่าไก่เนื้อ เสริมสิน ฟาร์ม	121	5	ไผ่กองดิน	บางปลาม้า
23	โรงฆ่าสัตว์ปีก วงศ์เดือน	784	12	หนองมะค่าโมง	ด่านช้าง
24	โรงฆ่าสุกรทรัพย์ประทุม	57/4	4	หนองสะเดา	สามชุก
25	โรงฆ่าสุกรบ้านยางขาคิม	227/1	2	บ้านกร่าง	ศรีประจันต์
26	โรงฆ่าสัตว์ปีกวันเพ็ญ	74/1	7	ทัพหลวง	หนองหญ้าไซ

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2561)

ตารางที่ 44 จำนวนฟาร์มปลอดสารเร่งเนื้อแดงจังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอ	จำนวนฟาร์มร่วมโครงการ				ใบรับรองปลอดสาร			
	สุกร	จำนวนสัตว์	โคเนื้อ	จำนวนสัตว์	สุกร	จำนวนสัตว์	โคเนื้อ	จำนวนสัตว์
เมืองสุพรรณบุรี	51	48,400	1	100	34	40,400	-	-
เดิมบางนางบวช	17	4,075	4	5,030	5	3,500	4	5,030
บางพลาม้า	9	3,940	-	-	3	2,350	-	-
ศรีประจันต์	12	9,081	-	-	6	7,030	-	-
สองพี่น้อง	23	31,545	-	-	22	31,345	-	-
สามชุก	13	36,930	30	701	7	28,300	3	32
อู่ทอง	37	99,210	51	3,450	25	57,220	6	1,015
ดอนเจดีย์	145	147,704	91	5,099	106	119,706	28	2,998
ด่านช้าง	20	13,954	10	328	10	13,144	10	328
หนองหญ้าไซ	22	28,680	6	105	9	10,500	6	105
รวม	349	423,519	193	14,813	227	313,495	57	9,508

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2561)

ตารางที่ 45 จำนวนผู้ประกอบการโครงการปศุสัตว์โอเคจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	สถานที่	อำเภอ
1	เบทาโกร ซ็อบ	เมือง ฯ
2	ร้าน ท็อปส์ มาร์เก็ต สาขาสุพรรณบุรีพลาซ่า	เมือง ฯ
3	ร้าน สยามแมคโคร จำกัด (มหาชน) สาขาสุพรรณบุรี	เมือง ฯ
4	ร้าน บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ สาขาสุพรรณบุรี	เมือง ฯ
5	ร้าน เทสโก้ โลตัส สาขาบางปลาหมอ สุพรรณบุรี	เมือง ฯ
6	ร้าน เทสโก้ โลตัส สาขาสุพรรณบุรี	เมือง ฯ
7	ร้าน ซีพี เฟรชมาร์ท สาขาหมื่นหาญ	เมือง ฯ
8	ร้าน เทสโก้ โลตัส สาขาไผ่ขวาง สุพรรณบุรี	เมือง ฯ
9	ร้าน เทสโก้ โลตัส สาขาเอสซี-อู่ทอง สุพรรณบุรี	อู่ทอง
10	ร้าน ซีพี เฟรชมาร์ท สาขาอู่ทอง	อู่ทอง
11	ร้าน เทสโก้ โลตัส สาขาสามชุก สุพรรณบุรี	สามชุก
12	ร้าน เทสโก้ โลตัส สาขาสองพี่น้อง สุพรรณบุรี	สองพี่น้อง
13	ร้าน เทสโก้ โลตัส สาขาเดิมบางนางบวช สุพรรณบุรี	เดิมบางนางบวช
14	ร้าน ซีพี เฟรชมาร์ท สาขาด่านช้าง	ด่านช้าง
15	ร้าน เทสโก้ โลตัส สาขาดอนเจดีย์ สุพรรณบุรี	ดอนเจดีย์

ที่	สถานที่	อำเภอ
16	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา สระเตย	หนองหญ้าไซ
17	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา จันทร์เพ็ญ	ศรีประจันต์
18	ร้าน หมูสดคุณภาพ สาขา ดอนตาล	อุทุม
19	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา เจ็ญนิม	อุทุม
20	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา ขุขโพธิ์	เดิมบางนางบวช
21	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา หนองกระทุ่ม	สามชุก
22	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา เจ็ญ	ดอนเจดีย์
23	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา ป่าสุนันท์	หนองหญ้าไซ
24	ร้าน เจ็ญเก็ญ หมูสด	เมือง
25	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา แก้วตา เสียงล้าเลิศ	อุทุม
26	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา ขวัญเรือน สุขทวี	สามชุก
27	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา สมทรง เชียงทอง	อุทุม
28	ร้าน ซีพี เฟรชมาร์ท สาขาสามชุก	สามชุก
29	ร้าน ซีพี เฟรชมาร์ท สาขาเดิมบางนางบวช	เดิมบางนางบวช
30	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา นิภาภรณ์	สองพี่น้อง
31	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา คุณล้น	เมือง
32	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา ร้านอำพร	อุทุม
33	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา บ้านดอน	อุทุม
34	ร้าน หมูสด สะอาด สาขา ตลาดสดเทศบาลอุทุม	อุทุม
35	ร้าน แอปปี ฟาร์ม	เมือง ฯ

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2561)

ตารางที่ 46 โรงผลิตภัณณ์นมจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อสถานที่	เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ
1	สหกรณ์การเกษตรเมืองสุพรรณบุรี	21/2	5	สระแก้ว	เมืองสุพรรณบุรี
2	หจก.กลุ่มผู้เลี้ยงโคนมหนองหญ้าไซ	565	13	หนองหญ้าไซ	หนองหญ้าไซ

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2561)

GMP ศูนย์รวบรวมไข่ 1 แห่ง

- บริษัท ชัยพรสหฟาร์ม จำกัด อ.บางปลาม้า

ตารางที่ 47 โรงงานผลิตอาหารสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอ	จำนวน
เมืองสุพรรณบุรี	1
เดิมบางนางบวช	-
บางปลาม้า	-
ศรีประจันต์	2
สองพี่น้อง	5
สามชุก	-
อู่ทอง	1
ดอนเจดีย์	1
ด่านช้าง	-
หนองหญ้าไซ	-
รวม	10

ตารางที่ 48 ร้านขายอาหารสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอ	จำนวน
เมืองสุพรรณบุรี	48
เดิมบางนางบวช	16
บางปลาม้า	15
ศรีประจันต์	9
สองพี่น้อง	29
สามชุก	12
อู่ทอง	18
ดอนเจดีย์	21
ด่านช้าง	19
หนองหญ้าไซ	10
CJ	27
Lotus	8
7-ELEVEN	88
รวม	320

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2561)

วิธีการตลาดปศุสัตว์ที่สำคัญ

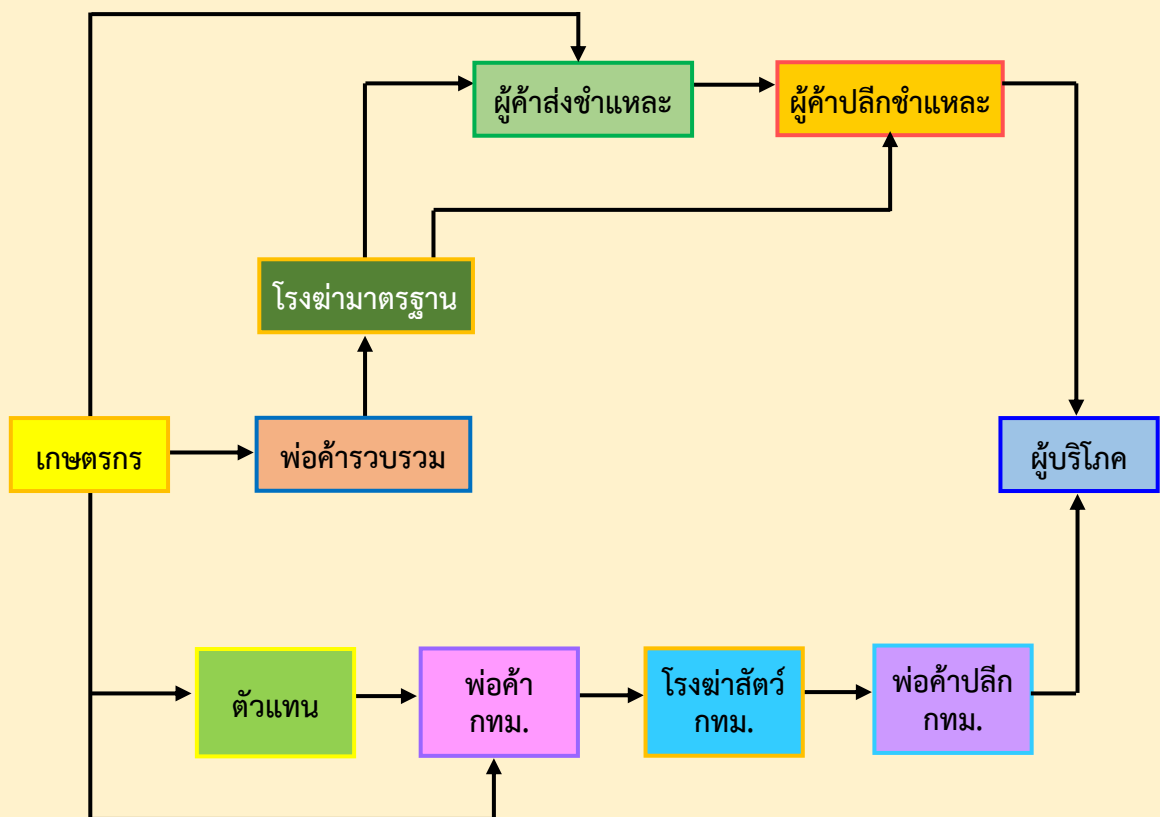
โครงสร้างตลาดสุกร

การตลาดสุกรนั้นตามหลักการแล้วราคาเนื้อสุกรชำแหละจะต้องขึ้นอยู่กับราคาสุกรมีชีวิตหน้าฟาร์ม แต่ในความเป็นจริงนั้นราคาสุกรชำแหละมักจะสูงกว่าราคาสุกรมีชีวิตมาก เนื่องจากผู้ชำแหละเป็นคนกำหนดราคาเอง ปัจจุบันรัฐบาลได้เข้ามาควบคุมราคาสุกรชำแหละไม่ให้สูงผิดปกติซึ่งเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค

วิธีการตลาดสุกร

วิธีการตลาดสุกรจะเริ่มจากผู้เลี้ยง คือ เกษตรกร หรือบริษัทต่าง ๆ ที่เป็นฟาร์มขนาดใหญ่ ถ้าเป็นเกษตรกรรายย่อยจะมีพ่อค้ามารับซื้อสุกรมีชีวิตจากเกษตรกรเพื่อรวบรวมส่งให้ผู้ค้าชำแหละ ทำการชำแหละส่งสุกรชำแหละให้ผู้ค้าขายปลีก หรือโรงงานแปรรูปเนื้อสุกร ปัจจุบันการชำแหละสุกรต้องได้มาตรฐานตามระเบียบของทางราชการ ถ้าเป็นบริษัทขนาดใหญ่มักจะมีโรงเชือดของตนเองที่ได้มาตรฐาน

วิธีการตลาดสุกรจังหวัดสุพรรณบุรี

โครงสร้างการตลาดไก่เนื้อ

โครงสร้างการตลาดของไก่เนื้อนั้นไม่ซับซ้อนเหมือนกับการตลาดสุกร โดยทั่วไปการเลี้ยงไก่เนื้อในประเทศไทยจะมีการเลี้ยงใน 3 ลักษณะ คือ เลี้ยงแบบอิสระผู้เลี้ยงลงทุนเอง ทั้งหมด แต่อาจจะเสี่ยงเรื่องราคาที่ไม่แน่นอนได้ แบบที่สองเป็นการเลี้ยงแบบประกันราคาเป็นการทำสัญญาการซื้อล่วงหน้ากับผู้รับซื้อซึ่งทำให้ไม่เสี่ยงต่อการขึ้นลงของราคาไก่ แบบที่สามเป็นการรับจ้างเลี้ยงโดยที่ผู้เลี้ยงลงทุนเรื่องโรงเรือนและอุปกรณ์ ส่วนอื่นๆ ผู้จ้างเลี้ยงลงทุนให้ทั้งหมด ผู้รับจ้างจะได้ค่าจ้างตามที่ตกลงกันเมื่อจับไก่ส่งตลาด การตลาดไก่เนื้อจะมีผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ดังนี้

1.1 พ่อค้ารวบรวมไก่มีชีวิต จะรับซื้อไก่มีชีวิตจากเกษตรกรเพื่อนำไปชำแหละหรือขายต่อให้พ่อค้าชำแหละต่อไป

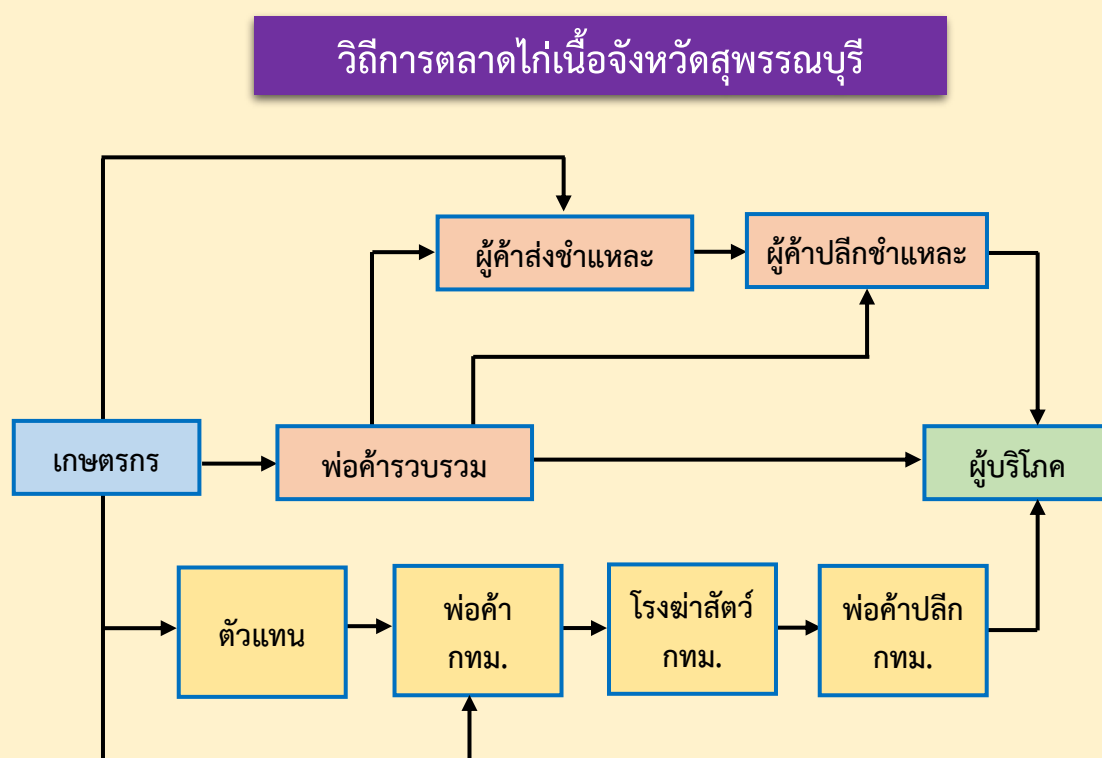
1.2 พ่อค้าส่งไก่ชำแหละ จะรับซื้อไก่มีชีวิตจากพ่อค้ารวบรวมไก่มีชีวิต หรือออกซื้อไก่มีชีวิตด้วยตนเองเพื่อนำมาชำแหละ

1.3 พ่อค้าขายปลีกไก่ชำแหละ รับซื้อไก่เป็นมาชำแหละแล้วขายเอง หรือรับไก่เป็นจากพ่อค้ารวบรวมมาชำแหละขาย หรือรับไก่ชำแหละมาขายต่ออีกทอดหนึ่ง

1.4 บริษัทที่ทำหน้าที่ขายอาหารไก่ ยา เวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์และพันธุ์ไก่

วิธีการตลาดไก่เนื้อ

วิธีการตลาดไก่เนื้อของผู้เลี้ยงสุพรรณบุรีจะเริ่มจากพ่อค้ารวบรวมไก่มีชีวิต พ่อค้าขายส่งไก่ชำแหละ พ่อค้าขายปลีกไก่ชำแหละ จนถึงผู้บริโภคอีกส่วนหนึ่งอาจจะเริ่มจากผู้เลี้ยงไก่ส่งให้ตัวแทนบริษัทบริษัทนำส่งพ่อค้าชำแหละ พ่อค้าขายปลีกจนถึงผู้บริโภค แต่ถ้าเป็นการเลี้ยงแบบมีสัญญาผูกพันก็จะเริ่มจากผู้เลี้ยงส่งไก่มีชีวิตให้กับบริษัทเพื่อนำไก่เข้าโรงชำแหละ หลังจากชำแหละไก่แล้วก็ส่งให้กับพ่อค้าขายปลีกอีกส่วนหนึ่งจะทำการส่งออกเพื่อจำหน่ายยังต่างประเทศต่อไป

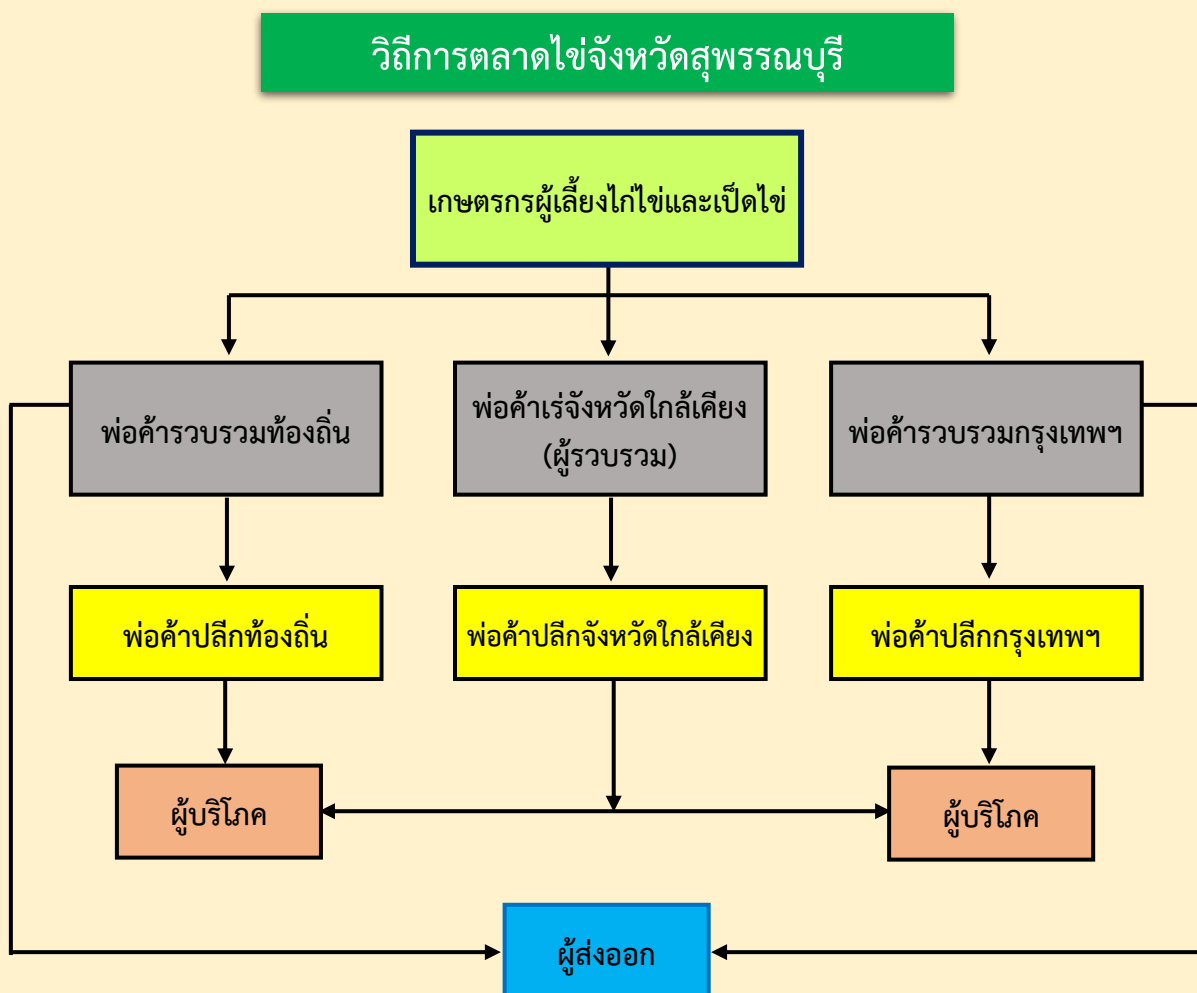

การตลาดไข่

ไข่เป็นผลผลิตจากสัตว์ปีกที่สำคัญ ได้แก่ ไก่ไข่ และเป็ดไข่ เป็นผลผลิตที่มีปัญหาด้านการตลาดตลอดมา ทั้งนี้เนื่องจากราคาไข่ขึ้นลงไม่แน่นอน บางปีไก่ขาดตลาดทำให้มีราคาแพง แต่บางปีก็ล้นตลาดทำให้ไข่มีราคาถูก ผู้เลี้ยงโดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยมักจะประสบกับปัญหาการขาดทุน ประกอบกับปัจจุบันมีโรคไข่หวัดนกระบาดทางราชการออกระเบียบเข้ามาควบคุมให้เลี้ยงไก่ไข่ในระบบปิดเท่านั้น ส่วนเป็ดไล่ทุ่งที่เคยเลี้ยงอยู่ก็ถูกห้ามเช่นกัน รายละเอียดเกี่ยวกับการตลาดไข่มีดังนี้

โครงสร้างและวิธีการตลาดไข่

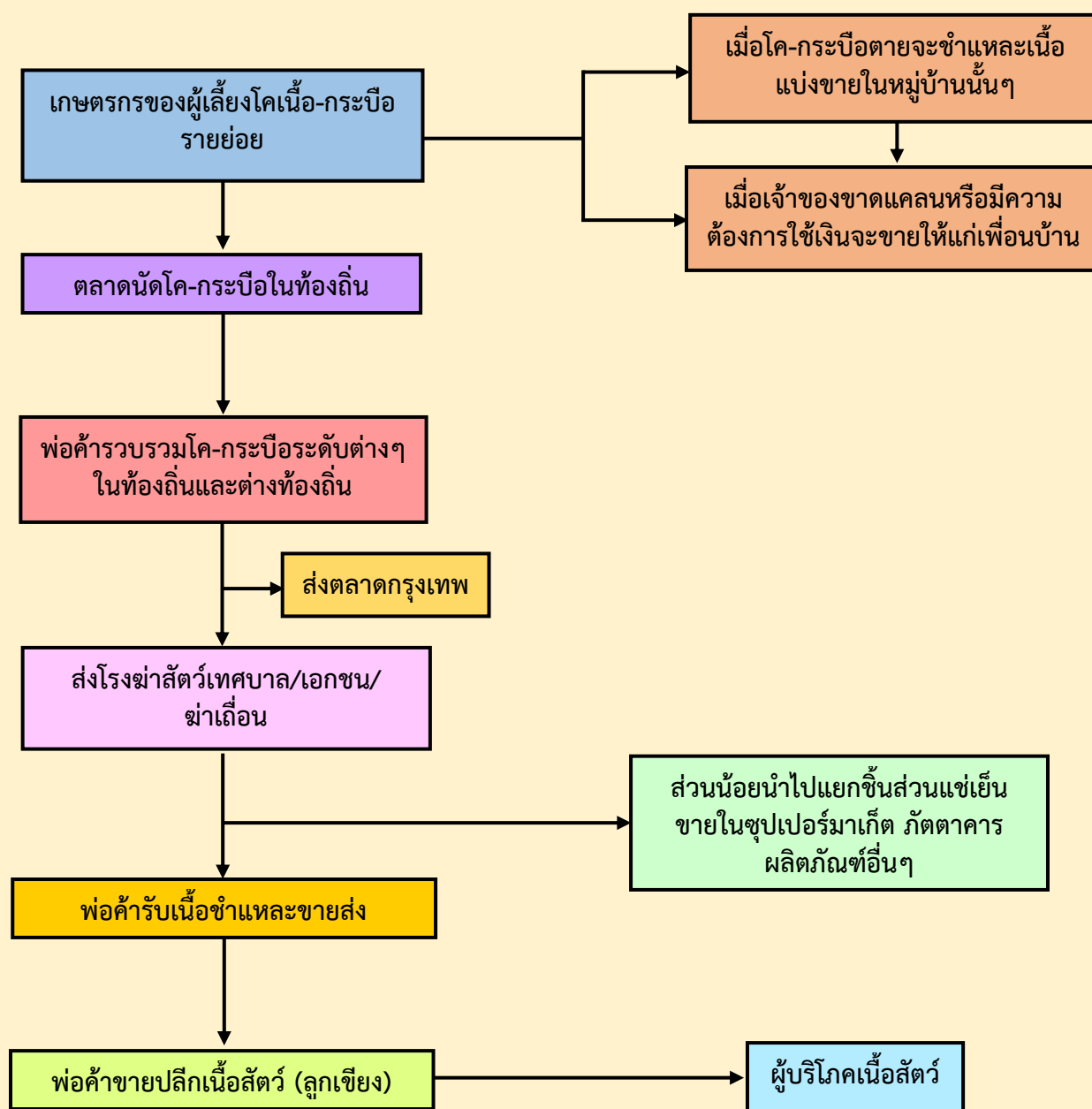
โครงสร้างการตลาดไข่จะมีผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่หลายลำดับ โดยจะเริ่มจากเกษตรกรผู้เลี้ยงทำการเลี้ยงไก่หรือเป็ดเพื่อผลิตไข่ จากนั้นจะมีพ่อค้าประจำท้องถิ่นเป็นผู้รวบรวมไข่เพื่อส่งต่อไปให้กับพ่อค้าในเมืองหรือในกรุงเทพฯ เพื่อส่งต่อไปให้กับพ่อค้าขายปลีก หรือไม่พ่อค้าท้องถิ่นก็ส่งไข่ให้กับพ่อค้าขายปลีกโดยตรงเพื่อให้ผู้บริโภคมาซื้อไปบริโภคต่อไป

วิธีการตลาดโค-กระบือ

โค-กระบือที่เกษตรกรเลี้ยงนอกจากจะเลี้ยงไว้ใช้งานแล้ว เนื้อโค-กระบือ ยังเป็นสินค้าที่ผู้บริโภคทั่วไปซื้อไปประกอบอาหาร ทำให้เกิดธุรกิจการซื้อขายโค-กระบือ เพื่อนำไปชำแหละเพื่อขายเนื้อ การตลาดโค-กระบือส่วนใหญ่จะมีพ่อค้าไปตระเวนรับซื้อโค-กระบือมีชีวิตถึงบ้านของเกษตรกร หรืออาจจะมีแหล่งซื้อขายเป็นตลาดพบระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายที่เรียกว่า ตลาดนัดโค-กระบือ

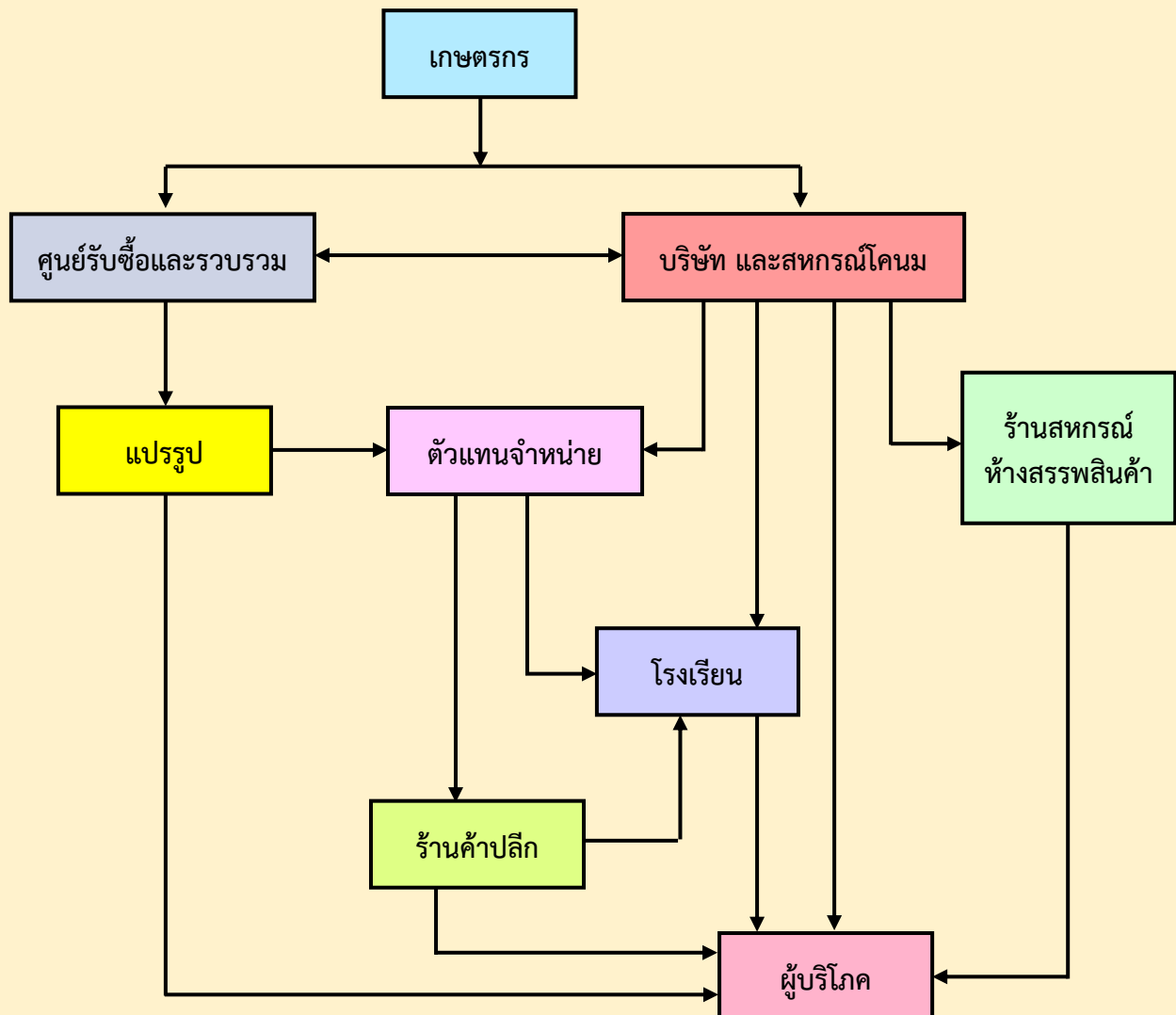
วิธีการตลาดโค-กระบือจังหวัดสุพรรณบุรี

โครงสร้างและวิธีการตลาดนมและผลิตภัณฑ์นม

โครงสร้างและวิธีการตลาดนมและผลิตภัณฑ์นมนั้นจะมีผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่หลายกลุ่ม โดยเริ่มจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมดำเนินการเลี้ยงโคนมทั้งรายย่อยและรายใหญ่เพื่อผลิตนํ้านมส่งให้กับศูนย์รวบรวม นํ้านมดิบซึ่งเป็นศูนย์ขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยหรือของสหกรณ์โคนมในจังหวัดนั้นๆ โดยที่เกษตรกรอาจจะขายนมผ่านพ่อค้าคนกลางหรือส่งนมให้กับศูนย์รวบรวมนมโดยตรง ศูนย์รวบรวมนมจะทำการตรวจคุณภาพนํ้านมดิบและประเมินราคาก่อน จากนั้นจะส่งนํ้านมให้กับโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์นมเพื่อทำการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมประเภทต่างๆ โดยที่จะมีตัวแทนหรือพ่อค้าส่งมารับไปจำหน่ายหรือส่งต่อไปให้กับพ่อค้าปลีกเพื่อจำหน่ายให้กับผู้บริโภคต่อไป สำหรับวิธีการตลาดนมและผลิตภัณฑ์นมแสดงไว้ดังนี้

วิธีการตลาดนมและผลิตภัณฑ์นมจังหวัดสุพรรณบุรี

3.2.6 ข้อมูลสารสนเทศด้านประมง

ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์น้ำ ปี 2557-2561

ตารางที่ 49 ข้อมูลชนิดสัตว์น้ำของจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2557-2561

ชนิดสัตว์น้ำ	ปี 2557			ปี 2558			ปี 2559			ปี 2560			ปี 2561		
	จำนวน ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ก.ก.)	จำนวน ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ก.ก.)	จำนวน ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ก.ก.)	จำนวน ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ก.ก.)	จำนวน ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ก.ก.)
กุ้งก้ามกราม	786	7,891	1,972,700	686	7,980	1,995,063	721	8,767	2,191,750	950	6,904	1,725,890	1,433	11,361	2,840,228
กุ้งขาว	826	9,344	22,426,222	981	10,801	27,542,550	992	11,524	29,386,200	1,023	11,976	30,538,163	634	6,993	17,832,192
ปลาช่อน	32	277	887,200	26	203	648,180	30	240	768,000	31	289	923,380	3	150	480,000
ปลานิล	3,999	21,753	10,223,766	3,447	18,545	8,716,253	3,478	18,900	8,883,000	3,672	20,459	9,615,743	3,853	22,137	10,404,297
ปลาดุก	600	1,554	2,874,900	511	1,289	2,384,551	547	1,476	2,730,508	571	1,566	2,896,848	623	1,853	3,428,604
ปลาสวาย	283	882	458,587	219	706	367,080	222	731	380,120	283	1,232	640,689	236	875	455,259
ปลาแรด	116	160	560,831	96	136	477,488	96	136	477,470	93	140	488,863	96	134	469,875
ปลาตะเพียนขาว	155	372	1,300,559	119	135	470,981	121	173	603,995	106	387	1,353,595	96	140	490,438
ปลาตะเพียนขาว	193	413	103,344	176	387	96,793	189	475	118,668	274	923	230,828	255	528	132,052
ปลาสร้อย	8	35	3,701	7	23	2,389	9	58	6,090	12	167	17,514	18	133	13,939
ปลายี่สกเทศ	41	134	86,938	34	145	94,088	41	180	116,838	88	627	407,550	36	152	98,800
ปลากุร่าย	33	118	170,375	32	102	147,538	34	138	199,549	40	142	205,900	55	42	151,012
กบ	41	18	65,226	41	28	100,905	37	47	170,172	43	29	105,521	33	133	233,370
ตะพาบน้ำ	40	145	253,399	33	147	257,459	33	147	257,443	33	150	262,245	35	7.7	7,327
จระเข้	19	4	-	24	5	5,395 (ตัว)	28	82	6,807 (ตัว)	30	9	-	7,406	44,638.7	37,037,393
รวม	7,172	43,100	40,500,825	6,432	40,632	43,301,315	6,578	43,073	46,289,801	7,249	44,998	49,412,730	1,433	11,361	2,840,228

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ สิงหาคม 2562)

ตารางที่ 50 ฐานข้อมูลฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ-ผลผลิตสัตว์น้ำ-มูลค่าสัตว์น้ำ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2560

สัตว์น้ำ		1. กุ้งขาว				2. กุ้งก้ามกราม			
ที่	อำเภอ	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	23	308	785,400	94,248,000	40	245	61,343	11,036,250
2	ดอนเจดีย์	136	1,399	3,566,175	427,941,000	1	10	2,500	450,000
3	ด่านช้าง	-	-	-	-	-	-	-	-
4	เดิมบางนางบวช	4	106	270,300	32,436,000	2	12	3,000	540,000
5	บางปลาม้า	188	2,115	5,392,017	647,041,988	739	5,993	1,498,350	269,702,915
6	ศรีประจันต์	16	159	404,813	48,577,500	3	14	3,563	641,250
7	สองพี่น้อง	167	1,616	4,120,800	494,496,000	637	4,930	1,232,438	221,838,750
8	สามชุก	8	82	209,100	25,092,000	4	96	23,941	4,309,335
9	หนองหญ้าไซ	-	-	-	-	-	-	-	-
10	อู่ทอง	92	1,209	3,083,588	370,030,500	7	61	15,125	2,722,500
รวม		634	6,993	17,832,192	2,139,862,988	1,433	11,361	2,840,228	511,241,000

สัตว์น้ำ		3. กุ้งขาว+กุ้งก้ามกราม					
ที่	อำเภอ	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิตกุ้งขาว (กก./ปี)	ผลผลิตกุ้งก้ามกราม (กก./ปี)	มูลค่ากุ้งขาว (บาท)	มูลค่ากุ้งก้ามกราม (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	2	42	75,600	25,200	9,072,000	4,536,000
2	ดอนเจดีย์	10	83	149,400	49,800	17,928,000	8,964,000
3	ด่านช้าง	-	-	-	-	-	-
4	เดิมบางนางบวช	-	-	-	-	-	-
5	บางปลาม้า	192	2,098	3,776,293	1,258,764	453,115,105	226,577,552
6	ศรีประจันต์	1	15	27,000	9,000	3,240,000	1,620,000
7	สองพี่น้อง	520	6,091	10,964,070	3,654,6901	1,315,688,400	657,844,200
8	สามชุก	-	-	-	-	-	-
9	หนองหญ้าไซ	-	-	-	-	-	-
10	อู่ทอง	22	398	716,400	238,800	85,968,000	42,984,000
รวม		747	8,727	15,708,763	5,236,254	1,885,051,505	942,525,752

สัตว์น้ำ		4. ปลานิล				5. ปลาดุก			
ที่	อำเภอ	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	862	2,210	1,038,756	46,744,013	218	576	1,065,831	39,435,756
2	ดอนเจดีย์	65	129	60,659	2,729,672	1	1	1,850	68,450
3	ด่านช้าง	53	37	17,155	771,975	7	5.3	9,713	359,363
4	เดิมบางนางบวช	205	400	188,132	8,465,922	38	27	50,181	1,856,706
5	บางปลาม้า	1,356	10,421	4,897,870	220,404,150	153	531	983,147	36,376,438
6	ศรีประจันต์	85	90	42,265	1,901,914	20	44	80,938	2,994,688
7	สองพี่น้อง	676	7,484	3,517,269	158,277,083	65	342	632,238	23,392,788
8	สามชุก	155	148	69,668	3,135,048	26	49	90,407	3,345,069
9	หนองหญ้าไซ	24	30	13,865	623,925	15	18	32,838	1,214,988
10	อุทุมพร	372	1,189	558,660	25,139,683	80	260	481,463	17,814,113
รวม		3,853	22,137	10,404,297	468,193,383	623	1,853	3,428,604	126,858,358

สัตว์น้ำ		6. ปลาช่อน				7. ปลาสวาย			
ที่	อำเภอ	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	-	-	-	-	99	278	144,716	4,052,048
2	ดอนเจดีย์	-	-	-	-	2	2	1,040	29,120
3	ด่านช้าง	-	-	-	-	1	4	2,080	58,240
4	เดิมบางนางบวช	-	-	-	-	16	9	4,458	124,816
5	บางปลาหมอ	1	135	432,0000	36,720,000	50	384	199,836	5,595,411
6	ศรีประจันต์	-	-	-	-	11	9	4,810	134,680
7	สองพี่น้อง	-	-	-	-	15	84	43,680	1,223,040
8	สามชุก	1	2	6,400	544,000	28	23	12,129	339,612
9	หนองหญ้าไซ	-	-	-	-	-	-	-	-
10	อู่ทอง	1	13	41,600	3,536,000	14	82	42,510	1,190,280
รวม		3	150	480,000	40,800,000	236	875	455,259	12,747,247

สัตว์น้ำ		8. ปลาดูเพี้ยนขาว				9. ปลาเยี่ยงสกเทศ			
ที่	อำเภอ	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	87	180	45,000	1,800,000	16	48	31,200	936,000
2	ดอนเจดีย์	7	7	1,750	70,000	-	-	-	-
3	ด่านช้าง	18	15	3,688	147,500	-	-	-	-
4	เดิมบางนางบวช	20	9	2,344	93,750	1	2	1,300	39,000
5	บางปลาม้า	32	148	36,939	1,477,560	8	31	20,313	609,375
6	ศรีประจันต์	16	15	3,675	147,000	2	1	813	24,375
7	สองพี่น้อง	9	43	10,625	425,000	5	43	27,950	838,500
8	สามชุก	33	55	13,719	548,750	1	1	650	19,500
9	หนองหญ้าไซ	9	6	1,536	62,500	-	-	-	-
10	อู่ทอง	25	51	12,750	510,000	3	26	16,575	497,250
รวม		255	528	132,052	5,282,060	36	152	98,800	2,964,000

สัตว์น้ำ		10. ปลาทับบิทิม				11. ปลาสลิต			
ที่	อำเภอ	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	34	46	161,000	12,880,000	11.00	36.75	3,859	135,056
2	ดอนเจดีย์	12	9	32,375	2,590,000	-	-	-	-
3	ด่านช้าง	1	2	7,000	560,000	-	-	-	-
4	เดิมบางนางบวช	10	4	14,438	1,155,000	-	-	-	-
5	บางปลาหมอ	9	37	127,750	10,220,000	1.00	70.00	7,350	257,250
6	ศรีประจันต์	12	14	48,125	3,850,000	1.00	0.50	53	1,838
7	สองพี่น้อง	5	13	45,500	3,640,000	2.00	23.00	2,415	84,525
8	สามชุก	11	7	22,750	1,820,000	2.00	1.25	131	4,594
9	หนองหญ้าไซ	-	-	-	-	-	-	-	-
10	อู่ทอง	2	9	31,500	2,520,000	1.00	1.25	131	4,594
รวม		96	140	490,438	39,235,000	18	133	13,939	487,856

สัตว์น้ำ		12. ปลาแรด				13. ปลากray			
ที่	อำเภอ	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	53	83	291,375	17,482,500	1	77.0	111,650	8,373,750
2	ดอนเจดีย์	-	-	-	-	1	3.0	4,350	326,250
3	ด่านช้าง	-	-	-	-	-	-	-	-
4	เดิมบางนางบวช	12	7	23,625	1,417,500	-	-	-	-
5	บางปลาม้า	6	12	41,125	2,467,500	8	25.0	36,250	2,718,750
6	ศรีประจันต์	14	7	25,375	1,522,500	6	24.5	35,525	2,664,375
7	สองพี่น้อง	6	12	40,250	2,415,000	20	76.8	111,288	8,346,563
8	สามชุก	2	8	27,125	1,627,500	-	-	-	-
9	หนองหญ้าไซ	-	-	-	-	-	-	-	-
10	อู่ทอง	3	6	21,000	1,260,000	1	4.0	5,800	435,000
รวม		96	134	469,875	28,192,500	37	210	304,863	22,864,688

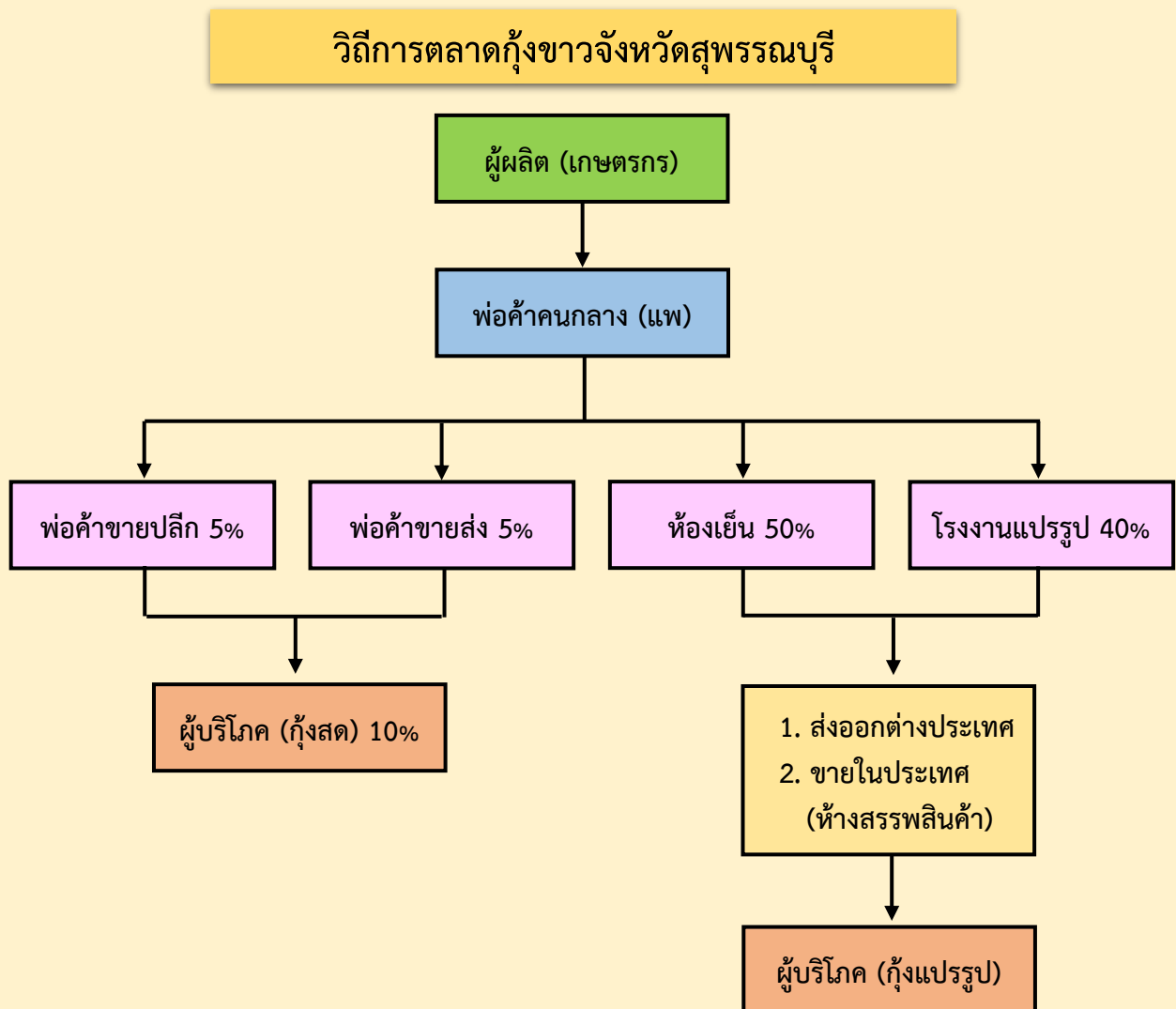
สัตว์น้ำ		14. กบ				15. ตะพาบน้ำ			
ที่	อำเภอ	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	21	8	27,882	1,394,100	3	13	22,750	2,730,000
2	ดอนเจดีย์	10	6	20,700	1,035,000	-	-	-	-
3	ด่านช้าง	1	0	900	45,000	-	-	-	-
4	เดิมบางนางบวช	4	2	7,578	378,900	3	4	6,738	808,500
5	บางปลาม้า	10	5	16,832	841,590	1	1	1,750	210,000
6	ศรีประจันต์	3	20	73,350	3,667,500	1	5.00	8,750	1,050,000
7	สองพี่น้อง	1	0.01	18	900	1	0	438	52,500
8	สามชุก	3	0.76	2,741	137,034	20	84	146,603	17,592,393
9	หนองหญ้าไซ	1	0.1	450	22,500	4	26	46,342	5,561,052
10	อู่ทอง	1	0	562	28,080	-	-	-	-
รวม		55	42	151,012	7,550,604	33	133	233,370	28,004,445

สัตว์น้ำ		16. จระเข้				รวมทั้งจังหวัด			
ที่	อำเภอ	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)	จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่ เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	7	2.3	1,209		1,484	4,156	3,891,531	250,344,673
2	ดอนเจดีย์	3	0.4	1,134		251	1,649	3,890,599	453,217,292
3	ด่านช้าง	4	1.1	550		89	65	40,535	1,942,078
4	เดิมบางนางบวช	5	0.7	265		325	584	572,092	47,316,094
5	บางปลาม้า	3	1.1	1,870		2,760	22,008	18,726,584	1,689,056,795
6	ศรีประจันต์	3	0.3	520		197	419	768,052	70,426,619
7	สองพี่น้อง	4	0.8	1,118		2,137	20,758	14,403,667	2,234,373,738
8	สามชุก	2	0.4	110		298	557	625,364	58,514,835
9	หนองหญ้าไซ	3	0.4	279		58	81	95,057	7,484,965
10	อู่ทอง	1	0.3	112		626	3,309	5,266,462	511,894,799
รวม		35	7.7	7,237	-	8,225	53,585	58,279,944	5,324,571,887

หมายเหตุ : ข้อมูลรวมทั้งจังหวัด **ยังไม่รวม**ผลผลิตจระเข้

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ สิงหาคม 2562)

วิธีการตลาดของสินค้าสัตว์น้ำที่สำคัญในจังหวัดสุพรรณบุรี

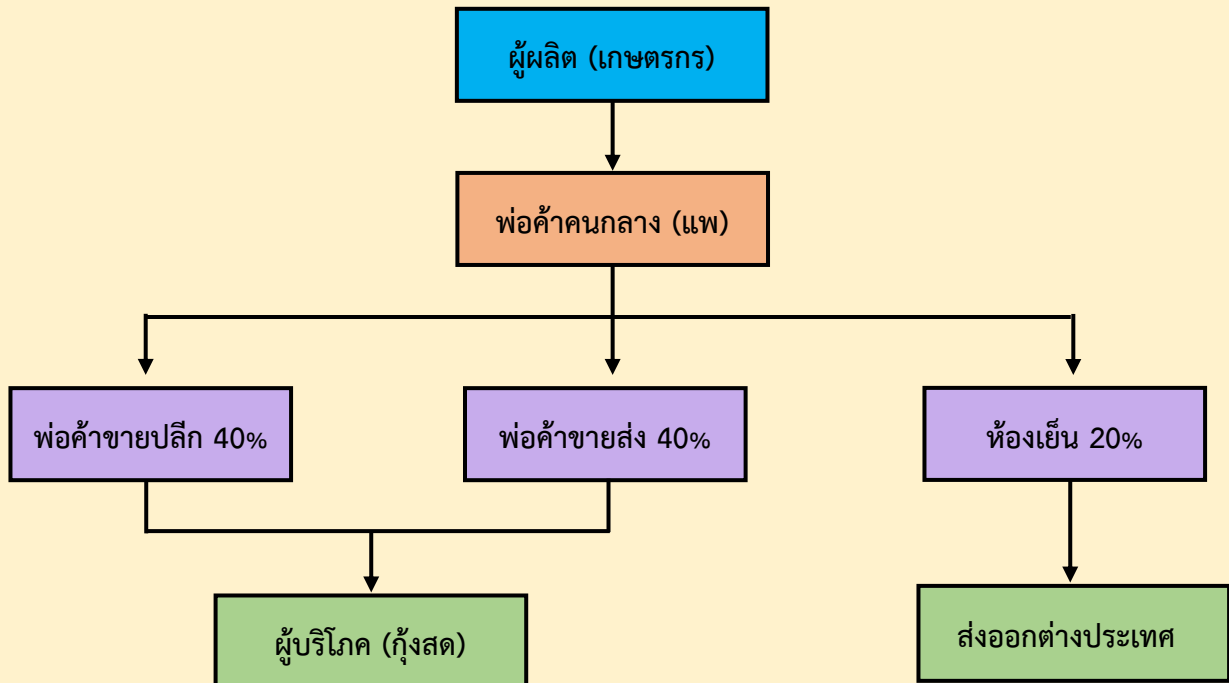

วิธีการตลาดกุ้งขาว จะแตกต่างจากการค้าผลผลิตเกษตรอื่นๆ คือ มีผู้ซื้อและผู้ขายไม่มากนัก แต่มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง เพราะต่างมีความรู้และทราบข้อมูลข่าวสาร และมีประสบการณ์มาก จากโครงสร้างของตลาดกุ้งขาว จะเห็นว่าวิธีการตลาดของกุ้งตั้งแต่จับจากเกษตรกรหรือฟาร์มผู้เลี้ยง ผู้รวบรวมถึงผู้แปรรูปส่งออกและผู้บริโภคภายในประเทศ

เกษตรกรจะจำหน่ายกุ้งขาวให้แก่ห้องเย็นมากที่สุด คือ ประมาณร้อยละ 50 ของผลผลิตทั้งหมด รองลงมาเป็นการจำหน่ายให้กับโรงงานแปรรูป คือ ร้อยละ 40 เพื่อทำการส่งออกไปยังต่างประเทศ และขายในประเทศคือห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในลักษณะกุ้งแช่เย็น ส่วนกุ้งขาวอีกร้อยละ 10 จะจำหน่ายให้แก่พ่อค้าปลีก และพ่อค้าขายส่ง แห่งละประมาณร้อยละ 5

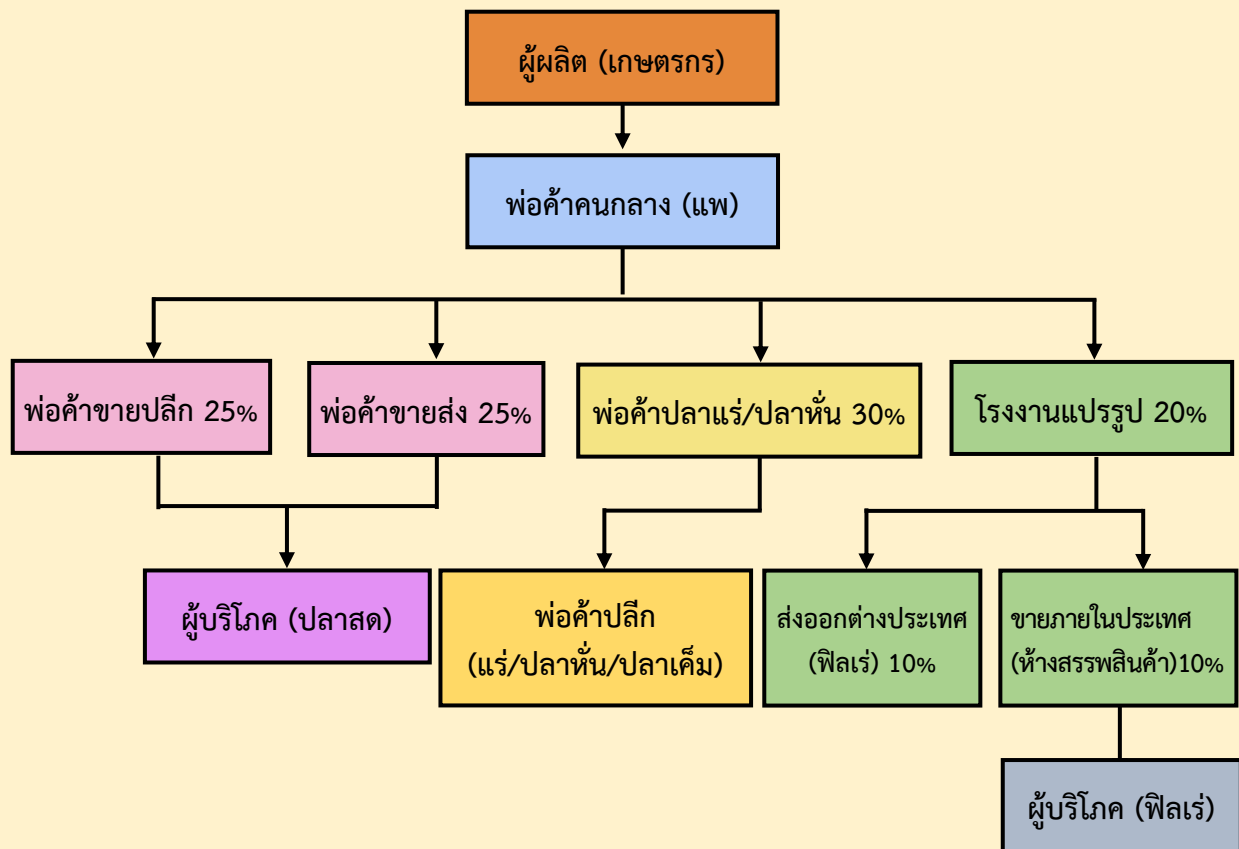
วิธีการตลาดกุ้งก้ามกรามจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการตลาดกุ้งก้ามกราม จะแตกต่างกับกุ้งขาว คือ เกษตรกรจะจำหน่ายกุ้งก้ามกรามให้แก่พ่อค้าปลีก และพ่อค้าส่ง มากที่สุด คือ ประมาณแห่งละ ร้อยละ 40 ของผลผลิตทั้งหมด เพื่อจำหน่ายไปยังผู้บริโภค รองลงมา เป็นการจำหน่ายให้กับห้องเย็น คือ ร้อยละ 20 เพื่อทำการส่งออกไปยังต่างประเทศ ในลักษณะกุ้งแช่เย็น

วิธีการตลาดปลานิล/ปลาตะเพียนจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการตลาดปลานิล/ปลาตะเพียน

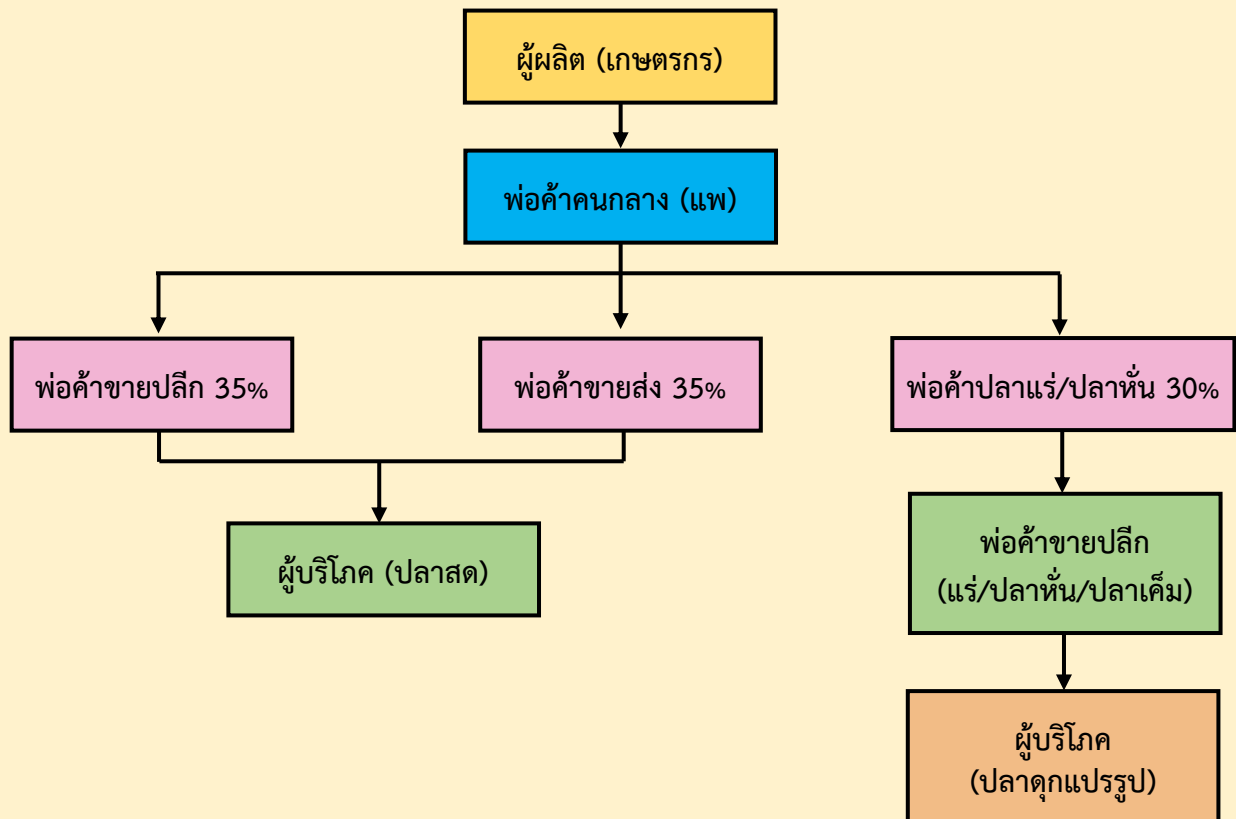

วิธีการตลาดปลานิล/ปลาตะเพียน จะเริ่มตั้งแต่การนำผลผลิตจากเกษตรกรไปสู่ผู้บริโภคและผู้ส่งออกปลานิล/ปลาตะเพียน ซึ่งจะต้องผ่านผู้ประกอบการค้าในตลาดแต่ละระดับที่เกี่ยวข้องเนื่องกันเป็นลูกโซ่ เมื่อเกษตรกรเลี้ยงปลาได้ขนาดตามที่ตลาดมีความต้องการแล้ว ก็จะมีพ่อค้าคนกลาง (แพ) มารับซื้อที่ฟาร์มของเกษตรกร โดยจะรับซื้อในลักษณะของปลาอ็อกและปลานอน ส่วนใหญ่ปลาที่เลี้ยงในกระชังจะซื้อเป็นปลาอ็อก

โดยจะต้องมีถังอ็อกซิเจนติดอยู่ด้วยเพื่อไม่ให้ปลาตาย ส่วนปลานอนนั้นพ่อค้าที่รับซื้อ จะเทปลาใส่ในรถบรรทุกโดยไม่มีอ็อกซิเจน

เกษตรกรจะจำหน่ายปลานิล/ปลาตะเพียนให้แก่พ่อค้าแระ/ปลาหัน มากที่สุด คือประมาณร้อยละ 30 ของผลผลิตทั้งหมด และจำหน่ายให้แก่พ่อค้าขายปลีก และพ่อค้าขายส่ง คือ ประมาณแห่งละ ร้อยละ 25 ของผลผลิตทั้งหมด เพื่อบริโภคไปยังผู้บริโภค อีกส่วนเป็นการจำหน่ายให้กับโรงงานแปรรูป คือ ร้อยละ 30 เพื่อส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ โดยส่งออกในรูปแบบของปลามีชีวิต ปลาแช่เย็นแช่แข็ง ปลาสดหรือแช่เย็น ปลาแบบฟิลิปปินส์แช่เย็นจนแข็ง รวมถึงส่งให้แก่ห้างสรรพสินค้าเพื่อบริโภคในรูปของฟิลิปปินส์แช่เย็น

วิธีการตลาดปลาดุกจังหวัดสุพรรณบุรี

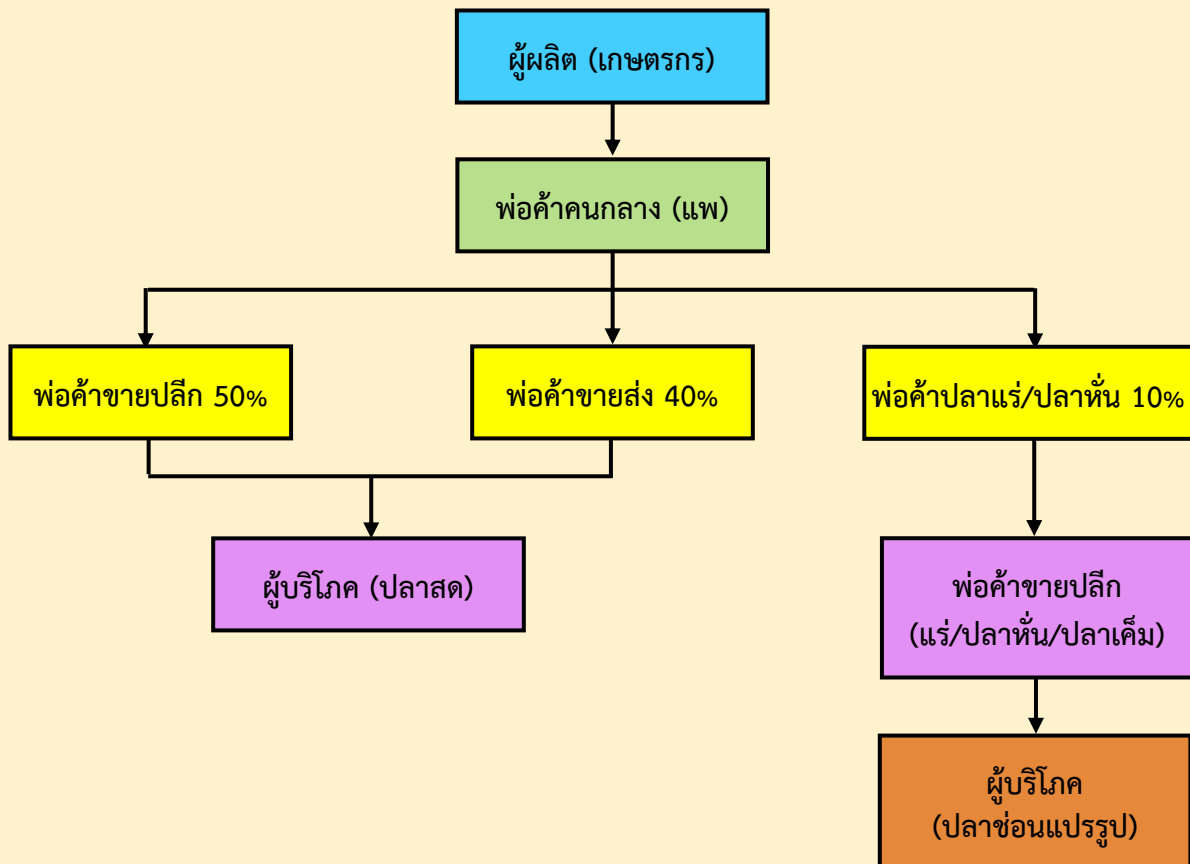
วิธีการตลาดปลาดุก

ลักษณะปลาดุกที่ซื้อขายส่วนใหญ่ นิยมปลาดุกบึกอยู่ เริ่มตั้งแต่ นำผลผลิตปลาดุกจาก เกษตรกรไปสู่ผู้บริโภค ซึ่งจะต้องผ่านพ่อค้าในตลาด แต่ละระดับที่เกี่ยวข้องกันเป็นลูกโซ่ ซึ่งเกษตรกร ส่วนใหญ่เมื่อเลี้ยงปลาได้ขนาดตามที่ตลาดต้องการ แล้ว มีผู้รวบรวมมารับซื้อผลผลิตที่ฟาร์มของ เกษตรกร ซึ่งมีทั้งผู้รวบรวมท้องถิ่นและท้องถิ่น ผู้รวบรวมจะซื้อในลักษณะปลามีชีวิต มีการคัดขนาด ปลา โดยใช้เครื่องร่อนปลาทำการคัดขนาดปลา ขนส่งในลักษณะปลามีชีวิต บรรทุกผลผลิต โดยรถบรรทุก ส่วนใหญ่ผู้รวบรวมเลือกซื้อปลาที่มีขนาดใหญ่และขนาดกลาง สำหรับขนาดเล็กผู้รวบรวมบาง รายไม่รับซื้อ เกษตรกรต้องเลี้ยงต่ออีกสักระยะหนึ่งหรือนำผลผลิตมาจำหน่ายเองที่ศูนย์ซื้อขายปลาน้ำจืด/ ตลาดกลาง

เกษตรกรจะจำหน่ายปลาดุกให้แก่พ่อค้าขายปลีก และพ่อค้าขายส่ง มากที่สุด คือ ประมาณ แห้งละ ร้อยละ 35 ของผลผลิตทั้งหมด เพื่อจำหน่ายไปยังผู้บริโภค อีกส่วนเป็นการจำหน่ายให้กับพ่อค้าปลา แระ/ปลาหัน คือ ร้อยละ 30 เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคในรูปแบบปลาดุกแปรรูป หรือ ปลาดุกแดดเดียว

วิธีการตลาดปลาช่อนจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการตลาดปลาช่อน

ปลาช่อนเป็นปลาเศรษฐกิจขายได้ทุกขนาด ยิ่งน้ำหนักตัวละ 8-9 ชีด ถึง 1 กิโลกรัม จะได้ราคาดี โดยจะได้กิโลกรัมละ 70-80 บาท ถ้าเผาปลาช่อนขายจะขายได้ตัวละ 90-100 บาท ปลาช่อนเล็ก ราคา กิโลกรัมละ 50-60 บาท แต่ถ้าแปรรูปเป็นปลาเค็ม ปลาช่อนแดดเดียว ราคา กิโลกรัมละ 120 บาท เกษตรกรจะจำหน่ายปลาช่อนให้แก่พ่อค้าขายปลีกมากที่สุด คือ ประมาณร้อยละ 50 ของผลผลิตทั้งหมด และจำหน่ายให้แก่พ่อค้า ขายส่ง ร้อยละ 40 เพื่อจำหน่ายไปยังผู้บริโภค อีกส่วนเป็นการจำหน่ายให้กับพ่อค้าปลาแระ/ปลาหัน คือ ร้อยละ 10 เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคในรูปแบบปลาช่อนแปรรูป

3.2.7 ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรชนิดต่างๆ

ตารางที่ 51 แสดงต้นทุนการผลิต ภาคกลาง

หน่วย : บาท/ไร่

รายการ	ข้าวนาปี ปี 2560/61	ข้าวนาปรัง 2560	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมรุ่น 2560/61	มัน สำปะหลัง 2561	สับปะรด 2560/61	อ้อย โรงงาน 2560
1. ต้นทุนผันแปร	3,703.2	4,055.52	3,622.34	5,578.87	14,999.48	N/A
2. ต้นทุนคงที่	944.9	1,090.08	863.34	1,027.97	1,137.87	N/A
3. ต้นทุนรวมต่อไร่	4,648.1	5,145.6	4,485.68	6,606.84	16,136.35	N/A
4. ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	7.59	7.53	6.01	1.9	3.74	N/A
5. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่	264.42	167.46	408.08	723.3	5,237.75	N/A
6. ผลตอบแทนสุทธิต่อกิโลกรัม	0.43	0.25	0.55	0.21	1.21	N/A

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

เมื่อพิจารณาต้นทุนการผลิตต่อไร่ พบว่า ข้าวนาปี ปี 2560/61 = 4,648.1 บาท/ไร่ ข้าวนาปรัง ปี 2560 = 5,145.6 บาท/ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2560/61 = 4,485.68 บาท/ไร่ มันสำปะหลัง ปี 2561 = 6,606.84 บาท/ไร่ สับปะรด ปี 2560/61 = 16,136.35 บาท/ไร่

เมื่อพิจารณาผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ พบว่า ข้าวนาปี ปี 2560/61 กำไร 264.42 บาท/ไร่ ข้าวนาปรัง ปี 2560 กำไร 167.46 บาท/ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2560/61 กำไร 408.08 บาท/ไร่ มันสำปะหลัง ปี 2561 กำไร 723.3 บาท/ไร่ สับปะรด ปี 2560/61 กำไร 5,237.75 บาท/ไร่

3.2.8 องค์การเกษตรกร สถาบันเกษตรกร

ตารางที่ 52 จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร ¹		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ²		กลุ่มยุวเกษตรกร ³		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ⁴	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
เมืองสุพรรณบุรี	3	237	11	246	4	80	46	782
ดอนเจดีย์	5	268	5	74	2	76	18	493
ด่านช้าง	2	136	9	160	5	158	50	848
เดิมบางนางบวช	4	223	7	162	2	52	42	921
บางปลาม้า	1	102	13	186	9	200	34	676
ศรีประจันต์	1	40	7	83	1	15	28	490
สองพี่น้อง	2	252	11	128	3	80	66	831
สามชุก	6	370	6	104	3	80	59	776
หนองหญ้าไซ	3	208	8	156	5	96	50	891
อู่ทอง	2	147	11	189	5	50	106	1,788
รวม	29	1,983	88	1,488	39	887	499	8,496

¹ ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัด (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

^{2, 3, 4} ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

ตารางที่ 53 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

อำเภอ	ประเภทสหกรณ์ (ราย)							รวม
	การเกษตร	ประมง	นิคม	ออมทรัพย์	ร้านค้า	บริการ	เครดิต ยูเนียน	
เมืองสุพรรณบุรี	5,270	-	-	13,351	-	1,683	-	20,304
ดอนเจดีย์	3,556	-	-	-	-	645	-	4,201
ด่านช้าง	2,343	-	2,345	-	-	-	-	4,688
เดิมบางนางบวช	2,754	-	-	-	323	2,387	1,883	7,347
บางปลาม้า	4,709	313	-	-	-	232	42	5,296
ศรีประจันต์	50,460	234	-	382	-	1,396	-	52,472
สองพี่น้อง	4,055	-	-	585	-	1,272	301	6,213
สามชุก	4,596	-	-	-	-	965	-	5,561
หนองหญ้าไซ	1,613	-	-	-	-	1,356	-	2,969
อู่ทอง	4,845	-	-	-	-	324	-	5,169
รวม	84,201	547	2,345	14,318	323	10,260	2,226	114,220

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2561)

3.2.9 แหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตารางที่ 54 จำนวน แหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

อำเภอ	ศพก.	ศบกต.	ศูนย์ ปราชญ์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง				ศูนย์เรียนรู้ การสหกรณ์	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
				กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	อื่นๆ		
เมืองสุพรรณบุรี	1	19	1						3
ดอนเจดีย์	1	5						1	2
ด่านช้าง	1	7		1		2			3
เดิมบางนางบวช	1	14						1	4
บางปลาม้า	1	14							3
ศรีประจันต์	1	9						1	3
สองพี่น้อง	1	14							3
สามชุก	1	7						1	3
หนองหญ้าไซ	1	6	1			1		1	3
อู่ทอง	1	13	1	1	1				5
รวม	10	108	3	2	1	3		6	32

ที่มา : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุพรรณบุรี

- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ตารางที่ 55 รายชื่อศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	อำเภอ	หมู่	ตำบล	ชนิดพืช	เจ้าของศูนย์ฯ
1	เมืองสุพรรณบุรี	4	สวนแตง	ข้าว	นายสวัสดิ์ ชีพนุรัตน์
2	บางปลาม้า	1	มะขามล้ม	ข้าว	นายศักดิ์ศิลป์ วงษ์พันธ์
3	สองพี่น้อง	5	ศรีสำราญ	ข้าว	นายสมหวัง ใจเอื้อย
4	อู่ทอง	5	จรเข้สามพัน	ข้าว	นายปัญญา ไกรครวญ
5	เดิมบางนางบวช	11	เดิมบาง	ข้าว	นางสาวสวณีย์ โพธิ์รัง
6	สามชุก	3	กระเสียว	ข้าว	นายอำนาจ นุ่มจันทร์
7	ศรีประจันต์	4	บางงาม	ข้าว	นายอนุสรณ์ สุพรรณโรจน์
8	ดอนเจดีย์	6	ดอนเจดีย์	ข้าว	นายสุรียา ศรีโพธิ์ทอง
9	หนองหญ้าไซ	1	หนองราชวัตร	ข้าว	นายสุรกรณ์ สังข์วรรณะ
10	ด่านช้าง	11	หนองมะค่าโมง	อ้อย	นายสุรศักดิ์ ธัญญเจริญ

3.2.10 ฐานข้อมูลระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

ตารางที่ 56 ข้อมูลระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2559-2562

ลำดับ ที่	ประเภท แปลงใหญ่	ชื่อแปลง	สินค้า หลัก	พื้นที่ตั้งแปลง			ประธานแปลง
				หมู่	อำเภอ	ตำบล	
1	ปี2559	แปลงใหญ่ต้นแบบ (ข้าว) ตำบลมะขามล้ม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	7	บางปลาม้า	มะขามล้ม	นายศักดิ์ศิลป์ วงษ์พันธ์
2	ปี2559	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) ตำบลหนองโพธิ์ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	4	หนอง หญ้าไซ	หนองโพธิ์	นาย ณฤทธิ์ ภูมั่ง
3	ปี2559	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) ตำบลบ้านช้าง ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	4	สองพี่น้อง	บ้านช้าง	นายวิเศษ หมอยาดี
4	ปี2559	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) ตำบลไร่รถ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	10	ดอนเจดีย์	ไร่รถ	นายสวัสดิ์ พันธุ์มาตร
5	ปี2559	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	1	ดอนเจดีย์	ดอนเจดีย์	นายกำพล ทองโสภา

ลำดับ ที่	ประเภท แปลงใหญ่	ชื่อแปลง	สินค้า หลัก	พื้นที่ตั้งแปลง			ประธานแปลง
				หมู่	อำเภอ	ตำบล	
6	ปี2559	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) ตำบลบางงาม ตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	4	ศรีประจันต์	บางงาม	นายณัฐวุฒิ ส่งเสริม
7	ปี2559	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) ตำบลสวนแตง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	4	เมือง สุพรรณบุรี	สวนแตง	นายพิชิต เกียรติสมพร
8	ปี2559	แปลงใหญ่เกษตร สมัยใหม่ (ข้าว) ตำบลเดิมบาง อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	11	เดิมบาง นางบวช	เดิมบาง	นายถาวร คำแพง
9	ปี2559	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) ตำบลหนองผักนาก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	2	สามชุก	หนองผัก นาก	นายนิมิต สว่างศรี
10	ปี2559	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) ตำบลบ้านดอน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	6	อู่ทอง	บ้านดอน	นายสืบพงษ์ ออเพชร
15	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าวเหนียว) กลุ่มข้าวเหนียว สหกรณ์การเกษตร สามชุก ตำบลบ้านสระ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว (ข้าว เหนียว)	2	สามชุก	บ้านสระ	นายวิเชียร อินทร์สว่าง
16	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าวเหนียว) กลุ่มสมาชิกสหกรณ์ ตำบลศรีประจันต์ ตำบลศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว (ข้าว เหนียว)	4	ศรีประจันต์	ศรีประจันต์	นายประสาร เพชรมอญ
18	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) กลุ่มนาแปลงใหญ่ สหกรณ์การเกษตร ดอนเจดีย์ จำกัด ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	5	ดอนเจดีย์	ดอนเจดีย์	นายประสงค์ ศรีชมภู

ลำดับ ที่	ประเภท แปลงใหญ่	ชื่อแปลง	สินค้า หลัก	พื้นที่ตั้งแปลง			ประธานแปลง
				หมู่	อำเภอ	ตำบล	
19	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) กลุ่มรวมคนรวมพลัง สร้างความยั่งยืน ตำบลยางนอน อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	2	เดิมบาง นางบวช	ยางนอน	นายพิชิต กาฬภักดี
20	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) บ้านชีธารามตำบลไร่รถ ตำบลไร่รถ อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	1	ดอนเจดีย์	ไร่รถ	นางอุไทย ศูนย์ศรี
21	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มร่วม ใจพัฒนาบ้านสวนแตง ตำบลสวนแตง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	5	เมือง สุพรรณบุรี	สวนแตง	นายมานะ รอดเชียงล้ำ
22	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) เกษตรกรบ้านหนองบัว ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	7	เมือง สุพรรณบุรี	ตลิ่งชัน	นายวัชรินทร์ เกิดเอี่ยม
23	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) กลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	2	เมือง สุพรรณบุรี	โพธิ์พระยา	นายอำเภอไพล นิลน้ำคำ
24	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) เกษตรกรรวมใจพัฒนา ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	1	เมือง สุพรรณบุรี	บ้านโพธิ์	นายเฉลิม นิ่มนวล
26	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) กลุ่มนาแปลงใหญ่บ้าน หนองกระโดนมน ตำบลหนองโพธิ์ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	2	หนอง หญ้าไซ	หนองโพธิ์	นางวาสนา แสงสว่าง
27	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) เกษตรกรนาแปลงใหญ่ หัวเขา 1 ตำบลหัวเขา อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	7	เดิมบาง นางบวช	หัวเขา	นายเฉลิม จันทร์ลอย

ลำดับ ที่	ประเภท แปลงใหญ่	ชื่อแปลง	สินค้า หลัก	พื้นที่ตั้งแปลง			ประธานแปลง
				หมู่	อำเภอ	ตำบล	
28	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) เกษตรกรนาแปลงใหญ่ หัวเขา2 ตำบลหัวเขา อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	5	เดิมบาง นางบวช	หัวเขา	นายสำเนียง ปลื้ทอง
30	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) กลุ่มเกษตรกรทำนา ตำบลหนองราชวัตร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	8	หนอง หญ้าไซ	หนอง ราชวัตร	นาย ฝ้าย สุทะปัญญา
31	ปี2560	แปลงใหญ่ทั่วไป (ข้าว) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการเกษตรแบบ แปลงใหญ่ตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	2	ศรีประจันต์	บ้านกร่าง	นายคัชพงศ์ ชูชื่น
35	ปี2561	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 1 ตำบลกฤษณา อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	1	บางปลาม้า	กฤษณา	นายยงยุทธ ภูระหงษ์
36	ปี2561	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 8 ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	8	บางปลาม้า	บางใหญ่	นายทรงวุฒิ นิยมทอง
37	ปี2561	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 7 ตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	7	บางปลาม้า	ตะค่า	นายมนตรี ศรีสังข์งาม
38	ปี2561	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 9 ตำบลโคกคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	9	บางปลาม้า	โคกคราม	นายสมใจ อภิเดช
39	ปี2561	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 4 ตำบลวัดดาว อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	4	บางปลาม้า	วัดดาว	นายสมจิตร ทัพบิมขาว
40	ปี2561	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 2 ตำบลสาละ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี	ข้าว	2	บางปลาม้า	สาละ	-
44	ปี2562	นาแปลงใหญ่ตำบล หนองสาหร่าย	ข้าว	10	ดอนเจดีย์	หนอง สาหร่าย	นายบุญศรี มณีวงษ์

ลำดับ ที่	ประเภท แปลงใหญ่	ชื่อแปลง	สินค้า หลัก	พื้นที่ตั้งแปลง			ประธานแปลง
				หมู่	อำเภอ	ตำบล	
45	ปี2562	เกษตรแปลงใหญ่บ้าน สะแกลาย ตำบลดอนมะเกลือ	ข้าว	11	อุ้มทอง	ดอน มะเกลือ	นายอำนาจ เหมใจหาญ
46	ปี2562	นาแปลงใหญ่ตำบล ปากน้ำ	ข้าว	6	เดิมบาง นางบวช	ปากน้ำ	นายวิเชียร พันธุ์คงดี
47	ปี2562	นาแปลงใหญ่ตำบล ป่าสะแก	ข้าว	2	เดิมบาง นางบวช	ป่าสะแก	นายวิรัช ทองไพรวรรณ
48	ปี2562	เกษตรกรผู้ปลูกอ้อย แปลงใหญ่หนองอีดอก โมเดล	อ้อย โรงงาน	7	เดิมบาง นางบวช	หัวนา	นายเทพฤทธิ์ ดียิ่ง
49	ปี2562	นาแปลงใหญ่ข้าวตำบล เขาพระ	ข้าว	1	เดิมบาง นางบวช	เขาพระ	นายวิสุทธิสาร แดงทอง
50	ปี2562	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้าน โนนห่อ	ข้าว	6	อุ้มทอง	ดอนคา	นายสมาน ปลัดม้า
51	ปี2562	แปลงใหญ่ตำบลหนอง โอ่ง	ข้าว	11	อุ้มทอง	หนองโอ่ง	นายพูนพิพัฒน์โรจน์บุญถึง
52	ปี2562	นาแปลงใหญ่ตำบลจอ เข้สามพัน	ข้าว	6	อุ้มทอง	จรเข้สามพัน	นายกำจัด ช้างเขียว
53	ปี2562	นาแปลงใหญ่ตำบล สระยายโสม	ข้าว	4	อุ้มทอง	สระยายโสม	นายสุนทร เลี่ยมใจดี
54	ปี2562	เกษตรกรตำบลบ้านไช้	ข้าว	12	อุ้มทอง	บ้านไช้	นายประสิทธิ์ ศรีบุญเพ็ง
55	ปี2562	แปลงใหญ่ข้าวครบวงจร ตำบลเจดีย์ - กระจัน	ข้าว	7	อุ้มทอง	เจดีย์	นายชัชวาลย์ จันทน์ฉาย
56	ปี2562	แปลงใหญ่นางบวช	ข้าว	10	เดิมบาง นางบวช	นางบวช	นายมงคล ใจบริสุทธิ์

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ มกราคม 2562)

3.2.11 อาสาสมัครด้านการเกษตร

ตารางที่ 57 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอ	จำนวน เกษตรกร	เกษตร หมู่บ้าน	หมอดิน อาสา	ประมง อาสา	ปศุสัตว์ อาสา	ครูบัญชี อาสา	อาสาสมัคร ชลประทาน	อาสา ปฏิรูป	อาสาสมัคร สหกรณ์	อาสาสมัคร ฝนหลวง	เศรษฐกิจ อาสา	หมายเหตุ
ดอนเจดีย์	140	50	48	3	25	9	12	2	4	5	1	159
ด่านช้าง	184	93	84	3	7	6	2	10	4	5	2	216
เดิมบางนางบวช	274	121	113	3	28	7	30		3	8	1	314
บางปลาม้า	263	127	123	4	15	6	13		3	4	1	296
เมืองสุพรรณบุรี	249	124	122	3	7	9	15		6	11	1	298
ศรีประจันต์	153	64	68	3	9	9	7		5	5	1	171
สองพี่น้อง	290	143	104	4	11	6	26	4	3	5	2	308
สามชุก	175	68	64	3	23	10	23		2	7	1	201
หนองหญ้าไซ	157	66	69		5	10	19	5	3	3		180
อู่ทอง	379	155	159	4	48	9	25		7	7	1	415
จังหวัดอื่น	1						1					1
รวมทั้งสิ้น	2,265	1,011	954	30	178	81	173	21	40	60	11	2,559

หมายเหตุ : เกษตรกร 1 รายเป็นอาสาสมัครเกษตรหลายด้าน

ที่มา : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุพรรณบุรี

3.2.12 ข้อมูลด้านชลประทาน

ข้อมูลสถานการณ์ด้านการชลประทาน/การพัฒนาแหล่งน้ำ

1. โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ประเทศไทยได้เริ่มมีแผนพัฒนาแหล่งน้ำในจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) สมัยนั้นกรมชลประทานได้รับการแต่งตั้งเป็นกรมท่อน้ำ โดยการก่อสร้างประตูระบายน้ำโพธิ์พระยา ที่ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในปี พ.ศ. 2464 และเป็นโครงการชลประทานแห่งแรกของแม่น้ำสุพรรณบุรีหรือเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับน้ำเข้าคลองส่งน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยา ซึ่งสร้างเสร็จในปีพ.ศ. 2509 อัดทอนน้ำเข้าคลองส่งน้ำสายใหญ่ทั้ง 2 ฝั่ง สามารถช่วยเหลือพื้นที่นาได้ประมาณ 344,177 ไร่ และสร้างคันกันน้ำเหนือประตูระบายน้ำโพธิ์พระยาป้องกันน้ำท่วมได้อีก 6,515 ไร่ ต่อมาได้มีการก่อสร้างโครงการชลประทานในลักษณะเดียวกันอีกหลายโครงการ เช่นโครงการประตูระบายน้ำสามชุก ในปีพ.ศ. 2478 โครงการประตูน้ำพระยาบรรลือ และโครงการประตูน้ำเจ้าเจ็ด-บางยี่หน ในปีพ.ศ. 2482 ฯลฯ โครงการชลประทานดังกล่าวมีลักษณะเป็นโครงการชลประทานขนาดใหญ่ กล่าวคือเป็นงานก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำเก็บกักมากกว่า 100 ล้านลบ.ม. หรือมีพื้นที่ผิวน้ำมากกว่า 15 ตร.กม.หรือมีพื้นที่ชลประทานมากกว่า 80,000 ไร่ ปัจจุบันงานก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม อาชีพ ความปลอดภัย วิถีชีวิต หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชุมชนหรือสังคมได้ จึงจำเป็นต้องผ่านการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และผ่านความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันและกฎหมายสิ่งแวดล้อมฉบับล่าสุด ที่บัญญัติให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น จึงต้องผ่าน “ประชาพิจารณ์” อีกด้วย จังหวัดสุพรรณบุรีมีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ รวมทั้งสิ้น 13 โครงการ เป็นโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ประเภทอ่างเก็บน้ำแห่งเดียว คือโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว หรือเขื่อนกระเสียว นอกนั้นเป็นโครงการชลประทานประเภทเก็บกักน้ำ ทด และส่งน้ำ อยู่ในเขตสำนักชลประทานที่ 12 จำนวน 8 โครงการ ในเขตสำนักชลประทานที่ 13 จำนวน 3 โครงการ ในเขตสำนักชลประทานที่ 11 จำนวน 2 โครงการ ดังตารางแสดงโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กในจังหวัดสุพรรณบุรี

2. โครงการชลประทานขนาดกลาง เป็นงานก่อสร้างอาคารชลประทานประเภทต่างๆ อาทิ เขื่อนเก็บกักน้ำ เขื่อนทดน้ำ ฝาย โรงสูบน้ำระบบชลประทาน ฯลฯ รวมทั้งงานก่อสร้างทางลำเลียงผลผลิตและงานแปรสภาพลำน้ำ เป็นโครงการชลประทานที่มีขนาดเล็กกว่าโครงการชลประทานใหญ่ หากเป็นงานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำที่มีปริมาตรน้ำเก็บกักน้อยกว่า 100 ล้านลบ.ม. หรือมีพื้นที่ผิวน้ำน้อยกว่า 15 ตร.กม. หรือมีพื้นที่ชลประทานน้อยกว่า 80,000 ไร่ กรณีงานก่อสร้างโครงการอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จะต้องศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอีกด้วย

จังหวัดสุพรรณบุรี เริ่มมีงานก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดกลางขึ้นในปี พ.ศ. 2526 คือโครงการอ่างเก็บน้ำท่าเตือ ตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

3. โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการชลประทานขนาดเล็ก เป็นโครงการหนึ่งตาม แผนพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่กรมชลประทานได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2520 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อจัดหาแหล่งน้ำให้ราษฎร ในพื้นที่ชนบทมีน้ำใช้เพียงพอต่อการดำรงชีพขั้นพื้นฐานในฤดูแล้ง กล่าวคือให้ราษฎรมีน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภค-บริโภค การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงปลาใน หมู่บ้าน และเสริมการทำนาหรือปลูกพืชได้อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี การดำเนินการก่อสร้างโครงการชลประทาน ขนาดเล็กในปัจจุบัน ต้องผ่านขั้นตอนการพิจารณาจากคณะกรรมการพัฒนาชนบทและกระจายความเจริญไปสู่ ภูมิภาค (กชช.ภ.หรือ กชช.เดิม) แล้วจะต้องให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดประจำปีที่ได้ผ่านความเห็นชอบ จากคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.)ด้วย นอกจากนี้ยังต้องคำนึงหลักเกณฑ์ทั่วไปของโครงการ คือ เป็น โครงการที่มีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมทางเทคนิคตามประเภทของโครงการที่เสนอขอให้สร้าง ราษฎรบริเวณ พื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ จะต้องมีความพร้อมในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ มีการวางแผนการใช้น้ำและ จัดตั้งกองทุนพัฒนาแหล่งน้ำภายหลังก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ และเป็นโครงการที่ไม่มีปัญหาเรื่อง ที่ดิน ลักษณะของโครงการชลประทานขนาดเล็กมีหลายประเภท ได้แก่ อ่างเก็บน้ำพร้อมอาคารประกอบ ฝาย ทดน้ำ ปรับปรุงลำน้ำธรรมชาติ คลองส่งน้ำ ระบบส่งน้ำ ระบายน้ำออกจากที่ลุ่ม ป้องกันน้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูก ป้องกันน้ำเค็มและปรับปรุงพื้นที่ชายทะเลเพื่อการเพาะปลูก ซ่อมแซม ปรับปรุงโครงการและชุดลอกหนองบึง ธรรมชาติ ฯลฯ กรมชลประทานเริ่มก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดเล็กในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ใน ปีงบประมาณ 2524 ปัจจุบันมีโครงการชลประทานขนาดเล็กที่สร้างเสร็จแล้วถึงสิ้นปีงบประมาณ 2545 จำนวน 96 โครงการสามารถช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกได้ประมาณ 163,500 ไร่

4. โครงการชุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ ปี 2523 กรมชลประทานได้รับมอบหมาย ให้ดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กของงานศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ ต่อมาในปีพ.ศ. 2541 ได้ยุบงาน ศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่มารวมกับโครงการชุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ เนื่องจากมีลักษณะงาน และวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำส่วนภูมิภาค ให้มีน้ำพอเพียงพอต่อการอุปโภค-บริโภคและการเกษตร ช่วยเหลือเกษตรกรในเขตชนบททุกกันดานที่แห้งแล้ง และยากจน โดยวิธีการชุดลอก ชุดสระเก็บน้ำ ก่อสร้างทำนบ ก่อสร้างฝายน้ำล้น ก่อสร้างพนังกั้นน้ำ ก่อสร้าง ระบบส่งน้ำและอื่นๆ

5. งานซ่อมแซม ปรับปรุงและดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำ โครงการชลประทานที่ก่อสร้างเสร็จ แล้ว ไม่ว่าจะเป็นโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก จะสามารถใช้งานส่งน้ำได้ดีมีความมั่นคงแข็งแรงก็ จะต้องมีการดูแลบำรุงรักษาที่ดีด้วย แต่เนื่องจากการเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป มีกิจกรรมที่หลากหลายในเขต พื้นที่ชลประทาน ฯลฯ ทำให้เกิดความเสียหายต่ออาคารชลประทานโดยเฉพาะภัยธรรมชาติ ดังนั้นเพื่อให้ โครงการชลประทานสามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำได้มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีงานซ่อมแซม ปรับปรุงและบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 58 โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในจังหวัดสุพรรณบุรี

ลำดับ ที่	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา	ที่ตั้งหัวงาน			ลุ่มน้ำหลัก	พื้นที่ (ไร่)		ระยะเวลาก่อสร้าง		ประเภท โครงการ	ปริมาตรกักเก็บ (ล้าน ลบ.ม.)
		ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		โครงการ	ชลประทาน	เริ่ม	เสร็จ		
1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	เขื่อนกระเสียว	130,000	110,563	2509	2525	อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่	240
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโบสถ์	สามง่าม ท่าโบสถ์	หันคา	ชัยนาท	แม่น้ำท่าจีนและ คลอง ม-อ	218,356	115,158	2495	2506	ปตร.	-
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก	สามชุก	สามชุก	สุพรรณบุรี	แม่น้ำท่าจีน	366,569	307,309	2478	2498	ปตร.	-
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา	โพธิ์พระยา	เมือง	สุพรรณบุรี	แม่น้ำท่าจีน	411,683	330,065	2465	2472	ปตร.	-
5	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์	ดอนเจดีย์	ดอนเจดีย์	สุพรรณบุรี	คลอง ม-อ	204,342	164,917	2504	2507	ปตร.	-
6	โครงการชลประทานสุพรรณบุรี	โพธิ์พระยา	เมือง	สุพรรณบุรี	อ่างเก็บน้ำห้วย ท่าเตือ	3,000	3,000	2525	2526	อ่างเก็บน้ำ ขนาดกลาง	2.8
7	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบรมธาตุ	ชัยนาท	เมือง	ชัยนาท	แม่น้ำเจ้าพระยา	42,287	39,349	2495	2525	ปตร.	-
8	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสูตร	โพชนไก่	บางระจัน	สิงห์บุรี	แม่น้ำน้อย	34,518	30,600	2495	2506	ปตร.	-
9	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่	บ้านใหญ่	ผักไห่	พระนครศรีอยุธยา	แม่น้ำน้อย	44,165	36,383	2495	2506	ปตร.	-
10	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด-บางยี่หน	บ้านม้า	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	แม่น้ำน้อยและแม่น้ำ ท่าจีน	460,290	145,660	2482	2493	ปตร.	-
11	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	บางรัก พัฒนา	บางบัวทอง	นนทบุรี	แม่น้ำท่าจีน	421,940	5,430	2482	2493	ปตร.	-
12	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน	ม่วงชุม	ท่าม่วง	กาญจนบุรี	แม่กลอง	4,817	4,677	2520	2538	ปตร.	-
13	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสองพี่น้อง	บ่อสุพรรณ	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	แม่กลอง	370,688	338,600	2524	2538	ปตร.	-
14	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน	สระพัฒนา	กำแพงแสน	นครปฐม	แม่กลอง	102,555	85,057	2533	0	ปตร.	-
รวม						2,815,210	1,716,768				

ที่มา : โครงการชลประทานสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 24 เมษายน 2562)

ตารางที่ 59 ข้อมูลด้านชลประทาน ปี 2561

ที่	ชื่อโครงการชลประทาน	แหล่งน้ำ	พื้นที่รับประโยชน์รายอำเภอ (ไร่)										รวม
			เมือง	ดอนเจดีย์	อู่ทอง	สองพี่น้อง	บางปลาม้า	สามชุก	ศรีประจันต์	เดิมบางนางบวช	หนองหญ้าไซ	ด่านช้าง	
1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว	เขื่อนกระเสียว	-	-	-	-	-	20,683	-	36,691	53,189	-	110,563
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโบสถ์	แม่น้ำท่าจีนและคลองม-อ.	-	-	-	-	-	23,580	-	91,578	-	-	115,158
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก	แม่น้ำท่าจีน	61,855	27,226	6,327	-	-	69,568	123,217	19,116	-	-	307,309
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา	แม่น้ำท่าจีน	125,252	-	-	46,707	144,396	-	13,710	-	-	-	330,065
5	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์	คลองม-อ.	37,628	44,850	55,148	-	-	27,291	-	-	-	-	164,917
6	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบรมธาตุ	แม่น้ำเจ้าพระยา	-	-	-	-	-	-	-	39,349	-	-	39,349
7	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสูตร	แม่น้ำน้อย	3,020	-	-	-	2,850	-	2,375	22,355	-	-	30,600
8	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่	แม่น้ำน้อย	-	-	-	-	36,383	-	-	-	-	-	36,383
9	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด-บางยี่หน	แม่น้ำน้อยและแม่น้ำท่าจีน	-	-	-	61,550	84,110	-	-	-	-	-	145,660
10	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	แม่น้ำท่าจีน	-	-	-	5,430	-	-	-	-	-	-	5,430
11	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน	แม่กลอง	-	-	3,100	1,577	-	-	-	-	-	-	4,677
12	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสองพี่น้อง	แม่กลอง	-	-	152,290	186,310	-	-	-	-	-	-	338,600
13	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน	แม่กลอง	-	-	-	85,057	-	-	-	-	-	-	85,057
	รวม		227,755	72,076	216,865	386,631	273,597	141,122	139,302	206,496	53,189	0	1,713,768

ที่มา : โครงการชลประทานสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มีนาคม 2561)

3.2.13 ข้อมูลด้านการปฏิรูปที่ดิน

ตารางที่ 60 อำเภอดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

ที่	อำเภอ	ตำบล	จำแนกป่า	ว/ด/ป พรฎ
ที่ดินรัฐ				
1	ดอนเจดีย์	ทะเลบก	ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
2	ด่านช้าง	ด่านช้าง	ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
		นิคมกระเสียว	ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
		วังคัน	ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
		วังยาว	ป่าองค์พระ ป่าเขาพระกำ และป่าเขาห้วยพลู (E)	20 มิถุนายน 2537
		หนองมะค่าโมง	ป่าห้วยขมิ้น ป่าน้ำพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
		ห้วยขมิ้น	ป่าห้วยขมิ้น ป่าน้ำพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
		องค์พระ	ป่าองค์พระ ป่าเขาพระกำ และป่าเขาห้วยพลู (E)	20 มิถุนายน 2537
3	สองพี่น้อง	บ่อสุพรรณ	ป่าโป่งลาน และป่าทุ่งคอก (F)	27 ธันวาคม 2540
4	หนองหญ้าไซ	แจรงาม	ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	11 พฤษภาคม 2521
		ทัพหลวง	ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
		หนองขาม	ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
		หนองราชวัตร	ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
		หนองหญ้าไซ	ป่าห้วยขมิ้น ป่าพุร้อน และป่าหนองหญ้าไทร (A) และ (T)	20 มิถุนายน 2537
5	อู่ทอง	ดอนคา	ป่าเขาทุ่งดินดำ และป่าเขาตาแก้ว (E)	3 มีนาคม 2542
		บ้านช้าง	ป่าบ้านช้าง (E)	3 มีนาคม 2542
		พลับพลาไชย	ป่าบ้านช้าง (E)	3 มีนาคม 2542
		สระยายโสม	ป่าสักสระยายโสม (E)	3 มีนาคม 2542
		หนองไธสง	ป่าเขาทุ่งดินดำ และป่าเขาตาแก้ว (E)	3 มีนาคม 2542
ที่ดินเอกชน				
1	สองพี่น้อง		ประกาศเขตทั้งอำเภอ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2521	25 เมษายน 2521
2	บางปลาม้า	4 ตำบล	พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2526	10 สิงหาคม 2526
		กฤษณา		
		บางใหญ่		
		สาละ		
		องค์กรักษ์		
		5 ตำบล	พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2527	19 ธันวาคม 2527
		จระเข้ใหญ่		
		วัดโบสถ์		
		ไผ่กองดิน		
		บ้านแหลม		
		วังน้ำเย็น		

หมายเหตุ F = พื้นที่ป่าสงวนฯ A = พื้นที่เหมาะสมต่อการเกษตร T = พื้นที่ป่าถาวร E = พื้นที่ป่าเศรษฐกิจที่มา
: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

ตารางที่ 61 พื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินของรัฐและเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ พ.ศ.2521 – พ.ศ.2561

1. ที่รัฐ (รายตำบล)

ที่	อำเภอ	ตำบล	ประกาศ เขตฯ	พื้นที่ ดำเนินการ ปฏิรูปที่ดิน	กันเป็น พื้นที่อื่นๆ รวม	มอช ส.ป.ก. 4-01			ค้างจัด
						ราย	แปลง	ไร่(ไร่)	
5 อำเภอ		20 ตำบล	320,049	232,798	85,579	17,237	21,582	252,488	-19,690
1	ดอนเจดีย์	1 ตำบล	8,609	3,532	5,077	383	446	3,784	
		ทะเลบก	8,609	3,532	5,077	383	446	3,784	
2	ด่านช้าง	7 ตำบล	172,729	130,198	42,531	8,960	11,118	151,719	
		ด่านช้าง	49,042	41,061	7,981	2,869	3,400	42,995	
		นิคมกระเสียว	15,453	5,632	9,821	822	1,044	15,022	
		วังคัน	8,453	6,908	1,545	342	417	7,090	
		วังยาว	16,359	12,049	4,310	732	892	14,861	
		หนองมะค่าโมง	12,041	9,911	2,130	717	912	10,606	
		ห้วยขมิ้น	47,731	39,217	8,514	2,234	2,816	41,512	
		องค์พระ	23,650	15,420	8,230	1,244	1,637	19,633	
3	สองพี่น้อง	1 ตำบล	19,064	10,841	8,223	696	833	10,568	273
		บ่อสุพรรณ	19,064	10,841	8,223	696	833	10,568	
4	หนองหญ้าไซ	5 ตำบล	104,280	77,643	25,075	6,516	8,362	77,961	-381
		แจงงาม	26,752	15,679	11,073	1,466	2,097	17,799	
		ทัพหลวง	31,528	27,763	3,765	2,656	3,296	30,040	
		หนองขาม	44,435	34,201	10,234	2,384	2,957	30,040	
		หนองหญ้าไซ	1,235	-	-	10	12	82	
		หนองราชวัตร	330	-	-	-	-	-	
5	อุทุมพร	6 ตำบล	15,367	10,584	4,673	682	823	8,456	2,128
		ดอนคา	2,984	2,442	542	52	60	350	
		บ้านไช้	5,523	3,050	2,473	220	267	2,955	
		พลับพลาไชย	6,360	4,773	1,454	351	426	4,820	
		สระพังลาน	26	-	-	-	-	-	
		สระยายโสม	210	195	64	52	63	204	
		หนองไฉ่	264	124	140	7	7	127	

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

2. ที่ดินเอกชน

ที่	การได้มา	อำเภอ	ตำบล	เนื้อที่ รวม ทั้งหมด (ไร่)	สัญญาเช่า			สัญญาเช่าซื้อ			โอนกรรมสิทธิ์			โครงสร้าง สาธารณูปโภค		
					ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่
	รวม	4 อำเภอ	14 ตำบล	18,776	381	494	4,877	393	445	7,096	352	388	6,512	21	194	426
1	จัดซื้อ (ส.ป.ก.)	บางปلام้า	รวม 7 ตำบล	6,660	186	271	2,069	131	139	2,349	132	146	2,200	14	47	139
			กฤษณา	632	1	1	23	18	19	337	12	12	264	1	4	11
			บางใหญ่	1,235	22	26	225	24	29	384	50	62	609	1	8	17
			บ้านแหลม	18	2	3	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			วัดดาว	273	35	46	234	1	1	1	-	-	-	3	3	38
			วัดโบสถ์	548	66	131	514	-	-	-	-	-	-	5	9	34
			สาละ	1,509	13	13	236	38	39	741	26	27	530	2	9	16
			องครักษ์	2,445	47	51	819	50	51	886	44	45	797	2	14	23
		สองพี่น้อง	รวม 4 ตำบล	11,922	170	195	2,619	262	306	4,747	220	242	4,312	5	143	282
			บางตาเถร	8,089	132	156	2036	190	226	3,474	131	145	2,444	2	96	172
			บางเลน	48	5	5	46	-	-	-	-	-	-	1	1	3
			บ้านช้าง	3,758	31	32	512	72	80	1,273	89	97	1,868	1	45	105
			เนินพระปรางค์	27	2	2	25	-	-	-	-	-	-	1	1	2
2	รับบริจาค (นพ.บัณฑิต เลขวัติ)	เมือง สุพรรณบุรี	ดลิ่งชัน	84	2	2	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	กองทุนที่ดิน	ศรีประจันต์	ดอนปुरु	95	19	21	91	-	-	-	-	-	-	1	2	4
		บางปلام้า	วังน้ำเย็น	15	4	5	14	-	-	-	-	-	-	1	2	1

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

3.2.14 โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร

โครงสร้างของตลาดและศูนย์กลางแห่งธุรกิจการค้าที่สำคัญ

จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในภาคกลางที่มีธุรกิจการค้า ประเภทสินค้าเกษตร โดยมี ศูนย์กลางตลาดพืชไร่ ควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์น้ำ ดังนั้น โครงสร้างทางเศรษฐกิจจะขึ้นอยู่กับ การทำการเกษตรเป็น สำคัญ จุดศูนย์กลางที่สำคัญของธุรกิจต่างๆ จะกระจายอยู่ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและ อำเภออู่ทอง นอกจากนี้ ยังมีตลาดสดและตลาดนัดในท้องถิ่นต่างๆ อีกหลายสิบแห่ง

ลักษณะทั่วไปของสภาพตลาดซึ่งมีการซื้อขายในจังหวัดสุพรรณบุรีสามารถจะจำแนกตามประเภทของ สินค้า

1. ตลาดสินค้าเกษตรกรรม ประกอบด้วย

ตลาดซื้อขายพืชไร่ จังหวัดสุพรรณบุรีมีพืชเศรษฐกิจหลายชนิด เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน การซื้อขายขึ้นอยู่กับฤดูกาล แหล่งรับซื้อส่วนใหญ่จะอยู่ใกล้แหล่งเพาะปลูก หรือ ณ บริเวณโรงงาน เช่น ข้าวมีแหล่งรับซื้อที่โรงสี มันสำปะหลังมีแหล่งรับซื้อที่ลานมันสำปะหลัง

ศูนย์กลางการตลาด แยกตามลักษณะตลาดและชนิดสินค้า ได้ดังนี้

1.1 ตลาดกลางข้าวเปลือกในความส่งเสริมของสำนักงานสหกรณ์จังหวัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีจำนวน 11 แห่ง ดังนี้

- 1.1.1 ตลาดกลางผลิตผลเกษตรของสหกรณ์การเกษตรเมืองสุพรรณบุรี จำกัด
- 1.1.2 ตลาดกลางผลิตผลเกษตรของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด
- 1.1.3 ตลาดกลางผลิตผลเกษตรของสหกรณ์การเกษตรดอนเจดีย์ จำกัด
- 1.1.4 ตลาดกลางผลิตผลเกษตรของสหกรณ์การเกษตรสามชุก จำกัด
- 1.1.5 ตลาดกลางผลิตผลเกษตรของสหกรณ์การเกษตรบางปลาม้า จำกัด
- 1.1.6 ตลาดกลางสหกรณ์การเกษตรหนองหญ้าไซ จำกัด
- 1.1.7 ตลาดกลางสหกรณ์การเกษตรเดิมบางนางบวช จำกัด
- 1.1.8 ตลาดกลางสหกรณ์ผู้ใช้น้ำจรเข้สามพัน จำกัด
- 1.1.9 ตลาดกลางสหกรณ์ผู้ใช้น้ำศรีสำราญ จำกัด
- 1.1.10 ตลาดกลางสหกรณ์การเกษตรด่านช้าง จำกัด
- 1.1.11 ตลาดกลางสหกรณ์นิคมด่านช้าง จำกัด

1.2 ตลาดกลางข้าวเปลือกในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์มีจำนวน 3 แห่งดังนี้

- 1.2.1 ตลาดกลางข้าวและพืชไร่จังหวัดสุพรรณบุรีทำข้าวเดชา อำเภอบางปลาม้า
- 1.2.2 ตลาดกลางข้าวและพืชไร่จังหวัดสุพรรณบุรีทำข้าวเขาใหญ่ อำเภอดำเนินนางบวช
- 1.2.3 ตลาดกลางข้าวและพืชไร่จังหวัดสุพรรณบุรีทำข้าวอุ้มทอง อำเภออุ้มทอง

ตลาดกลางสินค้าเกษตรผัก ผลไม้ และพืชไร่

- ตลาดขายส่งผัก ตั้งอยู่บริเวณตลาดสินทรัพย์ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรีทำการซื้อ ขายผลผลิตตามฤดูกาล จะมีพ่อค้าแม่ค้าจากจังหวัดต่างๆ เข้ามารับซื้อผักต่างๆ ไปจำหน่ายเป็นจำนวนมาก แต่มี ปัญหาเนื่องจากสถานที่คับแคบ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

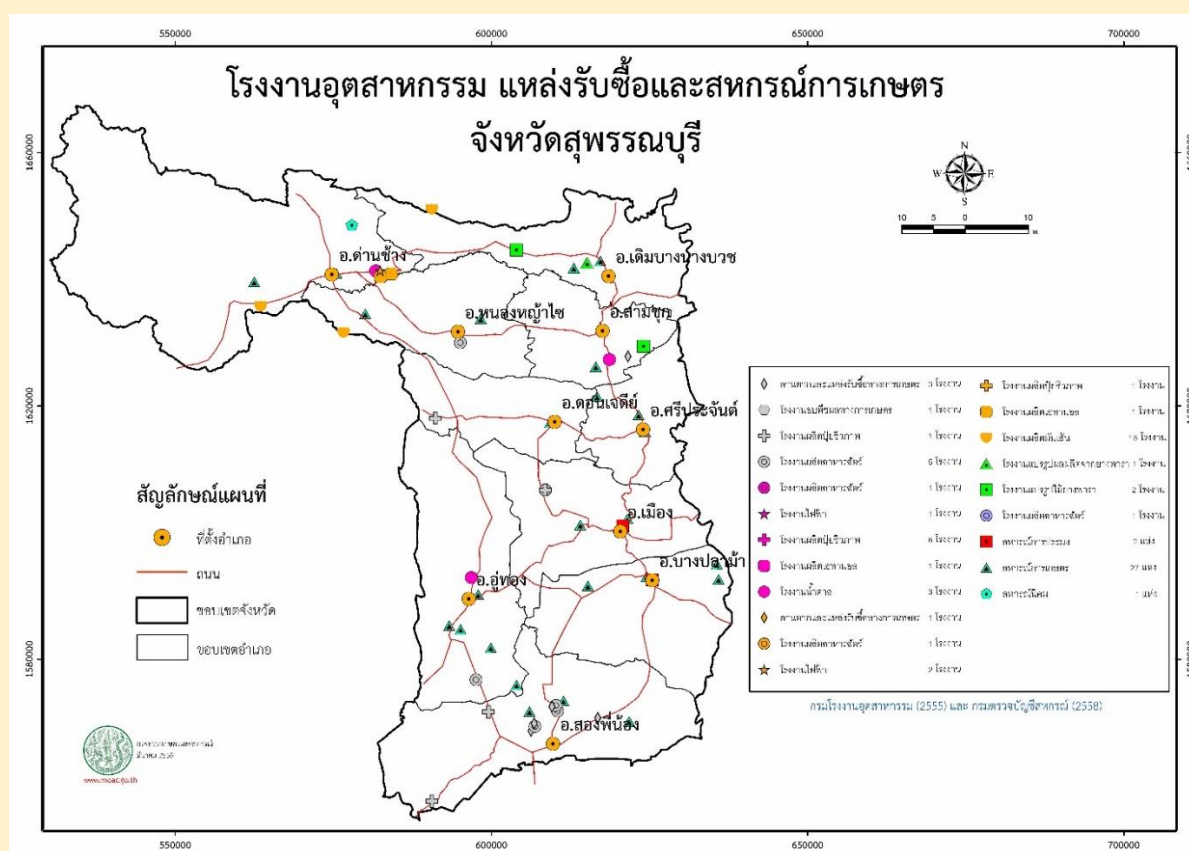
2. ตลาดสินค้าอุตสาหกรรม แม้ว่าจังหวัดสุพรรณบุรีจะมีโรงงานอุตสาหกรรมไม่มากนัก แต่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เช่น โรงงานน้ำตาล โรงสีข้าว เหล่านี้เป็นหน่วยผลิตสินค้าเท่านั้น การซื้อขายไม่ได้เกิดขึ้นใน จังหวัด โดยฝ่ายขายของแต่ละโรงงานจะอยู่ในกรุงเทพฯ สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมขนาดเล็กจะมีการซื้อขายภายใน จังหวัด ทั้งการขายส่ง และขายปลีกตามแหล่งผลิต เช่น เครื่องปั้นดินเผา ผ้าขาวม้า ผ้าซิ่น หิน โรงโม่สินค้าหัตถกรรม เป็นต้น

3. ตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีตลาดในลักษณะที่เป็นตลาดสินค้าอุปโภค บริโภคเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยตลาดดังกล่าวจะเกิดขึ้นตามแหล่งชุมชน โดยเฉพาะ ตามเขตเมือง หรือเขตเทศบาล สุขาภิบาล ดังนั้น จะเห็นได้ว่าศูนย์กลางของตลาดสินค้าอุปโภค บริโภคที่สำคัญของ จังหวัดจะอยู่ในบริเวณเขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีซึ่งเขตพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งชุมชนที่สำคัญของจังหวัด นอกจากนี้ยังมีตลาดสดซึ่งเป็นแหล่งซื้อขายอาหารแห้งและอาหารสดในเขตเทศบาลและเขต สุขาภิบาลทุกวัน รวมทั้ง ตลาดนัดที่เกิดขึ้นตามท้องถิ่นต่างๆ กระจายอยู่ทุกอำเภอ ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีตลาดสด 24 แห่ง และตลาดนัดอีก นับร้อยแห่ง

ตารางที่ 62 จำนวนผู้ประกอบการค้าข้าว ที่จดทะเบียนตาม พ.ร.บ.การค้าข้าว พ.ศ.2489

อำเภอ	โรงสี			ทำข้าว	ส่งออก	ขายส่ง	รวม
	ใหญ่	กลาง	เล็ก				
เมืองสุพรรณบุรี	5	8	1	12	5	3	34
ดอนเจดีย์	3	4	1	1	1	1	11
ด่านช้าง	-	-	-	-	-	-	-
เดิมบางนางบวช	5	7		7	3	2	24
บางปลาม้า	2	6		8	1	1	18
ศรีประจันต์	4	10	1	4	2	4	25
สองพี่น้อง	1	5	4	8	1	2	21
สามชุก	6	7	1	4	4	2	24
หนองหญ้าไซ		3	1	2			6
อู่ทอง		1	2	7	1	5	16
รวม	26	51	11	53	18	20	179

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 11 เมษายน 2561)

3.3 ด้านอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ

ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนทั้งสิ้น 1,168 โรงงาน เงินลงทุนรวม 56,144,225,724 บาท และมีจำนวนคนงาน 22,448 คน โดยจำแนกออกเป็นจำพวกโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ได้ดังนี้

ตารางที่ 63 แสดงจำนวนโรงงาน และจำนวนคนงาน จังหวัดสุพรรณบุรี

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)	แรงม้า
1	146	97,297,920	653	1,674.53
2	175	453,846,200	1,287	4,902.84
3	847	55,593,081,604	20,508	2,0296,772.09
รวม	1,168	56,144,225,724	22,448	2,036,349.46

ที่มา รายงานความเคลื่อนไหวการลงทุนอุตสาหกรรมของจังหวัดสุพรรณบุรี ประจำเดือนธันวาคม 2561
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 64 แสดงจำนวนโรงงาน จังหวัดสุพรรณบุรี แยกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวน โรงงาน	เงินทุน	ชาย	หญิง	รวม	แรงม้า
1	เมืองสุพรรณบุรี	272	3,802,720,912	2,408	1,573	3,981	67,592.74
2	ดอนเจดีย์	85	3,297,369,660	660	490	1,150	71,070.29
3	ด่านช้าง	42	11,116,843,754	1,155	329	1,484	826,197.90
4	เดิมบางนางบวช	88	4,000,824,839	725	300	1,025	76,560.21
5	บางปลาม้า	82	2,374,125,900	1,239	599	1,838	71,836.13
6	ศรีประจันต์	97	1,900,241,041	885	1,585	2,470	35,418.95
7	สองพี่น้อง	168	9,617,941,287	2,916	1,903	4,819	167,469.66
8	สามชุก	84	2,762,258,160	1,015	575	1,590	147,398.88
9	หนองหญ้าไซ	35	1,657,618,279	309	151	460	35,502.02
10	อู่ทอง	210	15,525,672,500	2,574	970	3,544	535,118.10
	รวม	1,163	56,055,616,332	13,886	8,475	22,361	2,034,164.88

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

ตารางที่ 65 แสดงสถิติจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	รายการ	จำนวน (โรงงาน)	เงินลงทุน (บาท)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	แรงม้า
1	อุตสาหกรรมกระดาษ	207	6,557,532,999	1,834	723	2,557	123,829.63
2	อุตสาหกรรมอาหาร	139	9,137,188,295	2,581	2,449	5,030	790,952.05
3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	26	4,414,087,019	269	140	409	86,520.84
4	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	4	47,750,000	20	45	65	487.78
5	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	6	25,895,000	77	399	476	359.99
6	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	7	284,050,000	461	1,159	1,620	1,498.76
7	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	83	397,384,300	691	181	872	6,859.19
8	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และ เครื่องเรือน	10	16,332,000	151	73	224	494.16
9	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์ จากกระดาษ	5	563,500,000	136	112	248	4,638.70
10	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	9	19,010,000	33	2	35	88.61
11	อุตสาหกรรมเคมี	77	1,744,211,950	733	421	1,154	16,372.01
12	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	15	397,662,000	128	40	168	6,229.83
13	อุตสาหกรรมยาง	29	17,330,920	119	17	136	328.37
14	อุตสาหกรรมพลาสติก	40	763,013,600	568	384	952	14,015.16
15	อุตสาหกรรมโลหะ	101	1,767,756,417	904	408	1,312	13,552.46
16	อุตสาหกรรมโลหะ	19	121,288,000	151	74	225	7,506.03
17	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	94	363,343,800	760	280	1,040	7,946.51
18	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	84	329,268,700	720	108	828	7,393.93
19	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	16	90,598,612	169	108	277	3,651.23
20	อุตสาหกรรมขนส่ง	94	1,685,715,720	1,424	441	1,865	9,717.17
21	อุตสาหกรรมอื่นๆ	98	27,314,697,000	1,957	911	2,868	931,722.47
	รวม	1,163	56,055,616,332	13,886	8,475	22,361	2,034,164.88

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ เมษายน 2562)

4. ข้อมูลการเตือนภัยด้านการเกษตร

4.1 ข้อมูลการเกิดสาธารณภัย

ในปี 2561 จังหวัดสุพรรณบุรี มีสถิติการเกิดสาธารณภัยทุกเดือน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอได้ช่วยเหลือในเบื้องต้นแล้ว ดังนี้

ตารางที่ 66 สถิติการเกิดสาธารณภัยจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

ที่	เดือน	ประเภทภัย	อำเภอ	จำนวน (ครัวเรือน)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)	หมายเหตุ
1	มกราคม	พายุกระเปิด	เมืองสุพรรณบุรี	-	-	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอได้ช่วยเหลือในเบื้องต้นแล้ว
		อัคคีภัย	สองพี่น้อง	2	-	
2	กุมภาพันธ์	อุทกภัย	ด่านช้าง	30	129,000	
		วาตภัย	สามชุก ศรีประจันต์ อุททอง ดอนเจดีย์ เมืองสุพรรณบุรี	384	11,000	
		อัคคีภัย	อุททอง	1	100,000	
3	มีนาคม	วาตภัย	สองพี่น้อง อุททอง สามชุก เดิมบางนางบวช ดอนเจดีย์	129	90,390	
		อัคคีภัย	สองพี่น้อง เดิมบางนางบวช หนองหญ้าไซ อุททอง	8	2,120,000	
4	เมษายน	วาตภัย	ด่านช้าง สามชุก ดอนเจดีย์ สองพี่น้อง หนองหญ้าไซ อุททอง เดิมบางนางบวช เมืองสุพรรณบุรี บางพลาม้า	231	12,690	
		อัคคีภัย	สองพี่น้อง เมืองสุพรรณบุรี	1	50,000	
5	พฤษภาคม	วาตภัย	เดิมบางนางบวช สองพี่น้อง เมืองสุพรรณบุรี บางพลาม้า ด่านช้าง ศรีประจันต์ ดอนเจดีย์ อุททอง สามชุก	786	1,941,777	
		อัคคีภัย	สามชุก เมืองสุพรรณบุรี	2	940,000	
		น้ำป่าไหลหลาก	ด่านช้าง	46	-	
6	มิถุนายน	วาตภัย	บางพลาม้า สามชุก อุททอง เมืองสุพรรณบุรี ศรีประจันต์ สองพี่น้อง	119	141,400	
		อัคคีภัย	บางพลาม้า ศรีประจันต์	1	600,000	

ที่	เดือน	ประเภทภัย	อำเภอ	จำนวน (ครัวเรือน)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)	หมายเหตุ
7	กรกฎาคม	อัคคีภัย	สองพี่น้อง เมืองสุพรรณบุรี	2	1,400,000	
		วาตภัย	สองพี่น้อง	1	-	
8	สิงหาคม	วาตภัย	บางปลาม้า ศรีประจันต์	5	10,000	
		อัคคีภัย	สองพี่น้อง เดิมบางนางบวช	2	-	
9	กันยายน	วาตภัย	ดอนเจดีย์ ศรีประจันต์ สองพี่น้อง ด้านข้าง บางปลาม้า	42	87,000	
		อัคคีภัย	หนองหญ้าไซ ศรีประจันต์ บางปลาม้า	15	-	
10	ตุลาคม	น้ำป่าไหลหลาก	ด้านข้าง	200	400,000	
		วาตภัย	สองพี่น้อง เดิมบางนางบวช ศรีประจันต์ อุทอง ดอนเจดีย์ เมืองสุพรรณบุรี ด้านข้าง สามชุก ศรีประจันต์	502	53,000	
		อัคคีภัย	ศรีประจันต์ อุทอง บางปลาม้า เมืองสุพรรณบุรี สองพี่น้อง	7	817,000	
11	พฤศจิกายน	อัคคีภัย	อุทอง บางปลาม้า ด้านข้าง	9,288	30,000	
12	ธันวาคม	อัคคีภัย	เมืองสุพรรณบุรี บางปลาม้า	4	-	
รวม				11,808	8,933,257	

4.2 การให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลัง

มติที่ประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดสุพรรณบุรี (ก.ช.ภ.จ.) ครั้งที่ 9/2561 เมื่อวันศุกร์ที่ 23 พฤศจิกายน 2561 พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อัคคีภัย) ด้านการเกษตร (ด้านพืช) ในพื้นที่หมู่ที่ 7 ตำบลแจงงาม อำเภอหนองหญ้าไซ จำนวนเกษตรกร 13 ราย พืชไร่เสียหาย (ไร่อ้อย) จำนวน 126 ไร่ เป็นเงินทั้งสิ้น 144,648 บาท ซึ่งเป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติระดับอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.หนองหญ้าไซ) ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2561 (ภัยเกิดเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2561)

ตารางที่ 67 ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ประเภทอัคคีภัย
จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2561

อำเภอ/ตำบล	ความเสียหาย					วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
	ข้าว	พืชไร่	พืชสวนและ อื่นๆ	รวม		
				ไร่	ราย	
อ.หนองหญ้าไซ ต.แจงงาม	-	126	-	126	13	144,648
รวม	-	126	-	126	13	144,648

